सामायिक.

अर्थ सहित.

तथा

मूल प्रतिक्रमण.

जीवाजीवादि स्वरूप, सिद्धपूजायुक्त.

आ ग्रंथ,

समस्त दिगंबरी जैनबंधुओने प्रतिदिन अवश्य उपयोगी जाणी,

मुनिमहाराज श्रीहर्षकीर्त्ति

पासे संशोधन करावी छपावनार,

भावनगर दिगंबरी समस्त संघ.

लिंबडी श्री यशवन्तिसिंहजी प्रीन्टींग प्रेस.

संवत् १९५४ कार्त्तिक शुक्ल पंचमी.

किंमत ६ आना.

मालिनीवृत्तम्.

रचयतु निजधर्मं सर्वदिग्वस्त्रवर्गो
भवतु सुजिनपूजा जैनसन्मंदिरेषु ।
कथयतु मुनिवृंदं शुद्धधर्मोपदेशं
इति चिरमभिलापं हर्षकीर्त्तिर्विधत्ते ॥१॥

प्रस्तावना.

आ लघुग्रंथमां सामायिक विगेरे षडावश्यक क्रियाओमांथी मुख्यमुख्य क्रियाओ लिखेली छे. जैन दिगंबरी आम्नाय प्रमाणे सामायिक, स्तवन, वंदना प्रतिक्रमण, कायोत्सर्ग अने स्वाध्याय-ए छ प्रकारनी क्रिया श्रावकोने अवश्य कर्त्तव्य होवाथी 'आवश्यक' कहेवाय छे. ते विशेषे करी गृहस्थाश्रमीनो धर्मछे. आ छ आवश्यक मध्ये १ सामायिकने प्रथम गणेलु छे, कारणके तेमां आर्त्तरौद्र ध्याननो परिहार करी शत्रु तथा मित्र अने पाषाण तथा कांचनादिकने विषे समभावना थायछे तेमज तेना योगथी श्रावक त्रीजी प्रतिमा धारी पण कहेवायछे. २ बीजा आवश्यक स्तवनमां तीर्थंकर भगवंतनुं नाम कीर्त्तनपूर्वक गुणकीर्त्तन आवेछे के जेनुं कायोत्सर्गमां अनुध्यान थायछे. ३ त्रीजा आवश्यक वंदनामां वंदन करवायोग्य तिर्थंकरोने तथा धर्माचार्यने नमस्कार करायछे. ४ चोथा आवश्यक प्रतिक्रमणमां शुभयोग थकी अशुभयोगने विषे गमन करनारने फरी पाछुं शुभयोगमां क्रमण थायछे, एटले मोक्षफल आपनारा एवा शुभयोगने विषे निःशल्य थवुं ते प्रतिक्रमण कहेवायछे, ते अर्थने अनुसरीनेज तेनुं नाम 'प्रतिक्रमण' एवुं पडेलुंछे. ५ पांचमुं आवश्यक कायोत्सर्ग के जेमां कायाना सर्व सावद्य व्यापारो छोडवाथी पापनो छेद थतां आत्मा पापरहित थाय छे. तेमज मायाशल्य, नियाणशल्य अने मिथ्यात्वशल्य-ए अंतरंग त्रणशल्य तथा ज्ञानावरणादिक पापकर्मने दूर करवामां कायोत्सर्गनो मुख्य हेतुछे. ६ *छट्ठुं आवश्यक स्वाध्याय, ते पूर्वाचार्योना

---

* आ ठेकाणे १ समता, २ वंदना, ३ स्तुति, ४ प्रतिक्रमण ५ स्वाध्याय अने ६ कायोत्सर्ग आवा क्रमथी पण गणना थायछे.

ग्रंथोनुं पठनपाठन करवाथी परिणामे ज्ञाननो उत्कर्ष थवामां अत्यंत उपयोगी छे.

आ लघुग्रंथमां सामायिक, प्रतिक्रमण अने जीवादितत्त्वस्वरुप–ए त्रण विषयोनो मुख्यपणे संग्रह करेलो छे. तेमां जीवादितत्व स्वरुपने अंगे श्रावकोने जाणवालायक केटलीएक मुख्यमुख्य बाबतोनो समावेश करेलोछे. छेवटे अमारा परमपूज्य अने मान्य महामुनि हर्षकीर्त्ति महाराजनी रचेली अष्टप्रकारी सिद्धपूजा नाखी आ ग्रंथ समाप्त करवामां आव्योछे.

षडावश्यकमां प्रथम गणेल सामायिक श्रावकोए त्रणेकाले करवुं जोइए, एवो मुख्यविधि छे. अने तेनेमाटे श्रीमत्स्वामी समंतभद्राचार्ये पोताना रचेल रत्नकरंड श्रावकाचारमां त्रीजी प्रतिमाधारी श्रावकना गुणना प्रसंगे एक श्लोकथी सारीरीते बतावी आप्युंछे. जेमके,

गीति.

चतुरावर्त्तत्रितयः चतुः प्रणामस्थितो यथाजानः ।
सामयिको द्विनिषद्यः त्रियोगशुद्धस्त्रिसंध्यमभिवंदी ॥१॥

भावार्थः--प्रातःकाल, मध्यान्हकाल, अने सायंकालमां मन, वचन कायाये शुद्धथइ तथा बाह्याभ्यंतर परिग्रह छोडीने बेहाथ जोडी त्रणवार आवृत्तिए चारवखत चारे दिशामां जे प्रणाम करे ते त्रिजी सामायिक प्रतिमाधारी श्रावक कहेवायछे. ॥१॥

विवेचन--आ श्लोक उपर प्रभाचंद्राचार्यकृतटीका तथा सदासुखजीकृतवचनिकाने आधारे एवो सविस्तर अर्थ थायछे के, त्रिजी प्रतिमाधारी श्रावक केवो जोइए, के जेनामां प्रथम प्रतिपादन करेला समय (प्रकार) थी आचरणकरतो अर्थात् सामायिकगुणवालो ते होवोजोइए, तेमज चारवार त्रणवखत आवर्त्तन करनारो थाय,

कारणके एकएक कायोत्सर्ग करवामां 'नमो अरहंताणं ए पाठने थोसामि' इत्यादिआदि अंतमां प्रत्येक त्रण आवर्त्तन थायछे वली ते श्रावक चार आवर्त्तने प्रणाम करेछे. कारणके आदिअंत एक एक प्रणाम करवाथी चार प्रणाम थायछे तेमज ते उर्द्ध कायोत्सर्गमां रही बाहेरना अने अंदरना परिग्रहनी चितार्थी निवृत्त थायछे. अने ते प्रणाम करती वखते बे वखत बेसेछे, कारणके देववंदना करता आरंभ अने समाप्तिमां बेवार बेसीने प्रणाम थायछे. अने ते श्रावक मन वचन अने कायाना त्रण योग शुद्ध राखेछे अर्थात् सावद्य व्यापार छोडीदे छे. आवीरीते सामायिकमां वर्त्तनार श्रावक ते त्रिजी प्रतिमा धारी कहेवाय छे. आ प्रमाणे टीकाना अभिप्रायथी सामायिकने माटे केटलोएक विधिनो प्रकाश आपणने सारी रीते प्राप्त थायछे.

षडावश्यकरूप प्रतिक्रमणने माटे पूर्वाचार्यो मुख्यत्वे करीने प्रातःकाल अने सायंकाले करवानो विधि बतावेछे. मिथ्यात्व थवाथी, असंयम थवाथी तथा कषाय थवाथी जे अशुभयोग थाय, ते अशुभयोगना विच्छेदने माटे जे निंदाद्वाराए करीने अशुभयोग निवृत्तिरूप प्रतिक्रमण करवुं ते अतीतविषयक तथा संवर द्वाराए करीने जे प्रतिक्रमण करवुं ते अनागतकालविषयिक प्रतिक्रमण छे, तेथी ए मुख्यत्वेकरिने द्विकालविषयिक प्रतिक्रमणसिद्ध थायछे अने तेमां वर्त्तमाननो पण अंतर्भाव थइजायछे. प्रतिक्रमणमां केटलाक आचारभेदथी साधु अने श्रावकना प्रतिक्रमण जुदाजुदा थायछे. कालनाभेदथी दैवसिक, रात्रिक, पाक्षिक, चातुर्मासिक अने सांवत्सरिक ए पांच भेदोथी प्रतिक्रमण पांच प्रकारनुं कहेवायछे.

आवी षडावश्यक क्रियाथी विमुख रहेनार हरकोइ श्रावक पोताना शुद्धधर्मथी भ्रष्टथइ अधोगतिने पामेछे, आ प्रसंगे लखवाने

खेद थाय छे के, प्राचीन वखतमां जेनी विजय पताका आखा भारतवर्ष उपर फरकती हती, जेना भगवंतभाषित निष्कलंक सिद्धांतो सांभली अनेक पृथ्वीपतिओ पोताना एकछत्र राज्य-नो पण त्याग करीने चाली नीकल्या छे, जेना ग्रंथोनी चमत्कृति भरेली रचना वांची वांची इतर धर्मना अर्वाचीन् विद्वानो पण मोह पामी जायछे, अने जेनी घणी दुष्कर क्रियाथी भय पामेला पामर प्राणीओने जैन नाम धारण करी बीजा नवीन विरुद्धमार्गो काढवा पडेला छे. एवो दिगंबरी संप्रदाय आजकाल घणी पडती स्थितिने पामतो जायछे. केटलाएक विद्वान् भट्टारको लक्ष्मीनी ल हेरमां तणाता होवाथी शुद्ध उपदेश आपी शकता नथी. त्यागी अ ने विद्वान् मुनिओनो बिलकुल अभाव होवाथी प्रत्येक स्थानके शु-द्ध देशनानो प्रवाह पोहोची शकतो नथी. क्षुल्लक अने ब्रह्मचारीओ तो घणेभागे अंतर्धान पामीगयेलाछे. आथीकरीने आ महान् संप्र-दायने मोटो धक्को लागेलोछे. परंपरा उपदेशना अभावथी प्रमादी श्रावको पोताना धर्मथी विमुख थताजायछे. तेथी करी आ असार संसारमांथी उध्धार करनार पोताना पवित्र संप्रदायने तेओ भुलता जायछे. ज्यारे संप्रदायने भुली जवाय त्यारे पोतानी आवश्यकक्रि या तरफ तेओनुं लक्ष प्रतिदिन ओछुंथतुं जाय तेमां कांइपण आ-श्चर्य नथी.

आवी पडती स्थितिमां दिगंबरी श्रावकोना सदभाग्यने योगे अने सहेर भावनगरमां वसता जूज दिगंबरी वर्गना उध्धारकारक पुण्यने बलेकरी महापवित्र अने अनुभवी विद्वान् महामुनिराजनो योग थइ आव्यो. ए महात्मानी निर्मल मनोवृत्तिमां प्रथमथीज दिगंबरी संप्रदायनो पवित्र संस्कार रहेलो. पण कोइ कर्मयोगे तेओने आ देशमां घणा विस्तारमां प्रवर्त्तता तपागच्छमां दी-क्षायोग थइ गयो हतो पण पोताना प्रबल पुण्यना योगथी अने

शुद्ध सनातन दिगंबरी संप्रदायना महान् संस्कारना बलथी तेमने ते दीक्षा रुचिकर थइनही. तेथी छेवटे संवत् १९५३ ना ज्येष्ट शुक्ल १० गुरुवारे अमो भावनगरना संघे कोइ प्रत्यक्ष गुरुना अभावथी प्रभुनी सांनिध्ये गौतमगुरुने स्थापी दीक्षाआपी अने तेमनुं 'हर्षकीर्त्ति' एवुं नाम धारण कराव्युं. आ महोत्सव मोटा आडंबरथी करवामां आव्यो अने दिगंबरी संघमां जयजयकार प्रवर्त्यो.

दीक्षा धारण कर्या पछी तेओने चातुर्मास्य रहेवाने माटे विनंति करी, एटले कृपालु अने धर्मोपकारी ए महापुरुषे ते वात कबुल करी अने पोताना संप्रदायना उद्धारने माटे सेहेर भावनगरमां एक जैनशाला स्थापन करी. जैनबालकोनी पोतानी आवश्य कियाना ग्रंथोना अभ्यासने माटे उत्तम वृत्ति जोइ, तेओए आ लघुग्रंथ शोधी बाहेर पाडवानो निश्चय कर्यो, आ पुस्तकने शोधवामां उत्तम शुद्ध परतो मली शकी नही पण तेओ पोताना अनुभवि ज्ञानना बलथी अने मोटा प्रयत्नथी आ ग्रंथने आवी स्थितिए मुकी शक्या छे. ग्रंथमां काइ कोइ ठेकाणे मागधी शब्दोमां तेमने स्फुट अर्थो करेला छे पण कोइ शुद्ध परतके टीकानो आधार मल्यो नही तेथी तेओने सांदिग्ध रहेला छे. सामायिकमां त्रिजे पाने 'पेल्लिदावा' ए पदनो जे ['संघट्ट करेला'] एवो अर्थ लखाणो छे, ते खोटो होय एम जणाय छे. ते शिवाय केटलाक मागधी शब्दोमां शंकित अर्थ रहेला छे तेथी जो कोई विद्वान्, भट्टारक, के श्रावक अमोने सूचना करशे तो अमे तेओनो उपकार मानीशुं अने बीजी आवृत्तिमां सुधारो करवाने शक्तिमान् थइशुं.

आ ग्रंथमां सामायिकनी जयमाल विगेरे गाथानो अर्थ तथा प्रतिक्रमण सूत्रनो सविस्तर अर्थ तैयार करवा धार्यो हतो, परंतु उत्तम टीका तथा शुद्ध परत नही मळवाथी तेमज ग्रंथनो विस्तार थवा-

ना भयथी छापवामां आव्यो नथी. आ प्रथमावृत्ति होवाथी बुद्धि दोषादिकना सद्भावे ह्रस्व, दीर्घ, कानो, मात्रा, अनुस्वार विगेरेनी चूक तथा अक्षरादिकनी न्यूनाधिकनी चूक मनुष्यमतिथी अवश्य रहेली हशे, तथा मंदबुद्धिना प्रभावथी कोइ ठेकाणे अर्थमां पण अशुद्धता रहेली हशे, किंबहुना ! कदी जिनवचन विरुद्ध छपाया नी आचरणा थइ होय, ते संबंधी जे कांइ सूक्ष्म अपराध थयो होय तो ते अपराधनुं दुष्कृत आ पुस्तक वांचनारा दिगंबरी चतुर्विध संघ समक्ष ए महामुनि पोते मिथ्या करे छे.

ली. शेठ, नियमचंद सुरजीना तरफथी.
भावनगर जैन दिगंबरी संघ.

सामायिक करवानो विधि.

नित्य प्रातःकाळ, मध्यान्हकाल, अने सायंकाल ए त्रणकाले श्रावके अवश्य सामायिक करवुं जोइए. तेमां ओछामांओछुं, प्रायः बेघडीनुं मुख्य प्रमाण लेवायछे जो कदि ए त्रणकालमां न बनेतो प्रातःकाले तो अवश्य करवुं जोइए. सामायिक करनारे प्रथम गुरुपासे जइ आज्ञा लेवी. जो गुरु नहोयतो उपाश्रयमां अथवा एकांत स्थानमां जइ सामायिक करवुं. सामायिक करनारे पूर्वदिशा के उत्तर दिशा तरफ मुख राखवुं. ते वखते शुद्ध शरीर तथा शुद्ध वस्त्र के जेनाथी संसारिक अशुचि क्रिया न करी होय तेवुं वस्त्र पेहरी बेसवुं. प्रथम 'जयजय निस्सही' ए त्रणवार भणी पछी 'निःसंगोऽर्हंजिनानां' तथा तेनी नीचे 'पडिकमामिभंते' ए पाठ पूर्ण थाय त्यांसुधी हाथ जोडी बोल्री जवो. पछी पद्मासन बेसी 'नमो अर्हंताणं' ए नव (९) पदनो जाप तथा उच्छ्वास (२७) सत्तावीश करवा. उच्छ्वास करवानो प्रकार एवो छे के, नवकार मंत्रना छ (६) भाग छपदो करवा ते छ भागना बे बे भाग करी, एक भाग चिंतवता उंचो श्वास लेवो अने बीजो भाग चिंतवता नीचो श्वास लेवो, जेमके 'नमो अरिहंताणं' ए पद मनमां चिंतवीने उंचो श्वास लेवो. अने 'नमो सिध्धाणं' ए पद चिंतवी पाछो नीचो श्वास लेवो, ए प्रमाणे 'नमो आयरियाणं' ए पद उंचे श्वासे अने 'नमो उवज्झायाणं' ए पद नीचे श्वासे 'नमो लोए' ए पद उंचे श्वासे अने 'सव्वसाहुणं' ए पद नीचे. एवी रीते नव (९) वार जाप्य करवा. पछी 'ईर्यापथे प्रचलता' ए श्लोकथी मांडीने 'इतिसामायिकस्वीकारः' त्यांसुधी भणी सामायिकनो स्वीकार करवो पछी 'समता सर्व भूतेषु' (पत्र ??) ए श्लोकथी मांडीने 'सर्व सावद्ययोगविरतो

ऽस्मि ' (पत्र १९) त्यांसुधी भणी जवुं. पछी चैत्य भक्तिकायो-त्सर्ग करवो तेमां ' नमो अरहंताणं त्यांथी मांडीने ' दुच्चरियं वो-सरामि (पत्र (१७) त्यांसुधी भणी जवुं. पछी कायोत्सर्ग कर-तां नव (९) जाप्य अने सत्ताविश (२७) उच्छ्वास प्रथम कह्या ते प्रमाणे आपवा.

कायोत्सर्ग करवानो विधि.

कायोत्सर्ग करती वखते प्रथम उभाथइ, *जिनमुद्राकरी, स्थिर रहेवुं, दृष्टि नासिकाना अग्रभाग उपर राखवी. ते वखते बे होठ ब राबर बीडी दांत परस्पर अडे नही तेम सत्याविश (२७) श्वासोच्छ्वा स मंत्रपद साथे चिंतवी प्रभुनुं ध्यान करवुं जेथी कायोत्सर्गनो भंग थाय तेवा दोष ते वखते छोडी देवा.

उपर प्रमाणे कायोत्सर्ग करीरह्या पछी 'ॐ नमः परमात्मने' (पत्र १८) त्यांथी मांडीने 'त्रिःपरीत्य नमाम्यहं' (पत्र १९) ए आठमी गाथा सुधी भणी जवुं. पछी 'जयति भगवान्' (२०) ए श्लोकथी मांडीने 'सिद्धिं प्रयच्छंतु नः' (पत्र ३६) ६ ठी गाथा सुधी भणी जवुं. पछी 'इच्छामि भंते' ए पाठ (पत्र ३७) भणी पंचगुरु भक्ति कायोत्सर्ग पूर्व प्रमाणे करवो. त्यां पूर्वे कह्या प्रमाणे 'नमो अरहं-ताणं' (पत्र १४ थी पत्र १७ सुधी) थोस्सामि ए गाथाथी मांडीने दुच्चरियं वोस्सरामि' त्यांसुधी भणी जवुं. पूर्व प्रमाणे २७ उच्छ्वास

---

* पगना आगलनी अंगुलीनी बाजु तरफना पोंहोचाने मांहे मांहे चार आंगलनो आंतरो राख्यो होय अने पगनी पाछलनी पा नीनी बाजुना भागमां मांहे मांहे चार आंगलथी कांइक उणो आं-तरो राख्यो होय ते 'जिनमुद्रा' कहेवायछे.

लीधा पछी 'नमो अरहंताणं' ए पद मुखे बोली कार्योत्सर्ग छोड-वो. छोडया पछी उभा रहीनेज लोगस्स (ॐ नमोः परमात्मने त्यां-थी मांडी ते त्रिः परीत्य नमाम्यहं) त्यांसुधी भणी जवुं. आ क्रम दरेक कायोत्सर्गमां याद राखवो. पछी नींचे बेसी 'प्रतिहार्यैर्जिनान् सिद्धान्' (पत्र ३८) ए श्लोकथी मांडीने 'जिणगुण संपत्ति होउ मज्झं' पत्र ४०) सुधी भणी जवुं. पछी शांति भक्तिकायोत्सर्ग उ-पर प्रमाणे करवो. पछी नींचे बेसीने 'शांतिजिनं' (पत्र ४१) त्यांथी मांडीने 'जिणगुणसंपत्ति मज्झं' (पत्र ४४) त्यांसुधी भ-णी जवुं. पछी समाधि भक्तिकायोत्सर्गनी पूर्व प्रमाणे क्रिया करवी. पछी इष्ट प्रार्थना करवामां 'प्रथमं करणं चरणं द्रव्यं नमः' ए पद बोली प्रथमानुयोग, करणानुयोग, चरणानुयोग, अने द्रव्यानुयो-गने नमस्कार करवो. पछी 'शास्त्राभ्यासो' (पत्र ४५) ए श्लो-कथी मांडीने 'मज्झय दुख्ख ख्खयं दिंतु' (पत्र ४६) त्यांसुधी भ-णीने पछी पूर्व प्रमाणे सिद्ध भक्तिकायोत्सर्ग करवो, तेमां त्रण जाप आपी ९ श्वासोच्छ्वास आपवा. पछी 'नवसिद्धे णयसिद्धे' (पत्र ४६) त्यांथी मांडीने अठगुणाहुति सिद्धाणं' (पत्र (४७) त्यांसुधी भणी जवुं. पछी पूर्वे प्रमाणे श्रुतभक्तिकायोत्सर्ग करवो. पछी कोटीशंत द्वादश' ए श्लोकथी (पत्र ४७) मांडीने 'महोव-हिं शिरसा' त्यांसुधी भणी जवुं. पछी आचार्य भक्तिकायोत्सर्ग क-रवो, तेमां त्रण जाप आपी ९ उच्छ्वास करवा. पछी 'श्रुतजल-धि' ए श्लोकथी (पत्र ४८) मांडीने 'मोक्ष मार्गोपदेशकाः' (प-त्र ४९) त्यांसुधी भणी जवुं. पछी इच्छामि भंते ईर्यावहि' ए पा-ठ भणी प्रथम प्रमाणे कायोत्सर्ग करी सामायिक समाप्त करवुं.

इति सामायिक विधि : ।

अथ लघु सामायिकनो प्रकार.

उपर प्रमाणे जो विस्तारथी सामायिक न बनी शकेतो तेणे फकत ' निःसंगोऽहं जिनानां ' त्यांथी मांडीने त्रिःपरीत्य नमाम्यहं ' त्यांसुधीनी जे क्रिया आवे ते करवी तेमां पण बे घडीना प्रमाणथी ओछु प्रमाण लेवुं नही.

प्रतिक्रमण करवानो विधि.

प्रत्येक श्रावके प्रातःकाल अने सायंकाल प्रतिक्रमण करवुं जोइए, ते प्रतिक्रमण देवसिओ (दिवसनुं), राइओ (रात्रिनुं), पक्खिओ (पाक्षिक), चउमासिओ (चोमासानुं), अने संवच्छरिओ (सांवत्सरिक) ए कालना भेदथी पांच प्रकारनुं छे. प्रतिक्रमण करनार श्रावके प्रथम पूर्व तथा उत्तर दिशामां मुख राखी बेसवुं. प्रथम 'निःसंगोऽहंजिनानां' ए पाठ भणी तेमां आवेल नव नवकारनो कायोत्सर्ग करी 'त्रिःपरीत्य नमाम्यहं' त्यांसुधी भणीजवुं. पछी सामायिक लइने प्रतिक्रमणनो आरंभ करवो. प्रथम 'पापिष्ठेन दुरात्मना' ए श्लोकथी (पत्र ५०) मांडीने 'सिद्धभक्तिकायोत्सर्ग' पूर्व प्रमाणे करवो. पछी 'नमो अरहंताणं' (पत्र ५९) थी मांडीने 'तस्समिच्छामि दुक्कडं' (पत्र ६३) त्यांसुधी भणीजवुं. पछी वीरभक्तिकायोत्सर्ग करवो तेमां 'जोमये' त्यांथी मांडीने 'दुच्चरियं वोस्सरामि' (पत्र ६२) त्यांसुधी भणी जवुं. वीरभक्तिकायोत्सर्गमां पाखी होयतो १०८ नवकारनो, दिवस सबंधी ३६ नवकारनो अने रात्रि संबधी १८ नवकारनो कायोत्सर्ग करवो. पछी 'यःसर्वाणि' त्यांथी मांडीने 'तिथ्थयरभत्तिकाउसग्गंकरोमि' त्यांसुधी भणि जवुं. 'तिथ्थयरभत्तिकायोत्सर्ग कर्यापछी 'चउवीसं' त्यांथी मांडीने 'समाधिभक्तिकायोत्सर्ग करोम्यहं' त्यांसुधी भणीने ते कायोत्सर्ग करवो. तेमां नव नवकार अने

२७ श्वासोच्छ्वास लेवा. पछी 'प्रथमं करणं' त्यांथी मांडीने इष्ट प्रार्थना करवी. पछी 'ईर्य्यावहिनो' पाठ भणी नव नवकारनो कायोत्सर्ग करी प्रतिक्रमण समाप्त करवुं.

सूचना.

प्रतिक्रमणमां जे ठेकाणे 'देवसिय' एवो पाठछे, ते ठेकाणे दिवसनुं प्रतिक्रमण होयतो 'देवसिय' भणवुं. पण जो रात्रि होयतो ते ठेकाणे 'राइउ' एवो पाठ भणवो. पाखी होयतो 'पाक्खिय' एवो पाठ, चोमासामां 'चोमासिय' एवो पाठ अने संवत्सरीमां 'संवत्सिसरीय' एवो पाठ भणवो.

उपवासनुं पचखाण.

इच्छेहभत्तपचक्खाणं, सेअसणंवा, पाणंवा, खाइंवा, साइंवा, तित्तंवा, कडुयंवा, कसायलंवा, अंबिलंवा, महुरंवा, लवणंवा, अलवणंवा, सचित्तंवा, अचित्तंवा, तं सव्वं चउव्विहं आहारं, अज्जपचक्खाणं. *जलंविना, कल्ले उपवासे, परेउग्गदेसूरे, पडिपुण्णे, पारणं करेज्ज । जदि अंतरं कालंहवदि तदा अणसणं होज्ज । धम्मोतिकिच्चा, णियमोतिकिच्चा, संजमोतिकिच्चा, तपोतिकिच्चा, अरहंतसक्खियं, सिद्धसक्खियं, साहुसक्खियं, अप्पसक्खियं, परसक्खियं, देवतासक्खियं, दुक्खक्खउ, कम्मक्खउ, बोहिलाहो, सुगइगमणं, समाहिमरणं, जिनगुण संपत्तिहोउ †तुभ्भं, ते भवतु, ते भवतु, ते भवतु ॥१॥

---

* जो एकवार जल पिवानी छूट राखवी होयतो 'जलंविना' ए पद भणवुं नही.

† स्वहस्ते पचखान लेवो होयतो मझ्झं एम बोलवो.

पोसहो करवानुं पचखाण.

इच्छेहउत्तमंपोसहं, सव्वं सावज्जजोगं पच्चक्खाणं, करेह, सुत्तत्थंआयारं, धर्म्मेझ्झाणं धरेह, पंचपरमेष्ठिसक्खियं तेमे भवतु॥२॥

पोसहो पारवानो प्रकार.

पारेमि पोसहं, अण्णाणेणवा, पमादेणवा, अमत्थभावेणवा पोसहम्मि, जंकिंपि सुत्तत्थं, आयारंण कयंतं, तस्सामिछामि दुक्कडं॥३॥

॥ॐ नमः सिद्धेभ्यः॥

(जयजयजय निस्सही निस्सही निस्सहीके०)

जय जय जय एम कहीने त्रणवार नैषेधकी कहेवी.

श्लोकः

निःसंगोऽहंजिनानांसदनमनुपमंत्रिःपरीत्यैत्य भक्त्या
स्थित्वा गत्वानिषिद्धयुच्चरणपरिणतोऽन्तःशनैर्हस्तयुग्मं
भाले संस्थाप्य बुद्ध्या मम दुरितहरं कीर्त्तये शक्रवंद्यं
निंदादूरंसदाप्तंक्षयरहितममुंज्ञानभानुंजिनेंद्रम्॥१॥

अर्थः—संगरहित एवोहुं भगवंतना अनुपम मंदिरमां जई, त्रण प्रदक्षिणा फरी, भक्तिथी उभोरही, अंदर सारापरिणामथी निस्सहीनो उच्चार करी हलवे हलवे बेहाथ ललाट उपर राखी मारा पापने हरनारा, इंद्रने वंदन करवा योग्य, निंदाथी दूर रहेनारा सदा हितकारी, क्षयरहित, अने ज्ञानना सूर्यरूप एवा जिनेंद्र भगवंतनुं हुं कीर्त्तन करूंछुं ॥ १ ॥

पडिक्कमामि भंते इरियावहियाए विराहणाए अणागुत्ते अइगमणे णिग्गमणे ठाणेगमणे चंकमणे पाणुग्गमणे विज्जुग्गमणे हरिदुग्गमणे उच्चारपस्सवण खेलसिंहाणय वियडिपईठावणियाए जेजीवा एइंदियावा बेंदियावा तेंदियावा चउरिंदियावा पंचेंदियावा पणोल्लिदावा पेल्लिदावा संघदिदावा संघादिदावा उद्दादिदावा परिदाविदावा किरिछिदावा लेसिदावा छिंदिदावा भिंदिदावा

ठाणादोवा ठाणचंकमणादोवा तस्सुत्तरगुणं तस्स पायछित्तकरणां तस्सविसोहिकरणां जावअरहं-ताणां भयवंताणां णमोक्कारं पज्जुवासं करेमि तावकायं पावकम्मं दुच्चरियंवोस्सरामि.

(पडिक्कमामि ञ्नंते के०) हे भगवान् ! हुं प्रतिक्रमुंछुं, निवर्तुंछुं.(इरियावहियाए के०) मार्गमां गमन छे प्रधान जेमां एवी.(विराहणाांए के०) जंतुओनी विराधनाथी,(अणागुत्ते के०)अनुपयोगमां,(अइगमणे के०) अतिशयथी गमन करवामां, (णिग्गमणा के.) नीकलवामां,(ठाणागमणा के०) मिथ्यात्वीने स्थानके गमन करवामां,(चंकमणा के०) तिहांज अरहा फरहां फरवामां (पाणुग्गमणाके०) प्राणीने चांपवामां (विज्जग्गमणा के०) बीजने चांपवामां हरिदुग्गमणा के०)नीलवर्णवाळी एवी जे मूल स्कंधादिक दश प्रकारनी वनस्पतिने पगथी चांपवामां, (उच्चारपस्सवणा के०)विष्टामूत्र करवामां,(खेल्लासिंहाणय के०) मुखनोबडखो तथा नासिकानी लींट काढवामां(वियडि पइठावणियाए के०)विकृतिनुं परिठवुं तेमां,(जे जीवा के०)जे जीव(एइंदिया वा के.)जेने शरीररूप इंद्रिय एक होय ते,(बेंदिया वा के.) जेने शरीर अने मुख ए बे इंद्रियो होय ते,(तेंदिया वा के०) जेने शरीर, मुख, तथा नासिका ए त्रण इंद्रियो होय ते, (चउरिंदिया वा के०) जेने शरीर, मुख, नासिका अने नेत्र ए

च्यार इंद्रियो होय ते, (पंचेंदिया वा के०) जेने शरीर, मुख, नासिका, नेत्र, अने कान ए पांच इंद्रियो होय ते, (पणोल्लि दावा के०) प्रणोदित करेला, (पेल्लिदा वा के०) संघट्ट करेला, (संघदिदा वा के०) एकठा करेला, (संघादिदा वा के०) संघट्ट करेला, (उद्दविदा वा के०) उपद्रव करेला, (परिदाविदा वा के०) परितापित करेला, (किरिछिदा वा के०) क्लेश करेला, (लेसिदा वा के०) भूमिसाथे घसेला, (छिंदि दा वा के०) छेदेला, (भिंदिदा वा के०) भेदेला, (ठाणदो वा के०) स्थानभ्रष्टकरेला, (ठाणचंकमणादो वा के०) एक स्थानेथी बीजे स्थान जाता, (तस्सुत्तर गुणं) तेमना उत्तर गुणने अर्थे (तस्स पायछित्त करणं के०) तेने प्रायश्चित करवाने (तस्सविसोहिकरणं के०) तेनेजसोधन करवाने (जाव अरहंताणं के०) ज्यां सुधि अरिहंतना (जयवंताणं के०) भगवन्तना (णमोक्कारं के०) पंचपदरूपी जे नवकार तेने मुखमांथी (पज्जुवासं करेमी के०) उच्चार करुं (तावकायं के०) त्यां सुधि (पाव कम्मं के०) पाप कर्मने (दुच्चरियं के०) दुष्ट कृत्यने (वोस्सरामि के०) त्याग करुछुं

॥ जय अर्हं ३ णमोअरहंताणं जाप्य ९ उच्छ्वास २७॥

वसंततिलकावृत्तम्

श्लोकः

ईर्यापथे प्रचलताद्य मया प्रमादा
देकेंद्रियप्रमुखजीवनिकायबाधा।
निर्वर्त्तिता यदि भवेदयुगान्तरेक्षा
मिथ्या तदस्तु दुरितं गुरुभक्तितो मे॥२॥

भावार्थः--ईर्या पथिके मार्गमां चालता एवा में प्रमादथी एकेंद्रिय विगेरे जीवनिकायने कादि जो बाधा करी होय अथवा युगने आंतरे दृष्टि करीने जोयुं न होयनो तेथी थयेलुं मारुं जे पाप ते गुरुनी भक्तिथी मिथ्या थाओ. ॥२॥

श्लोक

करचरणतनुविघातादटतो निहतः प्रमादतः प्राणी।
ईर्यापथमिति भीत्या मुञ्चेत्तद्दोषहान्यर्थं ॥ ३ ॥

भावार्थः--हाथ पग अने शरीरना विघातथी हरता फरता जंतुओने प्रमादथी हणतो एवो प्राणी भयथी तेना दोषनी हानिने अर्थे ईर्या पथने छोडीदेछे ॥ २ ॥

इच्छामि भंते इरियावहियस्स आलोचेउं पुवुत्तर दक्षिण पछिम। चउदिसु विदिसासु विहरमाणेण जुगंतरदिठिणा दठव्वा डवडवचरियाए पमाद दोसेण। पाणभूदजीवसताणं उवघादोकदो वा कारिदो वा कीरंतो वा। समणुमाणिदो तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ ३ ॥

अर्थः--(इच्छामि भंते के०) हेभदंत! हुं इच्छुंछुं (ईरियावहियस्स के०) इर्यापथिने, (आलोचेउं के०) आलोचनाकरवाने, (पुव्वुत्तर दक्षिण पछिम के०) पूर्व, उत्तर, दक्षिण अने पश्चिम, (चउदिसु के०) ए च्यार दिशाओमां, (विदिसासु के०) विदिशाओमां, (विहरमाणेण के०) विहारकरता, (जुगंतरदिठिणा के०) युगांतरे दृष्टि करी, (दठवा के० देखवाने (डवडवचरियाए के०) डगले डगले गति करता. (प्रमाददोसेण के०) प्रमाददोषथी (पणभूदजीवसताणं के०) प्राणीरूपजीवोनीसत्ताप्रत्ये, (उवघादोकदो वा के०) जे उपघात दोष थया होय. (कारिदोवा के०) कर्याहोय, (कीरंतोवा के.) कराव्या होय. (समणुमाणिदो के०) अनुमोद्याहोय, (तस्स मिछामि दुक्कडं के०) ते दुष्कृत मिथ्याकरूंछुं,

शार्दूलविक्रीडित वृत्तम् ।

श्लोकः

न स्नेहाच्छरणं प्रयान्ति भगवन् पादद्वयं ते प्रजाः
हेतुस्तत्र विचित्रदुःखनिचयः संसार घोरार्णवः।
अत्यंत स्फुर दुग्ररश्मिनिकरव्याकीर्ण भूमंडलो
ग्रैष्मःकारयतींदुपादसलिलच्छायानुरागंरविः ॥४

भावार्थः--हे भगवन्! प्रजाओ स्नेहथी तमारा बेचरणनी शरणे आवतीनथी पण जेशरणे आवेछे तेनुकारण विचित्रदुःखोना समूहथी

भरेलो संसाररूप घोरसमुद्रज छे जेम स्फुरणायमान थता एवा पोताना घणा तीव्रकीरणोना समूहथी सर्व भूमंडलने व्याप्त करतो एवो ग्रीष्म ऋतुनो सूर्य, लोकोने चंद्रनाकीरणो, जल अने छायानी उपर प्रीति उपजावे छे. ॥ ४ ॥

क्रुद्धाशीविषदष्टदुर्जयविषज्वालावलीविक्रमो
विद्याभेषजमंत्रतोयहवनैर्याति प्रशांतिं यथा ।
तद्वत्ते चरणारुणांबुजयुगस्तोत्रोन्मुखानां नृणाम्
विघ्नाःकायविनायकाश्चसहसाशाम्यन्त्यहोविस्मयः
॥५॥

भावार्थः--क्रोध पामेला सर्पनो दंश, दुर्जयविष, अग्निनी ज्वालानीश्रेणी अने विक्रम ए सर्व विद्या, औषध, मंत्र, जल अने हवनवडेकरीने जेम शांतिपामेछे, तेम हेभगवन् तमारा बेचरणरूप राताकमलनी स्तुतिकरवामां जेपुरुषो तत्परछे, तेओना विघ्नो तथा शरीरनारोगो तत्काल शांतिपामेछे ए मोटुं आश्चर्य छे ॥ ५ ॥

संतप्तोत्तमकांचनक्षितिधरश्रीस्पर्द्धिगौरद्युते ।
पुंसां त्वच्चरणप्रणामकरणात्पीडाः प्रयांति क्षयम् ।
उद्यद्भास्करविस्फुरत्करशतव्याघातनिष्काशिता
नानादेहिविलोचनद्युतिहरा शीघ्रं यथा शर्वरी॥६॥

भावार्थः--तपेला सुवर्णना पर्वतनी शोभानी स्पर्द्धा करनारी जेनीगौरकांति छे एवा हेभगवन्! जेम अनेक जातना प्राणीओना लोचननी कांतिने हरनारी रात्रि तत्काल उगता सूर्यना स्फुरणायमानथता सैकडो कीरणोना व्याघातथी नाशपामेछे. तेम तमारा चरणमां प्रणाम करवाथी पुरुषोनी पीडाओ तत्काल क्षय पामी जायछे ॥ ६ ॥

त्रैलोक्येश्वरभंगलब्धविजयादत्यन्तरौद्रात्मका
न्नानाजन्मशतांतरेषु पुरतो जीवस्य संसारिणः
को वा प्रस्खलतीह केन विधिना कालोग्रदावानला
न्न स्याच्चेत्तव पादपद्मयुगलस्तुत्यापगावारणम् ॥७॥

भावार्थः--हे प्रभु तमाराबेचरणकमलनी स्तुतिरुप नदीनुंजो वारण न होततो आ कालरूपी उग्र दावानल केजे त्रैलोक्यना ईश्वर नो पण भंग करीने विजयने पामलोछे, जेनुं अत्यंत भयंकर रूपछे अने जे नाना प्रकारना संकडो जन्मनी अंदर रहेला संसारीजीव-नी आगलज रहेलोछे, तेनाथी कयाविधिवडे कोणप्राणी स्खलना पामेछे. अर्थात् कोइपण प्राणी ए काल रूप दावानलमांथी मुकातो नथी. ॥७॥

लोकालोकनिरंतरप्रविततज्ञानैकमूर्त्ते विभो
नानारत्नपिनद्धदण्डरुचिरश्वेतातपत्रत्रय।
त्वत्पादद्वयपूतगीतरवतः शीघ्रं द्रवंत्यामया
दर्प्पाध्मातमृगेंद्रभीमनिनदाद्वन्या यथा कुञ्जराः८

भावार्थः--आ लोकालोकने विषे निरंतर विस्तार पामेला ज्ञाननी एक मूर्त्तिरुप अने अनेक जातना रत्नथी जडित एवा दंड वडे शोभायमान त्रण श्वेतछत्रोने धारणकरनारा हे भगवान्! गर्वे भरेला केशरीसिंहना भयंकर शब्दथी जेम वनना हाथीओ नाशी जयछे, तेम तमारा बे चरण संबंधी पवित्र गीतना शब्दथी सर्व रोगो शीघ्र नाश पामेछे ॥ ८ ॥

दिव्यस्त्रीनयनाभिराम विपुलश्रीमेरुचूडामणे
भास्वद्बालदिवाकरद्युतिहरप्राणीष्टभामण्डल।

अव्याबाधमचिन्त्यसारमतुलं त्यक्तोपमं शाश्वतं
सौख्यं त्वच्चरणारविंदयुगलस्तुत्यैव संप्राप्यते ॥९॥

भावार्थः--दिव्यस्त्रीओना नेत्रोने आनंदआपनारा, मोटीशो-
भावाला मेरुपर्वतना मुगटरूप, प्रकाशमान बालसूर्यनी कांतिने हर-
नारा अने प्राणीओने इष्टछे भामंडल जेनुं एवा हेप्रभु! तमारा बंने
चरणकमलनी स्तुतिथी बाधावगरनुं, अचिंत्यसारवालुं, अतुल, अने
अनुपम एवुं शाश्वत सुख प्राप्तथायछे. ॥९॥

यावन्नोदयते प्रभापरिकरः श्रीभास्करो भासयं
स्तावद्धारयतीह पंकजवनं निद्राति भारश्रमं।
यावत्त्वच्चरणद्वयस्य भगवन्न स्यात्प्रसादोदय
स्तावज्जीवनिकाय एष वहति प्रायेणपापंमहत्॥१०॥

भावार्थः--हेभगवन्! ज्यांसुधी कांतिओनोसमूहरूप श्रीसूर्य
प्रकाश करतो ऊदय पामतो नथी, त्यांसुधी कमलनुं वन निद्राना
अतिभारनोश्रम धारण करेछे. तेवी रीते ज्यां सुधी तमारा बे चरण
नो प्रसाद उदय पाम्यो नथी, त्यां सुधी आ जीवनिकाय प्रायः
मोटुं पाप वहन करेछे ॥ १० ॥

शान्तिशान्तिजिनेन्द्रशान्तमनसस्त्वत्पादपद्माश्रयात्
संप्राप्ताः पृथिवीतलेषु बहवः शान्त्यर्थिनः प्राणिनः।
कारुण्यान्मम भाक्तिकस्य च विभो दृष्टिं प्रसन्नां कुरु
त्वत्पादद्वयदैवतस्य गदतः शांत्यष्टकं भक्तितः॥११॥

भावार्थः--हेशान्तिजिनेन्द्र! आपृथ्वीतलनेविषे शांतिनाअर्थी
एवा घणांप्राणीओ, तमारा चरणकमलना आश्रयथी शांतमनवाला
थइने शांतिने पामेलाछे, तेथी हेविभु! तमाराचरणकमल जेनादेवता

छे अने आ शांत्यष्टकनो भक्तिथी पाठकरतो एवोजे हुं तमारो भक्त छुं तेनी ऊपर करुणाथी प्रसन्नदृष्टि करो. ॥११॥

अनुष्टुप् वृत्तं.

नमः श्रीवर्द्धमानाय निर्द्धूतकलिलात्मने।
सालोकानां त्रिलोकानां यद्विद्या दर्प्पणायते॥१२॥

भावार्थः--जेनीविद्या आलोकसहित त्रणलोकने दर्पणनाजेवुं आचरण करेछे, एवा मलिनस्वरूपने दूरकरनारा श्री वर्द्धमानस्वामीने हुं नमस्कार करूंछुं. ॥१२॥

जिनेंद्रमुन्मूलितकर्म्मबन्धंप्रणम्यसन्मार्गकृतस्वरूपम्। अनंतबोधादिभवं गुणौघं क्रियाकलापं प्रकटं प्रवक्ष्ये॥ १३ ॥

भावार्थः--कर्मनाबंधने मूलथीउखेडनार अने सन्मार्गमां पोताना स्वरूपनेकरनार एवा जिनेंद्रभगवंतने प्रणामकरीने अनंतबोधनी आदिमां उत्पन्नथयेला गुणनासमूहवाला सामायिकादि क्रियाकलापने हुं प्रगटरीते कहीश. ॥ १३ ॥

गाथा.

खमामि सव्वजीवाणं, सव्वे जीवा खमंतु मे।
मेत्ती मे सव्वभूदेसु, वैरं मज्झं ण केणवि॥ १ ॥

भवार्थः--(सव्वजीवाणं के०) सर्वजीवोने (खमामि के०) खमावुंछुं. (सव्वेजीवा के०) सर्वेजीवोने (खमंतु मे के०) मारीउपर क्षमा करो मेत्तीमे सव्वभूदेसु के०) सर्वभूत–प्राणीमात्रनी साथे मारे मैत्री हजो. (वैरं मज्झं ण केणवि के०) मारे कोइनी साथे वैर हशो नहीं. ॥१॥

गाथा.

रागबंधपदोसं च, हरिसं दीणन्नावयं ।
उस्सुगत्तं नयं सोगं, रदि मरिदं च वोस्सरे ॥ २ ॥

नावार्थः--रागबंधनोदोष, हर्ष, दीनता, उत्कंठापणुं, भय, अने शोक ते हुं ह्रदयथी वोसरावुंछुं. ॥ २ ॥

गाथा.

हा दुठकयं हा दुठ चिंतियं, भासियं च हा दुठं ।
अंतो अंतो ऽझम्मि, पछुत्ता वेण वेयंतो ॥ ३ ॥

नावार्थः--जे दुष्टकामकर्युं होय, जे दुष्ट चिंतव्युंहोय, अने जे दुष्ट कह्युंहोय तेमज जे कांई गुप्तरीते दुष्ट कार्य थयुंहोय तेने हुं दुर छोडुंछुं. ॥३॥

दव्वे खेत्ते काले, नावे य कदा वराहसोहणायं ।
णिंदणगरहणजुत्तो, मणिवचिकाएणपडिक्कमणं ४।

नावार्थः--द्रव्य, क्षेत्र, काल अने भावने विषे कदी कोईनी निंदा गर्हा करिहोय तेने हुं मन, वचन अने कायायेकरीने पडिकमुंछुं. ॥ ४ ॥

(अथकृत्यप्रातिज्ञा के०) हवे आकृत्यकरवानी प्रतिज्ञा करेछे. (नगवन्नमस्ते के०) हे भगवन्! हुं तमने नमस्कार करुंछुं. (एषोऽहं देववंदनां कुर्यांके०) आ हुं देव वंदना करुंछुं. (इति सामायिकस्वीकारः के०) ए प्रमाणे सामायिकनो स्वीकार करवो.

श्लोकः

समता सर्वभूतेषु संयमः शुभभावना ।
आर्त्तरौद्रपरित्यागस्तद्धि सामायिकं व्रतम् ॥१॥

भावार्थः--सर्वप्राणीउपर समता राखवी, संयमपालवो, शुभ भावना धरवी, आर्त्त अने रौद्रध्याननो परित्यागकरवो, ए सामायिकव्रत कहेवायछे. ॥१॥

सिद्धंसम्पूर्णभव्यार्थं सिद्धेः कारणमुत्तमम् ।
प्रशस्तदर्शनज्ञानचारित्रप्रतिपादनम् ॥ २ ॥
सुरेन्द्रमुकुटाश्लिष्टपादपद्मांशुकेशरम् ।
प्रणमामि महावीरं लोकत्रितयमंगलम् ॥ ३ ॥

भावार्थः--पोते सिद्धथयेला, भव्यअर्थेथी संपूर्ण, सिद्धिनुं उत्तम कारणरूप, श्रेष्ठएवा ज्ञान, दर्शन अने चारित्रने प्रतिपादनकरनारा, जेना चरणकमलना कीरणरुपी केशरा इंद्रोना मुगटनी साथे मलेलाछे अने जे त्रणलोकमां मंगलरूपछे एवा महावीर भगवंतने हुं प्रणामकरुंछुं. ॥ ३ ॥

आदौ मध्येऽवसाने च, मंगलं भाषितं बुधैः ।
तज्जिनेंद्रगुणस्तोत्रं, तदविघ्नप्रसिद्धये ॥ ४ ॥

भावार्थः--आरंभमां, मध्यमां, अनेअंतमां मंगलाचरणकरवाने विद्वानोए कहेलुंछे, तेथी निर्विघ्नपणानी सिद्धिथवानेअर्थे अहीं जिनेंद्रभगवंतना गुणोनुं स्तोत्र कहेलुं छे. ॥ ४ ॥

विघ्नाः प्रणश्यन्ति भयं न जातु
न क्षुद्रदेवाः परिलंघयंति ।

अर्थान् यथेष्टांश्च सदा लभंते
जिनोत्तमानां परिकीर्त्तनेन ॥ ५ ॥

भावार्थः--उत्तमतीर्थंकरोनुं कीर्त्तन करवाथी, विघ्नो विनाश पामेछे, कदापि भय थतोनथी, हलकादेवताओ पराभवकरता नथी, अने इच्छाप्रमाणे सर्वपदार्थो प्राप्तथायछे. ॥ ५ ॥

सिद्धेभ्यो निष्ठितार्थेभ्यो वरिष्टेभ्यः कृतादरः ।
अभिप्रेतार्थसिध्यर्थं नमस्कुर्वे पुनः पुनः ॥६॥

भावार्थः--सर्व अर्थने विषे निष्टावाला उत्तम सिद्ध पुरुषोने इच्छितअर्थनी सिद्धिने माटे हुं आदरथी वारंवार नमस्कार करुंछुं ॥ ६ ॥

आईमंगलकरणो, सिस्सा लहुपारया हवंतित्ति।
मज्झे अब्बुछित्ती, विज्जाविज्जाफलं चरमे ॥ ७ ॥
दुउणदं जहा जादं, बारसावत्तमेव य ।
चदुस्सिरं तिसुद्धिं च, किरियम्मं पउं जदे ॥८॥
किरियम्मं पिकरंतो,णहोदिकिरियम्मणिज्जराज्ञा
गी । बत्ती साणण्णदरं, साहूठाणं विराहंतो ॥९॥
तिविहंतियरणशुद्धं,मयरहियंदुविहगणपुणरुत्तं ।
विणएणकम्मविशुद्धं,किदिकम्मंहोदिकायव्वं १०

संस्कृत श्लोकाः ।

योग्यकालासनस्थानमुद्रावर्त्तशिरोनतिः ।
विनयेन यथाजातः कृतीकर्मामलं ज्ञजेत् ॥१॥

भावार्थः--योग्यकाल, आसन, स्थान, मुद्रा, अने आवर्त्तवडे मस्तकने नमाडनार अने विनयवडे वर्त्ततो एवो कृतार्थपुरुष निर्मल कर्मने भजेछे ॥ १ ॥

स्नपनार्च्चास्तुतिजपान् साम्यार्थं प्रतिमाप्यते ।
युज्यां यथाम्नायमाद्यादृते संकल्पितेऽर्हति ॥२॥

भावार्थः--प्रथम आदरकरेला अने संकल्पमां धारेला अर्हंत भगवान्ने विषे, स्नान, अर्च्चा, स्तुति, जप. समता, कायोत्सर्ग अने तृप्ति हुं आम्नाय, प्रमाणे अर्थात् शास्त्रमर्यादा प्रमाणे जाडुंछुं ।२।

एकत्वेन चरन्निजात्मनि मनोवाक्कायकर्म्मच्युते।
कैश्चिद्विक्रियते न जातु यतिवद्यद्वागपि श्रावकः ।
येनार्हच्छ्रुतलिङ्गवानुपरिमग्रैवेयकं नीयते
भव्योऽप्यद्भुतवैभवेऽत्रनसृजेत्सामायिकेकः सुधीः
॥३॥

भावार्थः--जे बेकाल सामायिकने करनारो श्रावक यतिनीपेठे पोताना आत्मामां मन, वचन अने कायानाकर्मथी रहित एवा पोताना आत्मामां कोईपण कदि विकारने करीशकतुंनथी अने जेनाथी अर्हनश्रुतनालिंगने धरनारो पुरुष, ग्रैवेयकनी उपर जायछे, एवा ते अद्भुतवैभववाळा बेकालना सामायिकने कयो सद्बुध्धिवाळो भव्यपुरुष न आचरे. अथात् उत्तमबुध्धिवाळो पुरुष तो अवस्य आचरे. ॥ ३ ॥

अथकृत्यविज्ञापना भगवन्नमोस्तु प्रसीदंतु प्रभुपादा वंदिष्येहमिति एषोहं सर्व्वसावद्ययोग विरतोस्मि:

(अथकृत्यविज्ञापनाके०) हवे कृत्य करवानी विज्ञापना करेछे. (ज्ञगवन् नमोऽस्तु के०) हेभगवन् हुं तमोने नमस्कारकरुंछुं. (प्रसीदन्तु प्रज्ञुपादाः के०) आप पूज्यपादप्रभु प्रसन्नथाओ. (वंदिष्येऽह मिति के०) हुं वंदनाकरिश. (एषोऽहंसर्वसावद्ययोगविरतोऽस्मि के०) आ हुं सर्व सावद्य योगथी विराम पाम्योछुं ४ (अथ पौर्वाह्निकदेववंदनायां पूर्वाचार्यानुक्रमेण सकलकर्म्मक्षयार्थं ज्ञावपूजावंदनास्तवसमेतं श्रीचैत्यज्ञक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं के०) हवे सवारनी देववंदनामां पूर्वाचार्यना अनुक्रमथी सकलकर्मना क्षयने अर्थे भावपूजावंदना अने स्तवनेसहित श्रीचैत्यभक्तिने माटे हुं कायोत्सर्ग करुंछुं ॥ ५ ॥

(णमो अरहंताणं णमो सिद्धाणं णमो आइरियाणम्। णमो उवज्झायाणं णमो लोए सव्वसाहूणं ॥१॥)

ज्ञावार्थः--अरिहन्तने नमस्कारहो, सिध्धने नमस्कारहो, आचार्यने नमस्कारहो, उपाध्यायने नमस्कारहो, सर्वलोकनेविषे रहेला साधुओने नमस्कारहो.

चत्तारिमंगलं अरहंतमंगलं सिद्धमंगलं साहूमंगलं केवलीपणत्तो धम्मोमंगलं चत्तारिलोगोत्तमा अरहंतलोगोत्तमा सिद्धलोगोत्तमा साहूलोगोत्तमा केवलिपणत्तो धम्मोलोगोत्तमा चत्तारिसरणंपवज्जामि अरहंतसरणंपवज्जामि सिद्धसर

णंपवज्जामि साहूसरणंपवज्जामि केवलिपण्णत्तो धम्मोसरणंपवज्जामि

चत्तारि मंगलं अरहंतमंगलं सिद्धमंगलं साहू मंगलं केवलिपण्णतो धम्मो मंगलं के०) केवलि ए प्ररूपेलो धर्म ते मंगल छे. (चत्तारि लोगोत्तमा के०) च्यार लोकोत्तम छे. (अरहंतलोगोत्तमा के०) अरिहंत लोकोत्तम, (सिद्ध लोगोत्तमा के०) सिद्धलोकोत्तम, (साहूलोगोत्तमा के०) साधु लोकोत्तम, (केवलिपण्णत्तो धम्मो लोगोत्तमा के०) केवलीए प्ररूपेलो धर्म लोकोत्तम (चत्तारि सरणं पवज्जामि के०) च्यार शरणे जाउं छुं. (अरहंत सरणं पवजामि के०) अरिहंतने शरणे जाउछुं (सिद्ध सरणं पवज्जामि के०) सिध्धने शरणे जाऊं छुं. (साहु सरणं पवज्जामि के०) साधुने शरणे जाऊं छुं. (केवलिपणत्तो धम्मो सरणं पवज्जामि के०) केवलीए प्ररूपेला धर्मनी शरणे जाऊं छुं.

अड्ढाईदीवदो समुद्देसु पण्णरस कम्मभूमीसु जावअरहंताणं जयवंताणं आदियराणं तित्थयराणं जिणाणं जिणोत्तमाणं केवलियाणं सिद्धाणं बुद्धाणं परिणिव्वुदाणं अंतयडाणं पारयडाणं धम्मायरियाणं धम्मदेसयाणं धम्मणायगाणं धम्मवरचावरंगचक्कवट्टीणं देवाहिदेवाणं णाणा

णं दंसणाणं चरित्ताणं सदा करोमि किरियम्मं करेमिभंते सामाइयंसावज्जजोगंपच्चरकामि जावनीयमंतिविहेण मणसा वचिया कायेण णकरेमि णकारेमि अण्णंपि करंतंणसमणुमण्णामि तस्स भंते अइचारं पडिक्कमामि णिंदामि गरहामि अप्पाणं जाव अरहंताणं भयवंताणं णमोकारं पज्जुवासं करेमि तावकायं पावकम्मं डुच्चरियं वोस्सरामि

(अड्ढाईदीवदोसमुद्दसुके०) अढिद्वीपबेसमुद्र संबंधीजे (पण्णरस कम्मभूमीसु के०) पनर कर्मभूमिक्षेत्रनेविषे रहेला (जावअरहंताणं के०) जेटला अरिहंतोने (भयवंताणं के०) भगवंतोने (आदियराणं के०) द्वादशांगीने आदिने करनारने (तित्थयराणंके०) तिर्थंकरोने (जिणाणं के०) जिनेश्वरोने (जिणोत्तमाणं के०) जिनोत्तमने (केवलियाणं के०) केवलीने, (सिद्धाणं के०) सिध्धने, (बुद्धाणं के०) बुध्धने, (परिणिव्वुदाणं के०) मोक्ष पामेलाने, (अंतयडाणं के०) अंतगड केवलीने, (पारयडाणं के०) पार पामेलाने, (धमायरियाणं के०) धर्माचार्यने (धम्मदेसयाणं के०) चतुर्विधसंघने द्वादशांगी रुप अमृतनोपानकरावनार ने (धम्मणायगाणं के०) धर्मनानायकने (धम्मवरचावरंग चक्कवट्टीणं के०) धर्म

प्रधान श्रेष्टछे चारगतिना अंतने करवाने विषे उत्तमचक्रवर्तिसमा नने (देवाहिदेवाणं के०) देवाधिदेव, ने णाणाणं के.) ज्ञानने (दंसणाणं के०) दर्शनने (चरित्ताणं के०) चरित्र ने (सदाकरोमि के०) हुं अेसा करुंछुं, (किरियं मि के०) करावुं छुं. (करेमि भंते सामाइयं के०) हे भदंत! हुं सामायिक करुंछुं (सव्वसावज्जजोगं पच्चरकामि जावज्जीवं के०) हुं जावजीव सुधी सर्व सावद्ययोगना पचखाण करुंछुं. तिविहेण के०) त्रण प्रकारे करीने (मणसा वचियाकायेण के०)मन, वचन अने कायाये करीने(ण करेमि ण कारेमि अणंपि करंतं णसमणुमणामि के०) हुं करतोनथी, हुं करावतो नथी अने बीजो करतोहोय तेने अनुमोदना करतोनथी. (तस्सभंते अइचारं पडिक्कमामि के०) हे भदंत ! ते अतिचारने हुं प्रतिक्रमुंछुं. णिंदामी के०) निंदुछुं, (गरहामि के०) गर्हुछुं. (अप्पाणं जाव अरहंताणं भयवंताणं णमोकारं पज्जुवासं करेमि के०) ज्यांसुधी अरिहंत भगवंतनानवकारनो मुखथकी स्पष्टउच्चार नकरुं त्यां सुधी कायोत्सर्ग करुंछुं. (तावकायं पावकम्मं दुच्चरियं वोस्सरामि के०) त्यांसुधी मारि काया अने पापकर्म तथा दुष्ट कृत्य वोसरावुंछुं. एटले त्याग करुंछुं

---

*जेश्रावकहोयतेणें अहीं "जावनियमं" एम बोलवुं.

(जय अर्ह्णमो अरहंताणं जाप्य ९ दीयंते उ-
च्छ्वास २७ ।

ॐ नमःपरमात्मने नमोने कांताय संताय[थो-
स्सामिहं ।

जिणवरे तित्थयरे केवली अणंतजिणे
णरपवर लोयमहिए, विहुय रयमले महप्पणो ॥१॥

भावार्थः--ॐकारनेनमस्कारहो परमात्माने अनेकांतने एकां-
तने संतनेप्रत्ये हुं स्तुतिकरुंछुं जिनवरने तिर्थवरने केवलिअनंतजिन
ने तथानरलोकतथाश्रेष्ट लोकमां पूज्य अने रजोमले रहित एवा म-
हात्माने नमुंछुं. ॥१॥

लोयस्सुज्जोययरे, धम्मं तिथ्थंकरे जिणेवंदे ।
अरहंते कित्तिस्से, चउविसं चे व केवलिणो॥२॥

भावार्थः--लोकनेविषे उद्योत करनारा, धर्मप्रधानजेतीर्थ रूप
एवा जिनभगवंतने हुं वंदनाकरुंछुं. अने कर्मरूप शत्रुने हणनारा
जे अरिहंत तथा केवळज्ञानी चोविश तीर्थंकरोनुं हुं कीर्त्तन करीश.॥२॥

उसह मजियं च वंदे संभवमभिणंदणं च ।
सुमइं च पोमप्पहं, सुपासं जिणं च चंदप्पहं वंदे॥३॥

भावार्थः--रुषभदेव, अजितस्वामी, संभवनाथ, अभिनंदन
सुमतिनाथ, पद्मपभ, सुपार्श्वनाथ, अने चंद्रप्रभुने हुं वंदना करुंछुं॥३॥

सुविहिंच पुष्फयंतं, सीयलसेयंसवासुपुज्जंच ।
विमलमणंतंचयवं, धम्मंसंतिं च वंदामि ॥४॥

भावार्थः--सुविधिनाथ, पुष्पदंत, सीतलनाथ, श्रेयांस, वा

सूपूज्य, विमलनाथ, अनंतनाथ, धर्म्मनाथ, अने शांतिनाथ भगवं
तने हुं वंदना करुंछुं ॥४॥

कुंथुं च जिणवरिंदं, अरं च मल्लिं च मुणीसुव्वयंच।
णमिंवंदे अरिट्ठणेमिं तहपासं वद्धमाणंच ॥५॥

भावार्थः--कुंथुनाथ, अरनाथ, मल्लिनाथ, मुनिसुव्रत, नमि,
अरिष्टनेमि, पार्श्वनाथ, अने वर्द्धमानस्वामी ने वंदना करुंछुं ॥५॥

एवमए अभित्थुया, विहुयरयमला।
पहीणजरमरणा, चउविसंपि जिणवरा तित्थरामे
पसीयंतु ॥ ६ ॥

भावार्थः--एवा ते भिक्षुक, रजोमलेरहित, अने जरामरणे क-
रीने रहित एवा चोविश तीर्थंकरो मने प्रसन्न थाओ ॥६॥

कित्तियवंदियमहिया, एदे लोगोत्तमा जिणा सिद्धा।
आरोगाणाणलाहं, दिंतु समाहिं च मे बोहिं ॥७॥

भावार्थः--जेमनो महिमा कीर्तिरूपे गायेलो छे एवा लोकने
विषे उत्तम सिद्ध भगवंत मने आरोग्य तथा ज्ञाननो लाभ आपो
अने समाधि तथा बोधि लाभ आपो ॥७॥

चंदेहिं णिम्मलयरा, आईच्चा उहियं पयासंता।
सायरमिव गंभीरा, सिद्धा सिद्धिं मम दिशंतु ॥८॥

भावार्थः--चंद्रना जेवा निर्मल सर्वनेहितकरनारा अने सा-
गरना जेवा गंभिर एवा सिद्ध पुरुषो मने सिद्धि आपो. ॥ ८ ॥

यावंन्ति जिनचैत्यानि विद्यन्ते भुवनत्रये।
तावंति सततं भक्त्या, त्रिःपरीत्य नमाम्यहं ॥१॥

भावार्थः--आ त्रण भुवनमां जेटला जिनचैत्यो छे, तेटला जिनचैत्योने, हंमेसा त्रण प्रदक्षिणा करीने भक्तिथी हुं नमस्कार करूंछुं. ॥ १ ॥

हरिणीवृत्तम्.

जयति भगवान् हेमांभोज प्रचारविजृंभिता
वमरमुकुटच्छायोद्गीर्ण प्रभापरिचुंबितौ ।
कलुषहृदया मानोद्भ्रान्ताः परस्परवैरिणो
विगतकलुषाः पादौ यस्य प्रपद्य विशश्वसुः ॥२॥

भावार्थः--सुवर्णना कमल उपर प्रचार करनारा अने नमता एवा देवताना मुगटनी कांतिने चुंबन करनारा एवा जेना बे चरणने प्राप्त करीने जे पुरुषो मलिन हृदयवाला, मानथी भमेला अने परस्पर वैरवाला छे तेओ पण पाप रहित थइने परस्पर विश्वासी थायछे, एवा ते भगवान् जय पामेछे. ॥ २ ॥

तदनु जयति श्रेयान् धर्म्मः प्रवृद्धमहोदयः
कुगति विपथ क्लेशाद्योऽसौ विपाशयति प्रजाः ।
परिणतनयस्यांगीभावाद्विविक्तविकल्पितं
भवतु भवतस्त्रातृत्रेधा जिनेन्द्रवचोऽमृतं ॥ ३ ॥

भावार्थः-नठारी गतिरूप विपरीत मार्गना क्लेशथी जे प्रजाने छोडावेछे, एवो महोदयने वधारनारो श्रेष्ठ धर्म जय पामेछे. परिणत नयना अंगीभावथी विवेचन करेलुं, श्री जिनेंद्र भगवंतनुं त्रण प्रकारनुं वचनामृत तमारी रक्षा करनारुं थाओ ॥ ३ ॥

तदनु जयताज्जैनी वित्तिः प्रभंगतरंगिणी
प्रभवविगम ध्रौव्यद्रव्यस्वभावविभाविनी ।

निरुपमसुखस्येदं द्वारं विघट्य निरर्गलं
विगतरजसं मोक्षं देयान्निरत्ययमव्ययम् ॥४॥

ज्ञावार्थः--तेपछी अनेक भांगा (प्रकार) नी सरितारूप, अने उत्पाति निगम (विनाश) अने ध्रौव्य ए त्रण प्रकारना द्रव्य स्वभावने जणाववनारी ते जैननी ज्ञानसंपत्ति जयपामो. जे ज्ञानसंपत्ति निरुपमसुख, एटले मोक्षसुखनुं उघाडेलुं द्वारछे. ते रजोगुणरहित अविनाशी अने अव्यय एवा मोक्षने आपो ॥४॥

आर्यावृत्तम् ।

अर्हत्सिद्धाचार्योपाध्यायेभ्यस्तथा च साधुभ्यः।
सर्वजगद्वंद्येभ्यो, नमोऽस्तु सवत्र सर्वेभ्यः ॥१॥

ज्ञावार्थः--सर्वजगतनेवंदन करवायोग्य एवा अर्हंत, सिद्ध, आचार्य, उपाध्याय अने सर्व साधुने सर्वदा नमस्कारहो. ॥१॥

मोहादिसर्वदोषारिघातकेभ्यः सदाहतरजोभ्यः
विरहितरहस्कृतेभ्यः, पूजार्हेभ्यो नमोऽर्हद्भ्यः॥२॥

ज्ञावार्थः--मोहादिक सर्व दोषरूपी शत्रुओने नाश करनारा रजोगुणने हणनारा अने दुष्कृत्यरहित एवा पूजवायोग्य अर्हंत भगवंतने हुं नमस्कार करुंछुं. ॥ २ ॥

क्षांत्यार्ज्जवादिगुणगणसुसाधनं सकललोकहितहेतुं।
शुभधामनि धातारं वंदे धर्म्मं जिनेंद्रोक्तम् ॥ ३ ॥

ज्ञावार्थः--क्षांति सरलता विगेरे गुणोना समूहने संपादन करवामां साधनरूप, सर्व लोकोना हितनुं कारण अने शुभ तेजने वधारनार एवा जिनेंद्र भाषित धर्मने हुं वंदना करूंछुं. ॥ ३ ॥

मिथ्याज्ञानतमोवृत,लौकिकज्योतिरमितगमयोगि
सांगोपांगमजेयं, जैनं वचनं सदावंदे ॥ ४ ॥

भावार्थः--मिथ्या ज्ञानरूपी अंधकारथी व्याप्त एवा लोकने विषे ज्योतिरूप मानेकरिने रहित, कोइना योगे करिने रहित, अंग उपांग सहित, अने जिती शकाय नही तेवां जैनवचनने हुं सदा वंदना करूंछुं. ॥ ४ ॥

भवनविमानज्योतिर्व्यंतरनरलोक विश्वचैत्यानि ।
त्रिजगदभिवंदितानां, त्रिधा वन्दे जिनेंद्राणाम् ॥५॥

भावार्थः--भवन, विमान, ज्योति, व्यंतर अने नर एसर्वेना लोकमां रहेला एवा त्रण जगते वांदेला जिनेंद्रोना सर्व चैत्योने हुं मन, वचन अने कायावडे करीने वंदना करूंछुं. ॥ ५ ॥

भुवनत्रयेऽपि भुवनत्रयाधिपाभ्यर्च्य तीर्थकर्तृणाम् ।
वंदे भवाग्निशान्त्यै विभवानामालयाल्लीस्ताः ॥६॥

भावार्थः--संसाररहित त्रण भुवनना अधिपतिओए पूजवा योग्य एवा तीर्थंकरोनी त्रणभुवननां रहेली चैत्योनी ते श्रेणीओने, संसाररूप अग्निनी शांतिने अर्थे हुं वंदन करूंछुं.॥६॥

इति पञ्च महापुरुषाः प्रणुता जिनधर्म वचन चैत्यानि ।
चैत्यालयाश्च विमलां, दिशंतु बोधिं बुधजनेष्टाम् ॥७॥

भावार्थः--ए प्रमाणे स्तुति करेला पंचपरमेष्टी पुरुषो, जिन धर्म, जिनवचन, जिनप्रतिबिंब, अने जिनचैत्य, ए सर्वे विद्वान पुरुषोए इच्छेला निर्मल बोधने आपो ॥ ७ ॥

औपच्छंदसिकवृत्तम् ।

अकृतानिकृतानिचाप्रमेयद्युतिमंतिद्युतिमत्सुमंदिरेषु
मनुजामरपूजितानि वंदे प्रतिबिंबानि जगत्रये जिना
नाम् ॥ १ ॥

भावार्थः--कांतिवाळाचैत्योमांरहेला, अप्रमेय कांतिवडेशो-
भता, अने मनुष्यतथादेवताओए पूजेला एवा त्रणजगतना शाश्वत
अने स्थापित एवा जिनभगवंतना प्रतिबिंबोने हुं वंदना करुंछुं ॥१॥

द्युतिमंडलभासुरांगयष्टीर्भुवनेषुत्रिषुभूतयेप्रवत्ताः।
वपुषाप्रातिमा जिनोत्तमानां प्रतिमाः प्रांजलिरस्मि
वंदमानः ॥ २ ॥

भावार्थःकांतिनामंडलथी जमना अंगनी यष्टि प्रकाशमान
छे, त्रण भुवनमां जेओ मोक्ष संपत्तिने अर्थे प्रवर्त्तेली छे. अने
शरीरथी जमने कोइउपमा आपीशकाती नथी, एवी जिनभगवा
ननी प्रतिमाओने हुं अंजली जोडीने वंदना करुंछुं. ॥२॥

विगतायुधविक्रियाविभूषाःप्रकृतिस्थाःकृतिनांजिने
श्वराणाम्
प्रतिमाः प्रतिमा गृहेषु कांत्याप्रतिमाः कल्मषशां
तयेऽभिवंदे ॥३॥

भावार्थः--जेमणे शस्त्रविगेरेनी विक्रियानो त्याग करेलोछे,
जेओनी पांसे वस्त्र आभूषण रहेता नथी तेथी खरेखरा पोताना प्र
कृतिस्वरूपमां रहेली, अने चैत्योमां कांतिवडे करीने अनुपमपणे

विराजती अेवी कृतार्थ भगवंतनी प्रतिमाओने पापनि शांतिने माटे हुं वंदना करुंछु. ॥ ३ ॥

कथयन्ति कषायमुक्तिलक्ष्मीं परयाशांततयाभवां-
तकानाम् ।
प्रणमामि विशुद्धये जिनानां प्रतिरूपाण्यभिरूपमू-
र्त्तिमंति ॥४॥

भावार्थः--जेओ संसारने नाशकरनारामुनिओ तथा प्राणी ओने पोतानी उत्कृष्टशांततार्थीकषायोनी मुक्तिरूपलक्ष्मीने कहेछे, एवा अभिरूप मुर्त्तिवाळा भगवंतना प्रतिबिंबोने शुध्धिने अर्थे हुं प्रणामकरुंछु.॥४॥

यदिदं मम सिद्ध भक्तिनीतं सुकृतं दुःकृतवर्त्मनिरो
धितेन, ।
पटुना जिनधर्म्म एव भक्तिर्भवताज्जन्मनि जन्मनि
स्थिरा मे ॥५॥

भावार्थः--दुष्कृत (पाप) नामार्गनोरोधकरवाने चतुरएवामें सिध्धपुरुषोनीभाक्तिथी जे सुकृत संपादन करेलुं होय तो तेनाथी भवभवनेविषे मारी भक्ति जिनधर्ममांज स्थिरथाओ. ॥ ५ ॥

अनुष्टुप्

अर्हतां सर्वभावानां दर्शनज्ञान संपदाम् ।
कीर्त्तयिष्यामि चैत्यानि यथाबुद्धिविशुद्धये ॥१॥

भावार्थः--सर्वभावोनेजाणनारा, दर्शन तथा ज्ञाननी संपत्तिवाला अेवा अर्हतभगवानना चैत्योनुं बुद्धिनी शुध्धिनेमाटे हुं कीर्त्तन करीश. ॥१॥

श्रीमद्भावनवासस्थाः स्वयंभासुरमूर्त्तयः।
वंदिता नो विधेयासुः प्रतिमाः परमां गतिम् ॥ २ ॥

भावार्थः--शोभायमान एवा भावनारूप मंदिरमांरहेली, स्वाभाविकप्रकाशमान मूर्त्तिवाली प्रभुनीप्रतिमाओ वंदना करवाथी अमोने परमगतिआपो. ॥२॥

यावंति संति लोकेऽस्मिन्नकृतानि कृतानि च।
तानि सर्वाणि चैत्यानि वंदे भूयांसि नूतये ॥ ३ ॥

भावार्थः--आ लोकमां जेटला साश्वत तथा स्थापित चैत्योछे, ते सर्वेघणाचैत्योनेसंपत्तिने अर्थे हुं वंदना करूंछुं ॥ ३ ॥

ये व्यंतरविमानेषु स्थेयांसःप्रतिमागृहाः।
ते च संख्यामतिक्रांताः संतु नो दोष शांतये ॥ ४ ॥

भावार्थः--व्यंतरोनाविमानोनीअंदर जे साश्वत प्रतिमाओना असंख्य चैत्योछे, तेचैत्यो अमारा दोषनीशांतिने अर्थे थाओ. ॥४॥

ज्योतिषामथ लोकस्य नूतयेऽद्भुतसंपदः।
गृहाःस्वयंभुवःसंति विमानेषु नमामि तान् ॥५॥

भावार्थः--ज्योतिषी देवताना लोकमां विमानोनेविषे समृद्धिनेअर्थे जे अद्भुतसंपत्तिवाला साश्वत चैत्यो रहेलाछे, तेओने हुं नमस्कार करूंछुं. ॥ ५ ॥

वंदे सुरकिरीटाग्रमणिच्छायाभिषेचनम्।
याःक्रमैरेव सेवंते तदर्चाः सिद्धिलब्धये ॥ ६ ॥

भावार्थः--जे भगवंतनी प्रतिमाओ देवताना मुगटना अग्रभा

गनामणिओनी कांतिना अभिषेकने पोतानाचरणोथी सेव्याकरेछे, ते प्रतिमाओने सिद्धिनीप्राप्तिनेअर्थे हुं वंदना करुंछुं. ॥ ६ ॥

इति स्तुतिपथातीतश्रीभृतामर्हतां मम।
चैत्यानामस्तु संकीर्त्तिः सर्वाश्रवनिरोधिनी ॥७॥

भावार्थः--स्तुतिनाविषयने उल्लंघन करनारी लक्ष्मीने धारण करनारा एवा श्रीअर्हंतभगवानना चैत्योनुं एप्रकारेकरेलुं संकीर्त्तन मारा सर्वआश्रवनो निरोध करनारुं थाओ. ॥ ७ ॥

आर्याभेदवृत्तम् ।

अर्हन्महानदस्यत्रिभुवनभव्यजनतीर्थयात्रिकदुरित
प्रक्षालनैककारणमितिलौकिकुहककतीर्थमुत्तमती-
र्थं ॥ १ ॥

भावार्थः--अर्हंतभगवंतरूप मोटाप्रोनुं एकतीर्थछे. तेतीर्थ त्रण भुवनना भव्यजनरूपी यात्रालुओना पापने धोवामां एककारणरूप होवाथी लौकिकतीर्थ कृत्रिमछे अने तेतीर्थ उत्तमछे. ॥ १ ॥

लोकालोकसुतत्त्वप्रत्ययबोधनसमर्थदिव्यज्ञानप्र-
त्यह
वहत्प्रवाहं व्रतशीलामलविशालकूलद्वितयं ॥२॥

भावार्थः--एतीर्थमां लोकालोक अने शुभतत्वनी प्रतीतिकर-नाराएवा बोधकरवाने समर्थएवुं दिव्यज्ञानरूपी प्रवाह हंमेसा वह्या करे छे. एतीर्थने व्रत अने शीळ रूपी विशाल अने निर्मळ एवा बे कांठा छे. ॥ २ ॥

शुक्लध्यानस्तिमितास्थितराजद्राजहंसराजितमशकृत्

स्वाध्यायमंद्रघोषं नानागुणसमितिगुप्तिसिकता सु
भगम् ॥ ३ ॥

भावार्थः--ए अर्हतरुपी तीर्थमां शुक्लध्यानमां निश्चल थइ र-
हेला मुनीरुपी राजहंसो शोभीरहेलाछे, तेमां स्वाध्यायरूपी मंदघोष
थया करेछे अने अनेकजातना गुणो, पांचप्रकारनी समिति तथा त्र-
णप्रकारनी गुप्तिरूपी रेतीवडे ए तीर्थ घणुं सुंदर जणायछे. ॥ ३ ॥

क्षान्त्यावर्त्तसहस्रं, सर्वदयाविकचकुसुमविलसल्ल
तिकम् ।
दुःसहपरीषहाख्य द्रुततररंगत्तरंग भंगुर निकरम्
॥४॥

भावार्थः--ए तीर्थमां क्षमारूपहजारो आवर्त्तछे, सर्वप्राणीउपर
दयातेरूपी विकाशीपुष्पवाली लताओछे, अने दुःसहपरीषहोरूपी
चपल तरंगोनी तेमां रचनाथायछे. ॥ ४ ॥

व्यपगतकषायफेनं रागद्वेषादिदोषशैवलरहितम् ।
अत्यस्तमोहकर्द्दममतिदूरनिरस्तमरणमकरप्रकर
म् ॥ ५ ॥

भावार्थः--ए तीर्थमां कषायरूपी फीण नथी, रागद्वेषादिकदो
षरूपी शेवाल नथी, मोहरूपी कर्द्दम विनाश पाम्योछे अने मृत्युरू-
पमघरनो समूह अति दूरथीज अस्त थइ गयोछे. ॥ ५ ॥

ऋषिवृषभस्तुतिमंद्रोद्रेकितनिर्घोषविविधविहगध्वा
नं ।
विविधतपोनिधिपुलिनं साश्रवसंवरनिर्जरा निस्रव
णम् ॥ ६ ॥

भावार्थः--ए तीर्थमां मुनिओए करेली श्री ऋषभभगवंतनी जे स्तुति तेनाशब्दना घोषरूपी पक्षीओना ध्वनि थया करेछे. विविध जातना तपरूपी तेना कांठाछे, अने आश्रव, संवर, तथा निर्जरारू-पी झरणा तेमांथी नीकल्या करेछे. ॥ ६ ॥

गणधरचक्रधरेंद्रप्रभृतिमहाभव्यपुंडरीकैः पुरुषैः।
बहुभिः स्नातं भक्त्या कलिकलुषमलापकर्षणार्थममेयं ॥७॥

भावार्थः--गणधर, चक्रवर्त्ती, अने इंद्रविगेरे महाभव्यपुंडरीक पुरुषोए कलियुगना पापरूपमलने दूरकरवाने ए अमेय तीर्थमां भ-क्तिथी स्नान करेलुं छे. ॥ ७ ॥

अवतीर्णावतः स्नातुं ममापि दुस्तरसमस्तदुरितंदूरम्।
व्यपहरतु परमपावनमनन्यजय्यस्वभावभावगभीरं ॥८॥

भावार्थः--ए परमपवित्रकरनारुं, बीजाथी जितीशकायनहीं ते-वास्वभाव अने भावथी गंभिरएवुं तेतीर्थछे, तेमां स्नानकरवाने उ-तरेला एवा मारा समस्त दुस्तरपापने दूर करो ॥ ८ ॥

पृथ्वीवृत्तम्.

अताम्रनयनोत्पलं सकलकोपवन्हेर्जयात्
कटाक्षशरमोक्षहीनमविकारतोद्रेकतः।
विषादमदहानितः प्रहसितायमानं सदा
मुखं कथयतीव ते हृदयशुद्धिमात्यंतिकीम् ॥१॥

भावार्थः--हे प्रभु! सर्वकोपरूपी अग्निनो जयकरवाथी अरक्त

एवा नेत्रकमलवालु, अविकारना अधिकपणाथी कटाक्षरूपी बाणना मोक्षे करीने रहितएवुं अने खेद तथा मदनीहानीवडे हमेशा हास्य करतुं एवुं तमारुं मुख हृदयनी अत्यंत शुद्धिने कही आपेछे. ॥ १ ॥

निराभरणभासुरं विगतरागवेगोदया
न्निरंबरमनोहरं प्रकृतिरूपनिर्दोषतः ।
निरायुधसुनिर्भयं विगतहिंस्यहिंसाक्रमात्
निरामिषसुतृप्तिमद्विविधवेदनानां क्षयात् ॥२॥

भावार्थः--हे भगवन्! तमारुंरूप केजे रागनावेगनो उदय नाशपामवाथी आभूषणरहितछतां प्रकाशमानछे,प्रकृतिरूपना निर्दोषपणाथी दिगंबरछतांजे मनोहरछे, हिंसाकरवायोग्य अने हिंसा ए बे क्रम नहोवाथी शस्त्ररहित छतांजे निर्भयछे अने विविध प्रकारनी वेदनानो क्षयथवाथी भोगरहितछतां जेतृप्ति पायेलुं छे. ॥२॥

मितस्थित नखांगजं गतरजोमलस्पर्शनम्
नवांबुरुह चंदन प्रतिमदिव्यगंधोदयम् ।
रवींदुकुलिशादिपुण्यबहुलक्षणालंकृतम्
दिवाकर सहस्रभासुरमपीक्षणानां प्रियम् ॥३॥

भावार्थः--हेभगवन्! तमारुरूपके जेमां नख अने केश प्रमाणथीज रहेलाछे, जेने रजोमलनो स्पर्शपण थतो नथी, जेमां नवीन कमल तथा चंदनना जेवादिव्य गंधनो उदय थायछे, जे सूर्य, चंद्र तथा वज्र विगेरेना घणापवित्रलक्षणोथी अलंकृतछे, जे हजारो सूर्योना जेवुं प्रकाशमान छे अने जे नेत्रोने घणुं प्रिय लागेछे. ॥ ३ ॥

हितार्थपरिपंथिभिःप्रबलरागमोहादिभिः
कलंकितमना जनो यदभिवीक्ष्य शोशुध्यते ॥

सदाभिमुखमेव यज्जगति पश्यतां सर्वतः
शरद्विमलचंद्रमंडलमिवोत्थितं दृश्यते ॥ ४ ॥

भावार्थः--हित अर्थना शत्रुरुप एवा रागमोहादिकवडे जेनुंमन कलंकितथयेलुंछे एवो माणस जे रुपनेजोवाथी अतिशे शुद्धथइजाय छे अने आ जगतमां जे रूपने जोनारा माणसोने तेरूप शरद ऋतुना निर्मल चंद्रमंडलनी जेम सदा सन्मुख उदय पामेलुं जणाय छे. ॥४॥

तदेतदमरेश्वरप्रचलमौलिमालामणि
स्फुरत्किरणचुंबनीयचरणारविंदद्वयम् ।
पुनातु भगवन् जिनेन्द्र तवरूपमंधीकृतं
जगत्सकलमन्यतीर्थगुरुरूपदोषोदयैः ॥ ५ ॥

भावार्थः--हेजिनेंद्र भगवन् ! इंद्रोना चलायमानमुगटनी पंक्तिओना मणिना किरणोथी जेनुं चरणकमलनुं युगल चुंबनकरवा योग्यछे एवुं तमारुंरुप, अन्यतीर्थ तथा अन्यगुरुना संगरूप दोषना उदयथी अंधथयेला आ सर्वजगतने पवित्र करो. ॥ ५ ॥

स्रग्धरावृत्तम् ।

मानस्तंभाः सरांसि प्रविमलजलसत्खातिका पुष्प वाटी
प्राकारो नाट्यशाला द्वितयमुपवनं वेदिकांत र्ध्व जाध्वाः ।
सालः कल्पद्रुमाणां सुपरिवृतिवनंस्तूपहर्म्यावलीच
प्राकारः स्फाटिकोंतर्नृसुरमुनिसभा पीठिकाग्रेस्वयंभूः ॥ ६ ॥

भावार्थः--मानस्तंभ, सरोवरो, निर्मलजलनीखाई, पुष्पोनी वाडी, किल्लो, बेनाट्यशाला, उपवन, वेदिका अंदर ध्वजाओ, साल, सारीवाडवालु कल्पवृक्षोनुंवन, स्तूप, हवेलीओनीपंक्ति, स्फाटिकमणिनो किल्लो, तेनी अंदर मनुष्य, देव अने मुनिओनी सभा अने तेपछी पीठिका तेनी आगल स्वयंभू भगवान् रहेलाछे. ॥६॥

नताखंडलमौलीनां यत्पादनखमंडलम् ।
खंडेंदुशेखरीभूतं नमस्तस्मै स्वयंभुवे ॥ ७ ॥

भावार्थः--जेमना चरणनखनुं मंडल नमता एवा इंद्रना मुगटोने अर्द्धचंद्रशेखर (अर्द्धचंद्रजेना शेखर–मुगटमां छे एवा शंकर) रूप थयेलुं छे ते स्वयंभू भगवंतने नमस्कार छे. ॥ ७ ॥

इन्द्रवज्रावृत्तम् ।

चंद्रप्रभं चंद्रमरीचिगौरं चंद्रद्वितीयं जगतीवकांतम् ।
वंदेऽभिवंद्यं महतामृषींद्रं जिनं जितस्वांतकषायबन्धम् ॥ १ ॥

भावार्थः--चंद्रनी कीरणोना जेवा गौर तेथी जाणे जगतमां बीजो चंद्र होय तेवा मनोहर, मोटा पुरुषोने वंदन करवा योग्य अने हृदय तथा कषायना बंधने जितनारा ऋषीओना इंद्र चंद्रप्रभप्रभुने हुं वंदना करुंछुं. ॥ १ ॥

यस्यांगलक्ष्मीपरिवेषभीन्नं तमस्तमोऽरेरिव रश्मिभिन्नं ।
ननाश बाह्यं बहु मानसं च ध्यानप्रदीपातिशयेन भिन्नं ॥२॥

भावार्थः—सूर्यनाकीरणोथी भेदपामेलुं ज्येम बाहेरनुं अंधकार नाशपामी जायछे, तेम जेना अंगना परिवेष (भामंडल) थी भेद पामेलुं बाहेरनुं अंधकार अने ध्यानरूपी दीपकना प्रकाशथी भेदपामेलुं अंतरनुं बहु अंधकार नाश पामी जायछे. ॥२॥

स्वपक्षसौस्थित्यमदावलिप्ता वाक्सिंहनादैर्विमदा बभूवुः।
प्रवादिनो यस्य मदार्द्रगंडा गजा यथा केसरिणो निनादैः ॥ ३ ॥

भावार्थः—मदवडे जेमना गंडस्थल आर्द्र छे एवा हस्तीओ केशरीसिंहना नादवडे जेम मदरहित थइजाय तेम पोताना पक्षनी स्थितिना मदवडे गर्वकरता एवा वादीपुरूषो जे भगवंतनीवाणीरुप सिंहनादथी मदरहित थयेला छे. ॥ ३ ॥

यः सर्वलोके परमेष्टितायाः पदं बभुवाद्भुतकर्म्म तेजाः।
अनंतधामाक्षरविश्वचक्षुः समंतदुःखक्षयशासनश्च ॥ ४ ॥

भावार्थः—अद्भुतकर्म्मरुप तेजने धरनारा, अनंतधाम, अक्षर (अविनाशी) विश्वनाचक्षुरुप अने जेमनुं शासन अनंतदुःखनेक्षय करनारुं छे, एवा जे प्रभु सर्व लोकमां परमेष्टी पदनुं स्थानरूप थयेला छे. ॥ ४ ॥

सचंद्रमाभव्यकुमुद्वतीनांविपन्नदोषाभ्रकलंकलेपः।
व्याकोशवाग्न्यायमयूखजालः पूयात्पवित्रो भगवान्मनो मे ॥ ५ ॥

भावार्थः--विनाशपामेला दोषरूप आकाश कलंकना लेपक-रीने रहित अने जेने न्यायवाणीरूप विकाशीकीरणोनुं जालछे ए-वा भव्यजनरूपी पोयणाना पुष्पने खीलावनार चंद्ररूपी पवित्रभगवान् मारा मनने पवित्र करो. ॥ ९ ॥

जय*मालगाथाः

वत्ताणुठाणें, जणुधणुदाणे, पइं, पासिउ, तुहु, खत्तधरु, तव चरणविहाणें, केंवलणाणे, तुहु, परमप्पउ, परमपरु ॥ छ ॥

जयरिसह, रिसीसरणमियपाय, जय अजिय-जियंगयरोसराय। जय संभव संभवकयविउय। जय अहिणंदण णंदियपउय। जय सुमइ सु-मइसुम्मपयास। जय पउमप्पह पउमाणिवास। जय जय हि सुपास सुपासगत्त। जय चंदप्पह चंदाहवत्त जय पुप्फयंत दंतंतरंग। जय सीयल सीयलवयणभंग। जय सेय सेयकिरणोहसुज्ज। जय वासुपुज्ज पुज्जाणपुज्ज। जय विमल विमल गुणसेढिठाण जय जय हि अणंत णंतणाण। जय धम्म धम्मतित्थयर संत। जय संति विहि यायवत्त जय कुंथु कुंथुपहुअंगि सुदय। जय अर हअरमाहरविहियसमय। जय मल्लि मल्लि

---

* आ जयमालगाथानो अर्थ सुलभ छे तेथी ग्रंथ विस्तार थवाना भयथी लख्यो नथी.

आदामगंध । जय मुनिसुव्वय सुव्वयणिबंध । जय णमि णमियामरणियरसामि । जय णेमि धम्म रहचक्कणेमि । जय पास पासछिंदणकिवाण । जय वड्ढमाण जसवड्ढमाण । घत्ता इय जाणिय णामहें । दुरियविरामहें । परहिंविणमिय सुरावलिहें । अणिहणिहिं । अणाइहिं । समियकुवाइहिं । पणविवि । अरहंतावलिहें ॥ छ ॥

उपजातिवृत्तम्

वर्षेषु वर्षांतरपर्वतेषु नंदीश्वरे यानि च मंदरेषु । यावंति चैत्यायतनानि लोके सर्वाणि वंदे जिन पुंगवानाम् ॥ १ ॥

भावार्थः--भरतादिक सर्वखंडोमां, वर्षधरपर्वतोमां, नंदीश्वरमां मंदरागिरिमां अने आलोकमां जेटला श्रीतीर्थंकरोना चैत्यस्थानोछे, ते सर्वेने हुं वंदना करुंछुं. ॥ १ ॥

मालिनीवृत्तम् ।

अवनितलगतानां कृत्रिमाकृत्रिमाणां
वनभवनगतानां दिव्यवैमानिकानाम् ।
इह मनुजकृतानां देवराजार्चितानाम्
जिनवर निलयानां भावतोऽहं स्मरामि ॥२॥

भावार्थः--पृथ्वी उपर रहेला, शाश्वत तथा स्थापितकरेला, वन अने भवनमां रहेला, दिव्यविमानोनीअंदररहेला, इंद्रोए पूजं-

ला अने आलोकमां मनुष्योए करेला एवा श्रीजिनेश्वर भगवंतना चैत्योनुं हुं भावथी स्मरण करुंछुं. ॥ २ ॥

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम् ।

जंबूधातकिपुष्करार्द्धवसुधाक्षेत्रत्रये ये नवा
श्चंद्रांभोजशिखंडिकंठकनकप्रावृड्घनाभाजिनाः।
सम्यग् ज्ञानचरित्रलक्षणधरा दग्धाष्टकर्म्मेंधनाः
भूतानागतवर्त्तमानसमये तेभ्योजिनेभ्योनमः॥३॥

भावार्थः--जंबूद्वीप, धातकिखंड अने पुष्करार्द्ध एत्रण पृथ्वीनाक्षेत्रोनेविषे उत्पन्नथयेला, चंद्र, कमल, मयूरकंठ, सुवर्ण अने वर्षाऋतुना मेघनाजेवी कांतिवाला, सम्यक्ज्ञान अने चरित्रना लक्षणोने धरनारा अने अष्टकर्मरुपी इंधणाने जेओये बालीनाख्याछे, एवाते जिनभगवंतोने भूत, भविष्य अने वर्त्तमानकालमां हुं नमस्कार करुंछुं. ॥ ३ ॥

स्रग्धरावृत्तम् ।

श्रीमन्मेरौ कुलाद्रौ रजतगिरिवरे शाल्मलौजंबुवृक्षे
वक्षारे चैत्यवृक्षे रतिकररुचके कुंडलेमानुषांके ।
इक्ष्वाकारेऽजनाद्रौ दधिमुखशिखरे व्यंतरे स्वर्गलोके
ज्योतिर्लोकेऽभिवंदे भुवनमहितले यानि चैत्यानि तानि ॥ ४ ॥

भावार्थः--श्री–शोभावालामेरुपर्वतने विषे, कुलपर्वतनेविषे, रजतगिरिनेविषे, शाल्मलिवृक्षनेविषे, जंबूवृक्षनेविषे, वक्षारपर्वतने विषे, चैत्यवृक्षनेविषे, रतिकरपर्वतनेविषे, रुचकाद्रिनेविषे, कुंडल-

गिरिनेविषे, मानुषोत्तरनेविषे, इक्ष्वाकारपर्वतनेविषे, अंजनगिरिनेविषे, दधिमुखनाशिखरनेविषे, व्यंतरलोकने विषे, स्वर्गलोकनेविषे, ज्योतिषलोकनेविषे, अने भुवनपृथ्वीतलने विषे जेटलां चैत्यो छे, तेटलाने हुं वंदना करूंछुं. ॥ ४ ॥

वसंततिलकावृत्तम् ।

देवासुरेंद्रनरनागसमर्चितेभ्यः पापप्रणाशकरभव्यमनोहरेभ्यः ।
घंटाध्वजादिपरिवारविभूषितेभ्यो नित्यं नमो जगति सर्वजिनालयेभ्यः ॥ ५ ॥

भावार्थः--देवतानाइंद्रोए, असुरोनाइंद्रोये नर तथा नागदेवताओए पूजनकरेला, पापनोनाशकरनारा, भव्य, मनोहर अने घंटाध्वजविगेरेना परिवारथी विभूषित एवा जगतमां सर्वजिनालयोने हुं नित्ये नमस्कार करूंछुं ॥ ५ ॥

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम् ।

द्वौ कुंदेंदुतुषारहारधवलौ, द्वाविंद्रनीलप्रभौ
द्वौ बंधूकसमप्रभौ जिनवृषौ द्वौ च प्रियंगुप्रभौ ।
शेषाः षोडश जन्ममृत्युरहिताः संतप्तहेमप्रभा
स्ते संज्ञानदिवाकराः सुरनुताः सिद्धिं प्रयच्छंतु नः ॥ ६ ॥

भावार्थः--बे तीर्थंकर (चंद्रप्रभु तथा सुविधिनाथ) कुंद-डोलरनुपुष्प, चंद्र, बरफ अने मोतिनाहारनाजेवा उज्वलछे. बे तीर्थंकर (मल्लीनाथ पार्श्वनाथ) इंद्रनीलमणिनाजेवा वर्णवाला छे. बे तीर्थंकर (पद्मप्रभु तथा वासुपूज्य) बंधूक (बपोरीया) ना पुष्पना जेवा छे. बे

तीर्थंकर (मुनिसुव्रत तथा नेमनाथ) प्रियंगुपुष्पनाजेवीकांतिवालाछे अने बाकीना सोल तीर्थंकरो तपेलासुवर्णनाजेवाकांतिवालाछे एवा ते जन्ममृत्युएरहित, ज्ञानना सूर्यजेवा अने देवताओए स्तुतिकरेला सर्व तीर्थंकरो अमोने सिद्धि आपो. ॥ ६ ॥

इछामिभंते चेईयभत्तिकाउसग्गो कउ । तस्सालोचेउं । अहलोय तिरियलोय उह्वलोयम्मि किट्टिमाकिट्टिमाणि । जाणि चेइयाणि ताणि सव्वाणि तीसुविलोएसु भवणवासिय वाणविंतर जोइसिय कप्पवासियत्ति चउविहादेवा सपरिवारा दिव्वेण गंधेण । दिव्वेण पुप्फेण । दिव्वेण धूवेण दिव्वेण चुण्णेण । दिव्वेहिं वासेहिं । दिव्वेहिं ण्हाणेहिं णिच्चकालं अच्चंति । पूजंति वंदंति णमंसंति । अहमवि इहसंतो तत्थसंताइं णिच्चकालं अंचेमि पूजेमि वंदामि णमंसामि । दुक्खक्खउ कम्मक्खउ । बोहिलाहो सुगइगमणं समाहिमरणं जिणगुणसंपत्तिहोउ मज्झं ॥ ॥

भावार्थः--हेभदंत! हुं चैत्यभक्ति अने काउसग करवाने इच्छुछुं तथा आलोचना करवाने इच्छुंछुं. जे अधोलोक, तिर्यंचलोक, तथा उर्ध्वलोकमां शाश्वत अने स्थापित एवा जेजे जिनचैत्यो छे, तेओने सर्व त्रणलोकमां भवनवासी, वाणव्यंतर, ज्योतिषी अने कल्पवासी एच्यारप्रकारना देवताओ परिवारसहित दिव्यगंधथी, दिव्यपुष्पथी, दिव्यधूपथी, दिव्यचूर्णथी, दि-

व्यवासथी अने दिव्यद्रव्यथी त्रणकाल अर्चा करेछे, पूजन करेछे, वंदनाकरेछे, अने नमस्कार करेछे, तेमज जे जिनमतिमां तेओमां रहेलांछे तेमनी हुं त्रणकाल अर्चा करुंछुं, पूजा करुंछुं, वंदना करुंछुं, अने नमस्कारकरुंछुं. एप्रमाणेकरवाथी अमोने दुःखनोक्षय, कर्मनो क्षय, बोधिलाभ, सारीगतिमां गमन, समाधिथी मरण अने जिन-गुणनी प्राप्ति थाओ.

अथ पूर्वाह्निकदेववंदनायां पूर्वाचार्यानुक्रमेण सकलकर्मक्षयार्थं भावपूजावंदनास्तवसमेतं पंचगुरुभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं ॥

भावार्थः--हवे दिवसनाप्रथमभागमां देववंदनाकरवानेविषे पूर्व आचार्यना अनुक्रमथी सर्वकर्मनाक्षयनेअर्थे भावपूजा अने वंदना करवाना स्तवनसहित पंचगुरुभक्तिरूप कायोत्सर्ग हुं करुंछुं.

(नमोअरहंताणमित्यादि ततोथोस्सामि इत्यादि पठनीयं)

भावार्थः--'णमोअर्हंताणं' त्यांथीते 'ततोथोस्सामि' त्यांसुधी अहीं भणीजवुं.

अनुष्टुप्.

प्रतिहार्यैर्जिनान् सिद्धान् गुणैः सूरीन् सुमातृभिः ।
पाठकान् विनयैः साधून् योगांगैश्चाष्टाभिस्तुवे ॥१॥

भावार्थः--आठप्रकारना प्रातिहार्यथी जिनभगवंतने, गुणोथी सिद्धपुरुषोने, तथा सूरीओने मातृका--शब्दोत्पादक व्युत्पत्तिथी पाठकोने अने विनयथी तथा आठप्रकारना योगनाअंगोथी साधुओने हुं स्तुतिकरुंछुं. ॥ १ ॥

गाथा*।

मणुयणा इंदसुरधरियत्थत्तया पंचकल्लाण-सुखावळीपत्तया। दंसणं णाणं झाणं अणंतं-बलं ते जिणा दिंतु अम्हं वरं मंगलं ॥ १ ॥ जेहिं झाणेहिं बाणेहिं अइथट्टयं। जन्मजर मर-णाणयरत्तयं दट्टयं। जेहिं पत्तं सिवं सासयं ठा-णयं ते महं दिंतु सिद्धा वरं णासयं ॥ २ ॥ पं-चहाचारपंचग्गिसंसाहयावारसं गांइं सुयजलहि-अवगाहया। मोरकलछीमहंती महंतेसया सु-रिणो दिंतु मोरकं गया संगया ॥ ३ ॥ घोरसं-सारभीमाडवीकाणसे तिरकावियरालणहपा-वपंवाणणे। णठमग्गाणजीवाणपहदेसया वं-दिमो ते उवझाय अम्हेसया ॥ ४ ॥ उग्गतव-चरणकिरणे हि झाणं गय धम्मवरझाणसुक्केक-झाणं गया। णिझरं तव सिरीए समालिंगया साहवो ते महं मोरकपहमग्गया। एण थोत्तेण जो पंचगुरुवंदए गरुयसंसार घण वेल्लि सोछिं-दए लहइ सो सिद्धिसोरकइं बहुमाणणं कुण-इ कम्मिंधणं पुंजपज्जलणं ॥ ५ ॥ अरुहासि-

---

* आ छ गाथाना अर्थमां विशेषजाणवानुंनथी तेथी भावार्थ लख्यो नथी.

द्धा इरिया उझाया साहुपंचपरमेठी । एयाणण-मोक्कारा भवे भवे मम सुहं दिंतु ॥ ६ ॥

इछामि भंते पंचगुरुभत्तिकाउसग्गो कउ । तस्सालोचेउ । अठमहापाडिहेरसंजुत्ताणं अरहंताणं । अठगुणसंपूण्णाणं उड्ढलोयमत्छयम्मि पयठियाणं सिद्धाणं अठपवयणमाउसंजुत्ताणं आइरियाणं । आयारादिसुदणाणो वदेसयाणं उवझायाणं तिरयणगुणपालणरयाणं सव्वसाहूणं । णिच्चकालं अंचेमि पूजेमि । वंदामि णमंसामि। दुक्खखकउ कम्मरकउ बोहिलाहो सुगइगमणं समाहिमरणं । जिणगुणसंपत्ति होउ मझ्झ॥

ज्ञावार्थः--हेभदंत! पंचगुरुभक्तिकायोत्सर्गकरवाने तथा तेनी आलोचना करवाने हुं इच्छुंछुं. अष्ट महा प्रातिहार्येकरिने युक्त एवा अरिअंत भगवंतने, अष्टगुणथी संपूर्ण एवा अने उर्द्ध लोकमां स्थानवाला सिद्धोने, आठप्रवचनमार्गथीयुक्त एवा आचार्योने, आचारादिकनाशुद्धज्ञानने उपदेश करनारा एवा उपाध्यायजीने अने ज्ञान, दर्शन तथा चारित्ररूप त्रण रत्नना गुणोने पालवामां तत्पर एवा सर्व साधुओने हुं त्रणेकाल अर्चुछुं, पूजुछुं, वंदुछुं, अने नमस्कार करुंछुं. तेथी मारे दुःखनोक्षय, कर्मनोक्षय, बोधिलाभ, सारी गतिमांगमन, समाधिथीमरण अने जिनगुणोनी प्राप्ति थाओ.

अथ पूर्वाह्निकदेववंदनायां पूर्वाचार्यानुक्रमेण सकल कर्मक्षयार्थं ज्ञावपूजा वंदना स्तवसमेतं शांतिभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं ॥ ॥

भावार्थः--हवे दिवसनाप्रथमभागमां देववंदनानेविषे पूर्वाचा-र्येना अनुक्रमथी सर्वकर्म्मनोक्षय करवाने अर्थे भावपूजा वंदनाना स्तवनसहित शांतिभक्तिकायोत्सर्गने हुं करुंछुं ॥

('णमोअरहंताणमित्यादि पठनीयं'। भावार्थः-'णमो अरहंता णं' इत्यादिक पूर्वनी जेम अहीं भणीजवुं.

दोधक वृत्तम् ।

शांतिजिनं शशिनिर्मलवक्त्रं शीलगुणव्रतसंयम पात्रम् । अष्टशतार्चितलक्षणगात्रं नौमि जिनो-त्तममंबुजनेत्रम् ॥ १ ॥

भावार्थः--चंद्रनाजेवा निर्मल मुखवाला, शीलगुण, व्रत तथा संयमनुंपात्ररूप, गात्रमां एकसोने आठलक्षणोवाला, अने कमलना जेवा नेत्रवाला सर्वजिनोत्तम श्री शांतिनाथ भगवंतने हुं नमस्कार करुंछुं. ॥ १ ॥

पंचममीप्सितचक्रधराणां पूजितमिंद्रनरेन्द्रगणैश्च । शांतिकरं गणशांतिमभीप्सुः षोडशतीर्थकरं प्रणमामि ॥ २ ॥

भावार्थः--इच्छितमनोरथ आपनारा चक्रवर्त्तीओमां पांचमा, इंद्रनरेंद्रोना समूहेपूजेला अने शांतिनेकरनारा षोळमां तीर्थंकर श्री शांतिनाथ भगवंतने गणनीशांतिनीइच्छाथी हुं प्रणाम करुंछुं.॥२॥

दिव्यतरुः सुरपुष्पसुवृष्टिर्दुंदुभिरासनयोजनघोषौ । आतपवारणचामरयुग्मे यस्य विभाति च मंडल-तेजः ॥ ३ ॥

भावार्थ--दिव्यवृक्ष, देवपुष्पोनीवृष्टि, दुंदुभि, आसन, योजनसुधीघोष(नाद) छत्र, बे चामर अने भामंडल जेनी पांसे शोभी रह्याछे. ॥ ३ ॥

तं जगदर्चितशांतिजिनेंद्रं शांतिकरं शिरसा प्रणमामि। सर्वगणाय तु यच्छतु शांतिं मह्यमरं पठते परमं च ॥ ४ ॥

भावार्थ--सर्व जगतमां पूजायेला, अने शांतिनेकरनारा श्री शांतिजिनेंद्र भगवानने हुं मस्तकथी प्रणामकरूंछुं. एशांतिनाथप्रभु सर्वगण(संघ)ने तथा मने परमशांतिने तत्काल आपो. ॥ ४ ॥

वसंततिलका.

येभ्यर्चिता मुकुटकुंडलहाररत्नैः शक्रादिभिः सुरगणैस्तुतपादपद्माः। तेमे जिनाः प्रवरवंशजगत्प्रदीपास्तीर्थंकराः सततशांतिकरा भवंतु॥ ५ ॥

भावार्थ--इंद्रादिकोए मुगट, कुंडल, हार अने रत्नोथी जेओनी पूजा करेलीछे अने देवताओना गणोए जेमना चरण कमलनी स्तुतिकरेलीछे अने जेओ पोताना उत्तमवंश तथा जगतमां दीपकरूपछे, एवा ते तीर्थंकराजिनभगवंत मने हंमेसा शांति करनारा थाओ. ॥ ५ ॥

उपजाति वृत्तम् ।

संपूजकानां प्रतिपालकानां यतीन्द्रसामान्यतपोधनानाम्। देशस्य राष्ट्रस्य पुरस्य राज्ञः करोतु शांतिं भगवान् जिनेंद्रः ॥ ६ ॥

भावार्थ--पूजनकरनाराने पालनकरनाराने यतींद्रोने, सामान्यतपस्वीओने, देशने, राष्ट्रने, नगरने अने राजाने श्री जिनेंद्र भगवान् शांतिकरो. ॥ ६ ॥

अशोकवृक्षः सुरपुष्पवृष्टिर्दिव्यध्वनिश्चामरमासनञ्च । भामंडलं दुंदुभिरातपत्रं सत्प्रातिहार्याणि जिनेश्वराणाम् ॥ ७ ॥

भावार्थः--अशोकवृक्ष, देवतानी पुष्पवृष्टि, दिव्यध्वनि, चामर, सिंहासन, भामंडल, दुंदुभिनाद, अने माथे छत्र ए आठ श्रीजिनभगवंतना प्रातिहार्यछे. ॥ ७ ॥

स्रग्धरा वृत्तम् ।

क्षेमं सर्वप्रजानां प्रभवतु बलवान् धार्म्मिको भूमिपालः काले काले च सम्यक् किरतु च मघवान् व्याधयो यांतु नाशम् । दुर्भिक्षं चौरमारी क्षणमपि जगतां मास्मभूज्जीवलोके जैनेन्द्रं धर्म्मचक्रं प्रभवतु सततं सर्वसौख्यप्रदायि ॥८॥

भावार्थः--सर्वप्रजाओनुं कुशल थाओ. राजा धार्म्मिक अने बलवान् थाओ. पोताने समये आवीने वरसाद सारीरीते वृष्टि करो. व्याधिओ नाशपामो. जगतमां जीवलोकनेविषे दुकाल, चोरी के मारी (रोगोपद्रव) क्षणवारपण न थाओ अने सर्वसुखने आपनारुं जिनेश्वरनुं धर्मचक्र हंमेसा समर्थपणे प्रवर्त्तो. ॥ ८ ॥

प्रध्वस्तघातिकर्म्माणः केवलज्ञानभास्कराः । कुर्वंतु जगतः शांतिं वृषभाद्या जिनेश्वराः ॥ ९॥

भावार्थः--घातिकर्मने नाशकरनारा, केवलज्ञानने प्रकाशकरनार सूर्यरूप, एवा श्रीऋषभादिक चोविशतीर्थंकरो जगतमां शांति करो. ॥९॥

इच्छामि भंते चउविशातित्थयरभत्ति काउस्सग्गो कउ तस्सालोचेउ पंचमहाकल्लाणसंपण्णाणंअठ महापाडिहेरसहियाणं चउतीसअतिशयाविसेससंजुत्ताणं बत्तीसदेविंदमणिमउडमछ्यमहियाणंबलदेववासुदेव चक्कहररिसिमुणिजइअणागारोवगूढाणं थुइसयसयसहस्साणिलयाणंउसहाइवीर पछिममंगलमहापुरिसाणं णिच्चकालं अंचेमि पूजेमि वंदामि णमंसामि दुक्खक्खउ कम्मक्खउ बोहिलाहो सुगइगमणं समाहिमरणं जिणगुणसंपत्तिहोउ मझं ॥

भावार्थः--हे भदंत! चोविशतीर्थंकरोनी भक्ति करवाने तथा तेमनी आलोचना करवाने हुं इच्छुंछुं. पंचमहाकल्याणेकरी संपन्न, आठमहाप्रातिहार्येकरी सहित चोत्रिशअतिशयोथी युक्त, बत्रीशप्रकारनाइंद्रो तथाछत्रधारी राजाओथी पूजायेला, बलदेव, वासुदेव, चक्रवर्ती, रूपीओ, मुनिओ, यतिओ, अने अणगारोए सेवेला, सैकडोअनेहजारोस्तुतिओथीस्तुतिकरायेलाएवा ऋषभादिकथी वीरभगवंतसुधी सर्वमंगलकारीमहापुरुषोने त्रणेकाल हुं अर्चुंछुं, पूजुछुं, वंदुछुं, अने नमस्कार करुंछुं. तेथी दुःखनो क्षय, कर्म्मनोक्षय, बोधिलाभ, सारीगतिमां गमन, समाधिथीमरण अने जिनगुणनी प्राप्ति थाओ. ॥

अथपूर्वाह्णिकदेववंदनायां पूर्वाचार्यानुक्रमेण सकलकर्म्मक्षयार्थं भावपूजावंदनास्तवसमेतं चैत्यपंचगुरुशांतिभक्तिं कृत्वा तद्धीनाधिकत्वादिदोषविशुध्ध्यर्थं आत्मपवित्रीकरणार्थं समाधिभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं)

(दिवसना प्रथमभागमां देववंदनाने विषे पूर्वाचार्योना अनुक्रमथी, सर्वकर्मना क्षयने अर्थे भावपूजा वंदना तथा स्तवन सहित चैत्य तथा पंचगुरुनी शांति भक्ति करीने हवे तेमां जो कांइ न्यूनाधिकदोषथयोहोय तेनी शुद्धिने अर्थे तथा पोताना आत्माने पवित्र करवाने हुं समाधिभक्तिकायोत्सर्ग करुंछुं.

('णमोअरहंताणं जाप्य ९)

अथेष्टपार्थना। प्रथमंकरणं चरणं द्रव्यं नमः।

मंदाक्रांता वृत्तम्।

शास्त्राभ्यासो जिनपतिनुतिः संगतिः सर्वदार्यैः।
सद्वृत्तानां गुणगणकथा दोषवादे च मौनम्।
सर्वस्यापि प्रियहितवचोभावना चात्मतत्त्वे
संपद्यन्तां मम भवभवे यावदेतेऽपवर्गः॥ १॥

भावार्थः--जिनशास्त्रनो अभ्यास, जिनभगवंतनी स्तुति, नित्ये सत्पुरुषोनो समागम, सदाचरणी पुरुषोना गुणगणनी प्रशंसा, दोषकहेवामां मौनपणुं, सर्वनेप्रिय अने हितवचननुं कहेवुं अने आत्मतत्वनेविषे भावना, एसर्वे ज्यांसुधीमोक्षथाय त्यांसुधी मारे भवोभव प्राप्त थाओ. ॥ १॥

आर्यावृतम्।

तवपादौ ममहृदये ममहृदयं तव पदद्वये लीनम्
तिष्टतु जिनेंद्र तावद्यावन्निर्वाणसंप्राप्तिः ॥१॥

भावार्थः--हेजिनेंद्र! ज्यांसुधी मोक्षनीप्राप्तिथाय त्यांसुधी तमाराचरण माराहृदयमां लीनथाओ अने मारुंहृदय तमारा बे चरणमां लीनथाओ. ॥ २ ॥

गाथा.

अक्खयपयत्थहीणं मत्ताहीणं च जं मए भणियं।
तं खमउ णाणदेवय मज्झयदुक्खक्खयं दिंतु ॥१॥

भावार्थः--जेकांइ अक्षर पद अने मात्राथी हीन एवुं माराथी भणाणुंहोय ते ज्ञानदेवता क्षमाकरजो अने मारादुःखनो क्षयकरो.

(नमोस्तु आचार्यवंदनायां सिद्धभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं जाप्य३पठनीयम्)

भावार्थः--हवे आचार्यनीवंदनामां सिद्धभक्तिकायोत्सर्गने हुं करुंछुं. अहीं त्रण जाप्य भणवा.

आर्यावृत्तम्।

तवसिद्धे णयसिद्धे संयमसिद्धे चरित्तसिद्धेय।
णाणम्मि दंसणम्मियसिद्धे सिरसा णमंसामि॥१॥

भावार्थः--तपेकरीनेसिद्ध, नयेकरीनेसिद्ध, संयमेकरीनेसिद्ध चारित्रेकरिनेसिद्ध, ज्ञानेकरीनेसिद्ध, अने दर्शनेकरीनेसिद्ध एवा ते महात्माओने हुं नमस्कारकरुंछुं. ॥ १ ॥

संमत्तणाणदंसणचारीयसुहमं तहेव अवगहणम्।

अगरुलहुमव्वाबाहं अठगुणाहुंति सिद्धाणं ॥ २ ॥

भावार्थः--सम्यक्त, ज्ञान, दर्शन, अनंतबल, अनंतसुख, अमूर्तिकगुण, गुरुता अने लघुतानो अभाव अने जन्म मरणनो अभाव. ए आठ गुण सिद्धपुरुषने होयछे. ॥ २ ॥

(नमोस्तु आचार्यवंदनायां श्रुतभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं)

भावार्थः--नमस्कारहो--आचार्यवंदनामां श्रुतभक्तिकायोत्सर्ग हुं करुंछुं ॥

कोटीशतं द्वादश चैव कोटयो लक्षाण्यशीतिस्त्र्यधिकानिचैव ।

पंचाशदष्टौ च सहस्रसंख्यमेतच्छ्रुतं पंचपदं नमामि ॥ १ ॥

भावार्थः--एकसोबारकोटी त्रासीलाख अने अठ्ठावन हजार संख्यावालुं पंचपद ज्ञानने हुं नमस्कार करूंछुं. ॥ १ ॥

अरहंतभासियत्थं गणाहरदेवेहिंगंथियं सम्मं ।
पणामामि भत्तिजुत्तो सुदणाणमहोवहिंशिरसा ॥ २ ॥

भावार्थः--अर्हतभगवाने कहेलो, अने गणधरदेवे गुंथेलोएवो शुद्धज्ञानरूपी मोटोसमुद्र तेने भक्तिएकरी युक्त एवो हुं मस्तक वडे प्रणाम करुंछुं. ॥ २ ॥

(नमोस्तु 'आचार्यवंदनायां आचार्यभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं जाप्य ३ दीयते

भावार्थः--नमस्कार हो, हवे आचार्यवंदनामां आचार्यभक्ति कायोत्सर्ग हुं करूंछुं. 'त्रणजाप्य आपवा' ॥ ३ ॥

आर्या.

श्रुतजलधिपारगेभ्यः स्वपरमतविभावनापटुमतिभ्यः ।
सुचरिततपोनिधिभ्यो नमो गुरुभ्यो गुणगुरुभ्यः ॥ १ ॥

भावार्थः--शास्त्ररूपसमुद्रनापारने पामेला, पोताना अने बीजाना मतने जाणवामां चतुरबुद्धिवाला, सारुंचरित्र तथा तपना भंडाररूप अने गुणोथी मोटा एवा आचार्यगुरुने हुं नमस्कार करुंछुं. ॥ १ ॥

छत्तीसगुणसमग्गो पंचविहाचारकरणसंदरिसे ।
सिस्साणुग्गहकुशले धम्मायरिए सदा वंदे ॥२॥

भावार्थः--छत्रीशगुणोएयुक्त, पांचप्रकारनाआचारने बतावनारा, अने शिष्योनो अनुग्रहकरवामांकुशल एवा धर्माचार्यने हुं हंमेसावंदनाकरुंछुं ॥ २ ॥

गुरुभत्तिसंजमेणय तरंति संसारसायरं घोरम् ।
छिन्नंति अठ्ठकम्मं जम्मणमरणं ण पावंति ॥३॥

भावार्थः--भव्यप्राणीओ गुरुभक्तिरूपसंयमथी आ घोर संसाररूपीसागरने तरीजायछे, आठकर्मने छेदेछे अने फरीवार जन्ममरणपामता नथी. ॥ ३ ॥

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम् ।

ये नित्यं व्रतमंत्रहोमनिरता ध्यानाग्निहोत्राकुलाः
षट्कर्माभिरतास्तपोधनधनाःसाधुक्रियासाधवः ।

शीलप्रावरणा गुणप्रहरणाश्चंद्रार्कतेजोऽधिकाः
मोक्षद्वारकपाटपाटनभटाः प्रीणंतु मां साधवः॥४॥

भावार्थः--जे नित्ये व्रतमंत्ररूपहोममां तत्परछे, ध्यानरूपी अग्निहोत्रमां आकुलछे, षट्कर्ममां तत्परछे, तपरूपीधनवडे धनवालाछे, साधुनींक्रियानेसाधनाराछे, शीलरूपीकवचनेधरनाराछे, गुणरूपी शस्त्रने राखनाराछे, चंद्रअनेसूर्यनातेजथी पण अधिक अने मोक्षना द्वारनाकमाडने तोडवामां शूरवीरछे एवाते साधुओ मारा उपर प्रसन्नथाओ. ॥ ४ ॥

गुरवः पांतु वो नित्यं ज्ञानदर्शननायकाः।
चारित्रार्णवगम्भीरा मोक्षमार्गोपदेशकाः ॥५॥

भावार्थः--ज्ञान तथा दर्शनना नायक, चारित्ररुप समुद्रथी गंभीर अने मोक्षमार्गनो उपदेशकरनारा एवा गुरूओ हंमेसा तमारी रक्षा करो. ॥५॥

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम् ।

वर्षे वह्निशरांकचंद्रमितिके मासे शुभ्ने श्रावणे।
शुक्लायां प्रतिपत्तिथौ भृगुदिनेश्रीश्रावकाणां मुदे॥
श्रीमज्जैनदिगंबरीयविधिना संशोध्य सामायिकं ।
चक्रे तत्सुपठं हि भावनगरे श्रीहर्षकीर्तिर्मुनिः ॥१॥

। इति सामायिकं समाप्तम् ।

॥ अथ प्रतिक्रमणं लिख्यते ॥

॥ ६० ॥ पापिष्टेन दुरात्मना जडधिया मायावि
ना लोभिना। रागद्वेषमलीमसेन मनसा दुःकर्म्म
यन्निर्म्मितं। त्रैलोक्याधिपते जिनेंद्र भवतः श्रीपा
दमूलेऽधुना निंदापूर्वमहं जहामि सततं वर्व्वर्त्तिषुः
सत्पथे १ जीवे प्रमादजनिताः प्रचुराः प्रदोषाः।
यस्मात्प्रतिक्रमणतः पलयं प्रयांति। तस्मा त्तदर्थ
ममलं मुनिबोधनार्थं वक्ष्ये विचित्रभवकर्म्म वि
शोधनार्थं २ खमामि सव्वजीवाणं सव्वे जीवा ख
मंतु मे। मेतीमे सव्वभूदेसु वैरं मज्झं णकेणवि
१ रागबंध पदोसं च हरिसं दीणभावयं। उस्सु-
गत्तं भयं सोगं रदि मरदिं च वोस्सरे २ हा दु-
ट्ठकयं हा दुट्ठं चिंतियं भासियंच हा दुट्ठं अंतो अंतो
डज्झम्मि पछुत्तावेण वेयंतो ३ दव्वे खित्ते काले
भावेय कदावराहसोहणयं णिंदणगरहणजुत्तो
मणवचिकाएण पडिक्कमणं ४ एइंदिय बेइंदिय
तेइंदिय चउरिंदिय पंचेंदिय पुढवीकाइय आउ
काईय तेउकाइय वाउकाईय वणप्फदिकाईय
तस्सकाईय एदेसिं उद्दावणं परिदावणं विराहणं
उवघादो कदो वा कारिदोवा कीरंतो वा सम-
णुमण्णिदो तस्स मिच्छामि दुक्कडं॥दंसण वयसामा

ईय पोसहसचित्तरायभत्तेय बंभारंभपरिग्गह अ
णुमणउद्दिठदेसविरदोय १ पयासु यथा कहिद-
पडिमासु पमादाइ कयाइचार सोहणठं छेदोव-
ट्ठावणं अरहंत सिद्ध आइरिय उवज्झाय सव्व
साहुसक्खियंसम्मत्तपुव्वगंपुव्वदंदिढव्वदंसमारोहियं-
मेभवदु मेभवदु मेभवदु देवसिय पडिक्कमणाए
सव्वाइचार विसोहिणिमित्तं पुव्वायरियकमेण आ
लोयण सिद्धभत्ति काउसग्गं करेमि.

णमोअरहंताणं णमोसिद्धाणं णमोआइरि-
याणं णमोउवज्झायाणं णमोलोए सव्वसाहूणं
चत्तारि मंगलं थोस्सामीत्यादि ॥ छ. ॥

श्रीमते वर्द्धमानाय नमो नमितविद्विषे यद्ज्ञा-
नांतर्गतं भूत्वा त्रैलोक्यं गोष्पदायते १ तवसिद्धे
णयसिद्धे संजमसिद्धे चरित्तसिद्धेय णाणम्मिदंस-
णम्मिय सिद्धे सिरसा णमंसामि २ इच्छामिभंते
सिद्ध भत्तिकाउस्सग्गो कउ तस्सालोचेउं सम्म-
णाण सम्मदंसण सम्म चरित्तजुत्ताणं अठविह-
कम्मविप्पमुक्काणं अठगुणसंपण्णाणं उड्ढलोयम-
थयम्मि पइठ्ठियाणं तवसिद्धाणं णयसिद्धाणं संज-
मसिद्धाणं चरित्तसिद्धाणं सम्मणाण सम्मदंसण
सम्मचरित्त सिद्धाणं अतीदाणागदवट्टम्मणकाल

त्तयसिद्धाणं सव्वसिद्धाणं सयाणिञ्चकालं अंचेमि पुजेमि वंदामि णमंसामि दुक्खक्खउ कम्मक्खउ बोहिलाहो सुगइगमणं समाहिमरणं जिणगुण संपत्ति होउ मज्झं.

इछामि भंते देवासिय आलोचेउं तत्त पंचुं बरसहियाइं सत्तवि वसणाइं जोविवज्जइ सम्म त्त विशुद्धमईसो दंसणासावउन्नाणिउ १ पंचय- अणुव्वयाइं गुणव्वयाइं हवंति तह तिणि ॥ सिक्खा वयाइं चत्तारिविजाणि विदियम्मिवाणम्मि २ पाणादिवादविरदी सच्च मदत्तस्स वजणंचेव ॥ थू- लयडबंभचेरं इछाए गंथपरिमाणं ३ जेतसका- इय जीवा पुव्वणिदिठाण हिंसिदव्वा॥एइंदिया वि- णुकारण तं पढमं वदं थूलं ४ अलियंणजंपाणि ज्जं पाणिवहकरंतु सच्चवयणंपि॥रोएणाव दोसेण व मोहेणाव णयं विदियं वयं थूलं ५ पुरगामप- ट्टणाइसु पडिदं णट्ठंचणिहिद विस्सारिदं ॥ परदव्व मगिण्हंतस्स होदि थूलं वदं तिदियं ६ पव्वेसु इत्थिसेवा अणंगकीडा सया विवज्जंतो ॥ थूलयड बंभचारी जिणेण भणिदो पवयणम्मि ७ जंपरि- माणं कीरदी धणधण्णहिरणकंचणाईणं॥तंजाण पंचमवदं णिदिठ्ठ मुवासयाज्झयणे ८ पुव्वुत्तरदक्खि

णपच्छिमासु काउण जोयणपमाणं ॥ परदो ग-
मण णियत्ती दिसिविदिसि गुणव्वदं पढमं ९ व-
यन्नंगकारणं होदि जम्हिदेसम्मि तन्न णियमेण॥
कीरदि गमणणियत्ती तंजाण गुणव्वदं विदियं १०
अयदंडपासविक्कय कूडतुलाकूडमाण कूर॥सत्ता-
णंजं संगहोण किरइ तंजाण गुणव्वदं तिदियं ११
जंपरिमाणं कीरदि मंडण तंबुलगंध पुष्फाणं ॥ तं
न्नोगविरदिभणियं पढमं सिक्खावयंसुत्ते १२सग-
सत्तीए महिला वन्नाभरणाण जंतुपरिमाणं॥तं परि
न्नोगणियत्ती विदियं सिरकावयं जाण १३ अति-
हस्ससंविभागो तिदियं सिक्खावयं मुणेयव्वं॥तन्न-
वि पंचइयारा णेया सुत्ताणु मग्गेण १४ धरिदूण-
वन्नमेत्तं परिग्गहं छंडिऊण अवसेसं॥सगिहे जि-
णालयेवा तिविहाहारस्सी वोस्सरणं १५ जंकु-
णदि गुरुसयासे सम्म मालोइऊण तिविहेण॥सल्ले
हणं चऊथं सुत्ते सिक्खावयं न्नणियं १६ जिण-
वयणधम्मचेइय परमेट्ठिजिणालयाणंणिच्चंपि॥जं-
वंदणं तियालंकरेइ सामाइयं तंखु १७ उत्तम-
मज्झ जहण्णंतिविहं पोसहविहाणमुद्दिठं॥सगसत्ती
एमासम्मि चउसुपव्वेसुइ कायव्वं १८ जंवज्जी जदि
हरियं तयपत्तपवालकंदफलबीयं॥अप्फासुगंच

सलिलं सच्चित्ताणि वित्तिमंठाणं १९ मण वयण काय कदकारिदाणुमोदेहिं मेहुणं णवधा॥दिव-सम्मिज्जो विवज्जदि गुणम्मि सोसावउ छेट्ठो २० पुव्वुत्ताण वविहाणंपि मेऊणं सव्वदा विवेज्जंतो॥इ-त्थिकहा दिणियत्तो सत्तमया गुणबंभचारीसो २१ जंकिंपि गिहारंभं बऊथोवंवा सयाविवज्जेदि॥आ-रंभणि वित्तमदिं सोअठमसावउ भणिओ २२ मुत्तूण वत्थमेत्तं परिग्गहं छंडिदूण अवसेसं॥तथवि मुच्छणकरेदि जाणिसो सावउ णवमो २३ पुठोवा पुच्छेवा णियगेहि परेहि सगिहकज्जे॥ अणुमणणं जोणकरदि वियाणसो सावउ दस मो २४ णवकोडीसु विसुद्धं भिक्खायरणण भुं जदे भुंज्जं॥ जायणरहियं जोग्गं एयारससावउसो दु २५ एयारसम्मिठाणे उक्किठो सावउ हवइ दु विहो॥वच्छेयधरो पढमो कोवाणपरिग्गहो विदिउ २६ तववयनियमावासयलोचं कारेदि पिच्छ गि-ण्हेदि॥अणुवेहा धम्मझ्झाणं करपत्ते एकठाण-म्मि २७ इच्छमेजोकोइदिवसिउ अइयारो अणा यारो तस्स भंत्तो पडिक्कमामि पडिक्कमं तस्समे सम्मत्तमरणं समाहिमरणं पंडियमरणं बीरियम-रणंदुक्खक्खउ कम्मक्खउ बोहिलाहो सुगइगमणं

समाहिमरणं जिणगुणसंपत्ति होउमज्झं॥ छ ॥

दंसणवय सामाइय पोसहसचित्तरायभत्तेय ॥ बंभारंभपरिग्गह अणुमणउदिठदेसविरदोय १ एयासु यथा कहिदपाडिमासु पमादाइकयाइ चारसोहणठं छेदोवठाणं अरहंतसिद्धआइरिय उवज्झायसवसाहुसाखियं सम्मत्तपुव्वगं सुव्वदं दिढव्वदं समारोहियं मेभवदु ३ अथदेवसियपाडिक्कमणाए सव्वाइचारविसोहिणिमित्तं पुव्वायरियकमेण प्रतिक्रमणभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं। णमो अरहंताण मित्यादि थोसामित्यादि

णमोअरहंताणं णमोसिद्धाणं णमोआइरियाणं णमोउवज्झायाणं नमोलोए सव्वसाहूणं३णमो जिणाणं ३ णमोणिसिहीए ३ णमोथुए ३ मममंगलं अरहंत सिद्ध बुद्ध णिरय णिम्मल सममण शुभमण सुसमत्त समजोग समभाव सल्लघट्टाणं सल्लघत्ताणं निब्भय णिराय णिद्दोस णिम्मोह णिम्मम णिस्संग णिसल्लमाणमायमोसमूरणे तवपहावण गुणरयण सीलसायर अणंत अप्पमेय महदि महावीर वड्ढमाण बुद्धिरिसिणोवेदित णमोत्थुदे३ममभंगलं मरहंताय सिद्धाय बुद्धाय जिणाय केवलिणो ओहिणाणिणो मणपज्जयणाणिणो चउ

दसपुव्वंगामिणो सुदसमिदिसमिद्धाय तवोय वारस
विहो तवसी गुणाय गुणवंतोय महारिसीतित्थं ति-
त्थंकराय पवयणं पवयणीय णाणं णाणीय दंसण
दंसणीय संजमो संजदाय विणउ विणीयदय बं-
भचेरवासो बंभचारीय गुत्तीउचेव गुत्तिमंतोय मु-
त्तीउचेव मुत्तिमंतोय समिदीउचेव समिदिमंतोय
सुसमय परसमय विदू खंति खवगाय खंतिमंतोय
खीणमोहाय खीणवंतोय बोहिय बुद्धाय बुद्धिमंतो
य चेइयरुरकाय चेइयाणि उड्ढमहतिरियलोए सि
द्धायदणाणि णमंसामि सिद्धणिसीहीयाउ अठा
वयपव्वदे सम्मदे णिज्जिंते चंपाए पावाए मज्झिमाए
हत्थिवालियसहाए जाउ अण्णाउ काउदि सिद्ध-
णिसिहीयाउ जीवलोयम्मिइसिपब्भरतलगयाणं
सिद्धाणं बुद्धाणं कम्मचक्कमुक्काणं णीरयाणं णिम्म
लाणं गुरुआइरिय वज्झायाणं पुव्वतित्थेरकुलयरा-
णं चाउवणे यसवणसंघोय भरहेरावएसु दससु
पंचसु महाविदेहेसु जंलोए संतिसाहुउ संजदा तव
सी एदे सम मंगलं पवित्तं एदेहं मंगलं करेमि
भावदो विशुद्धो सिरसा अहिवंदिऊण सिद्धे का
ऊणं अंजलिमत्थयम्मि पडिलेहिय अठकत्तरि
उ तिविहं तियरयण सुद्धो ह

पडिक्कमामि भंते दंसणपडिमाए संकाए कं-
खाए विदिगिंछाए परपासंडपसंसणाए पसंथुए
जोमए देवसीउ अइचारो अणाचारो मणसा वचि
या काएण कदोवा कारिदोवा कीरंतोवा समणो
मणिंदो तस्समिछामिदुक्कडं. १ पडिक्कमामिभंतेवद
पडिमाए पढमे थूलयडे हिंसाविरदिवदे वहेणवा
बंधेणवा छेएणवा अइभारारो पणेणवा असपा-
णसिरोहेणवाजोमेइ देवसिउ अइचारो अणा-
चारो मणसा वचिया काएण कदोवा कारिदोवा
कीरंतोवा समणुमणिंदो तस्समिछामि दुक्कडं० २
पडिक्कमामि भंते वदपडिमाए विदिए थूलयडे अस
-अविरदिवदे मिठोवदेसेणवा रहे अब्भखाणेण वा
कूडलेहकरणेणवा णासावहारेणवा सायारमंत
भेएणवा जोमए० ३ पडिक्कमामि भंते वदपडिमाए
तिदिए थूलयडे थेणविरदिवदे थेणपउगेणवा थे-
णहरियादाणेणवा विरुद्धरज्जाइक्कमणेणवा ही-
णाहियमाणुम्माणेणवा पडिरूवयववहारेणवा
जोमए० ४ पडिक्कमामि भंते वदपडिमाए चउथे
थूलयडे अबंभविरदिवदे परविवाह करणेणवा
इत्तरियागमणेणवा परिग्गहिदा परिग्गहिदा गम
णेणवा अणंगकीडणेणवा कामतिव्वाभिणिवे-

सेणावा जोमए० ५ पडिक्कमामि ज्ञंते वदपाडिमाए पंचमे थूलयडे परिग्गह परिमाणावदो खेत्तमछूणंपरिमाणाइ कूमणेणवा धणधन्नाणं परिमाणाइ कूमणेणवा दासीदासाणं परिमाणाइ क्कमणेणवा हिरसुवणाणंपरिमाणाइक्कमणेणवा कुप्पज्ञांडपरिमाणाइ क्कमणेणवा जोमए देवसिउ० ६ पडिक्कमामि ज्ञंते वदपाडिमाए पढमे गुणव्वदे उद्दवइ क्कमणेणवा अहवाइक्कमणेणवा तिरियवइ क्कमणेणवा खेत्तवइक्कमणेणवा सदिअंतराधाणेणवा जोमए देवसिउ० ७ पडिक्कमामि भंते वदपडिमाए विदिए गुणव्वदे आणयणेणवा विणिजोगेणवा सद्दाणुवाएणवा रूवाणुवाएणवा पुग्गलक्खेवेणवा जोमे देवसिउ० ८ पडिक्कमामि भंते वदपडिमाए तिदिए गुणव्वदे कंदप्पेणवा कुक्कुचिएणवा मोखरिएणवा असमक्खियाहिकरणेणवा ज्ञोगोपज्ञोगाणत्थकेणवा जोमए देवसिउ० ९ पडिक्कमामि भंते वदपाडिमाए पढमे सिक्खावदे फासिंदिय भोगपरिमाणाइ क्कमणेणवा रसणिंदिय ज्ञोगपरिमाणाइ कूमणेणवा घाणिंदिय भोगपरिमाणइक्कमणेणवा चरिकंदिय भोगपरिमाणाइ कूमणेणवा सवणिंदिय भोगपरिमा-

णाइक्कमणेणवा जोमए देवसिउ० १० प-
डिक्कमामि भंते वदपडिमाए विदिएसिक्खावदे
फासिंदिय परिभोग परिमाणाइक्कमणेणवा रस-
णिंदियपरिभोग परिमाणाइ क्कमणेणवा चघाणिं
दिय परिभोग परिमाणाइ क्कमणेणवा चक्खिंदिय
परिभोग परिमाणाइक्कमणेणवा सवणिंदिय परि
ञोग परिमाणाइ क्कमणेणवा जोमेए देवसिउ अ
इचारो अणाचारो मणसा वचिया काएण कदोवा
कारिदोवा कीरंतोवा समणुमणिंदो तस्समिच्छामि
डुक्कडं० ११ पडिक्कमामि ञंते वदपडिमाए तिदिए
सिक्खावदे सचित्तणिक्खेवेणवा सचित्तावेपिहाणे
णवा परउवएसेणवा मछरिएणवा कालाइक्कम-
णेणवा जोमए० १२ पडिक्कमामि ञंते वदपडिमा
ए चउत्ते सिखावदे जीविदासंसणेणवा मरणासं
सणेणवा मित्ताणुराएणवा सुहाणुबंधेणवा णिदा-
णेणवा जोमए० १३ पडिक्कमामि ञंते सामाइय
पडिमाए मणडुप्पणिधाणेणवा वाय डुप्पणिधा-
णेणवा कायदुप्पणिधाणेणवा अणादरेणवा सदि-
अणुवट्ठाणेणवा जोमए० १४ पडिक्कमामि ञंते
पोसहपडिमाए अप्पडिवेक्खिया पमज्जिया सग्गे-
णवा अप्पडिवेक्खिया पमज्जियादाणेणवा अप्पडि

वेक्कियाएमज्जिया संथारोवक्कमणेणवा आवशा-
स्सयाणादरेणवा सदिअणुवठाणेणवा जोमए०
१५ पडिक्कमामि ज्नंते सचित्त विरदिपडिमाए पुढ-
विकाइया जीवा संखेज्जासंखेज्जा आउकाइया
जीवा संखेज्जासंखेज्जा तेउकाइया जीवा संखेज्जा
संखेज्जा वाउकाइया जीवा संखेज्जासंखेज्जा व-
णप्पदिकाइया जीवा अणंता हरियाबीया अं-
कुरा छिण्णा ज्निण्णा देसिं उद्दावणं परिदावणं वि
राहणं उवघादो कदोवा कारिदोवा कीरंतोवा स-
मणुमणिंदो तस्स मिछामि दुक्कडं १६ पडिक्कमामि
भंते राइज्नत्तिपडिमाए णवविहबंभचरियस्सदिव-
जोमए देवसिउ अइचारो अणाचारो मणसा
वचिया काएण कदोवा कारिदोवा कीरंतोवा
समणुमणिंदो तस्सामिछामि दुक्कडं १७ पडिक्क-
मामि ज्नंते बंभपडिमाए इत्थिकहायत्तणेणवा
इत्थिमणोहरंवा णिरक्कणेणवा पुव्वरयाणुस्सरणे-
णवा कासुक्कायल्लारसासेवणेणवा ससरीरमंड-
णेणवा जोमए देवसिउ अइचारो अणाचारो
मणसा वचिया काएण कदोवा कारिदोवा की-
रंतोवा समणुमणिंदो तस्सामिछामि दुक्कडं १८
पडिक्कमामि ज्नंते आरंज्नविरदिपडिमाए कसा

यवसंगयेणवा जोमए देवसिउ आरंभो मणसा वचिया काएण कदोवा कारिदोवा कीरंतोवा समणुमणिदो तस्सामिछामि दुक्कडं १९ पडिक्कमामि भंते परिग्गहविरदिपडिमाए वच्छमेत्तपरिग्गहादो अवरम्मि परिगहे मुछापरिणामो जोमए० ॥ २० ॥ पडिक्कमामि भंते अणुमण विरदिपडिमाए जंकिंपि अणुमणं पुठ्ठापुठ्ठेणवा कदोवा कारिदंवा कीरंतंवा समणुमणिदो तस्स मिछामिडुक्कडं २१ पडिक्कमामि भंते उदिठ्ठविरदे पडिमाए उद्दिठ्ठदोसबहुलं आहारादियं आहारियं आहारावियं आहारिजंतंवा समणुमणिदो तस्स मिछामि दुक्कडं २२ इछामि भंते इमणिग्गंथं पावयणं अणुत्तरं केवलियं पडिपुण्णणेगाइयं सामाइयं संसुद्धं सल्लघट्टाणं सल्लघत्ताणं सिद्धिमग्गं सेढिमग्गं खंतिमग्गं मोत्तिमग्गं णिज्जाणमग्गं णिव्वाणमग्गं सव्वडुखपरिहाणिमग्गं सुचरिय परिणिव्वाणमग्गं अवित्तहमाविसंधि पदयणमुत्तमं तंसद्दहामि तंपत्तियामि तंरोचेमि तंफासेमि इदोउत्तरं अणंणाह्निणाभूदं णभवं णभविस्सदि णाणेणवा दंसणेणवा चरित्तेणवा सुत्तेणवा इदो जीवा सीज्झंति वुज्झंति मुच्चंति परिणिव्वायंति

सव्वदुक्खाणमंतंकरंति परिवियाणंति समणोमि संजदोमि उवरदोमि उवसंतोमि उवधिणियडि-माण मायमोसमूरण मिछणाणमिछदंसण मिछ-चरित्तं च पडिविरदोमि सम्मणाण सम्मदंसण सम्मचरित्तंच रोचेमि जंजिणवरेहिं पणत्तो इछा-मिजोकोइदेवसिउ अइचारो अणाचारो तस्स-मिछामिदुक्कडं २३

इछामि भंते वीरभत्तिकाउसग्गं करेमि.

जोमए दिवसिउ अइचारो अणाचारो अभोगो अणाभोगो काइउ वाइउ माणसि-उ दुच्चरिउ दुब्भासिउ दुपरिणामिउ णाणदं-सणे चरित्ते सुत्तेसामाइए एयारसण्हं पडिमाणं वि राहणाए अठविहस्स कम्मस्सणिग्घादणाए अ-ण्णहा उस्सासिदेणवाणिस्सासिदेणवा उम्मिस्सि देणवा णिम्मिस्सिदेणवा खासिदेणवा छिंकिदे-णवा जंभाइदेणवा सुहुमेहिं अंगच लाचलेहिं दि ठ्ठिचलाचलेहिं एदेहिं सव्वेहिं असमाहिं पत्तेहिं आ-यारेहिं जावअरहंताणं भयवंताणं पज्जुवासं करे मि तावकायं पावकम्मं दुच्चरियं वोस्सरामि॥छ॥

नमोकार१०८पारकीदेवसिक३६राई१८दंस णवयसामाइयेपासहसीचत्तराइभरेय बंभारंभप

रिग्गह अणुमण उदिठ देसविरदोय ॥१॥ एया-
सुजथाकहिंदपडिमासु पमादाइ कयाइ चारसो
हणठं ॥ छेदो वठ्ठावणअरहंत सिद्ध आइरिय उ-
वज्झाय ॥२॥ सव्वसाहूसखियं सम्मत्त पुव्वगं सुव्वदं
॥ दिढव्वदंसमारोहियंमे ज्ञवदुमेभवदु॥३॥अथदे-
वसियपडिक्कमणाए सव्वाइ चारविसोहिणिमित्तं
पुव्वायरियकम्मेणनिष्टितकरणवीरज्ञत्तिकाउँस-
ग्गंकरेमि णमोअरहंताणमित्यादिथोस्सामीआदि

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम् ।

यः सर्वाणि चराचराणि विधिवद्द्रव्याणि तेषां गुणान्
पर्यायानपि भूतज्ञाविभवतःसर्वान् सदा सर्वथा
जानीते युगपत्प्रतिक्षणमतः सर्वज्ञ इत्युच्यते
सर्वज्ञाय जिनेश्वराय महते वीराय तस्मै नमः १
वीरः सर्वसुरासुरेंद्रमहितो वीरं बुधाःसंश्रिताः
वीरेणाभिहितःस्वकर्मनिचयो वीराय भक्त्या नमः
वीरात्तीर्थमिदं प्रवृत्तमतुलं वीरस्य घोरं तपो
वीरे श्रीधृतिकीर्तिकांतिनिचयो हेवीर भद्रं त्वयि २

उपजातिवृत्तम्।

ये वीरपादौ प्रणमंति नित्यं ध्याने स्थिताःसंयमयो-
गयुक्ताः
ते वीतशोकाहिभवंतिलोकेसंसारदुर्गंविषमंतरंति ३

मालिनीवृत्तम्।

व्रतसमुदयमूलः संयमस्कंधबंधो
यमनियमपयोभि र्वर्द्धितः शीलशाखः
समितिकलिकभारो गुप्तिगुप्तप्रवालो
गुणकुसुमसुगंधिः सत्तपश्चित्रपत्रः ४
शिवसुखफलदायी यो दयाछाययोढ्यः
शुभजनपथिकानां खेदनोदे समर्थः
दुरितरविजतापं प्रापयन्नन्तभ्रावं
सभवविभ्रवहान्यैनोऽस्तु चारित्रवृक्षः ५

आर्या।

चारित्रं सर्वजिनश्चरितं प्रोक्तं च सर्वशिष्येभ्यः।
प्रणमामिपंचभेदं पंचमचारित्रलाभाय ६
धर्म्मःसर्वसुखाकरो हितकरो धर्म्मंबुधाश्चिन्वते
धर्मेणैव समाप्यते शिवसुखं धर्म्माय तस्मै नमः
धर्म्मान्नास्त्यपरःसुहृद्भवभृतां धर्म्मस्य मूलं दया
धर्म्मे चित्त मह्ं दधे प्रतिदिनं हे धर्म्म मांपालय

गाथा.

धम्मोमंगलमुक्किठ्ठं अहिंसा संजमो तवो।
देवावि तस्स पणमंति जस्स धम्मे सया मणो ८
इच्छामिभंते पडिक्कमणाइचारमालोचेउं तत्तदे-
सासिया असणासि आथाणासिआ कालासिआ

मुहासिआ काउसग्गासिआपणमासिआ आव-
त्तासिया पडिक्कमणाए ब्लसुआवासपसु परिहीणा
दाजोमए अच्चासणा मणसा वचिया काएण क-
दोवा कारिदोवा कीरंतोवा समणुमणिदो तस्समि
च्छामि डुक्कडं दंसण वयसामाइय पोसहसचित्तरा-
यब्लत्तेयाबंब्लारंब्लपरिग्गह अणुमणउदिठ्ठदेसवि
रदोय॥एयासुजथाकहिदपडिमासु पमादा कयाइ
चारसोहणाठ्ठं। छेदोवठ्ठवेणं अरहंत सिद्ध आइरिय
उवझ्झाय सव्वसाहुसक्खियं सम्मत्त पुव्वगं सव्वदं दि
ढव्वदं समारोहियं मे ब्लवउ ३ अथ देवसिपडिक्क-
माए सव्वाइचारविसोहिणिमित्तं पुव्वायरियकमेण
चउवीसतिच्छयरब्लत्ति काउसग्गं करेमि

णमो अरहंताणं थोस्सामित्यादि

चउवीसं तिच्छयरेउसहाइ वीरपछिमेवंदे सव्वे-
सिंगुणगणहरे सिद्धे सिरसा णमंसामि.
येलोकेष्टसहस्रलक्षणधरा ज्ञेयार्णवांतर्गताः
ये सम्पन्नवजालहेतुमथनाश्चंद्रार्कतेजोधिकाः
येसाध्विंद्रसुराप्सरोगणशतैर्गीतप्रणुत्यर्चितास्तान्
देवान् वृषब्लादिवीरचरमान् ब्लक्त्यानमस्याम्यहं २
नाब्लेयं देवपूज्यं जिनवरमजितं सर्वलोकप्रदीपं स-
र्वज्ञं संभवाख्यं मुनिगणवृषभं नंदनंदेवदेवं कर्मा-

रिघ्रं सुबुद्धिं वरकमलनिभं पद्मपुष्पाभिगंधं क्षांतं
दांतं सुपार्श्वं सकलशशिनिभं चंद्रनामानमीडे ३
विख्यातं पुष्पदंतं भवभयमथनं शीतलं लोकनाथं।
श्रेयांसं शीलकोशं प्रवरनरगुरुं वासुपूज्यं सुपूज्यं॥
मुक्तं दांतेंद्रियाश्वं विमलमृषिपतिं सिंहसैन्यं मुनींद्रं
धर्म्मं सद्धर्मकेतुं शमदमनिलयं स्तौमि शांतिं शरण्यं ४
कुंथुं सिद्धालयस्थं श्रमणपतिमरं त्यक्तभोगेषुचक्रं
मल्लिं विख्यातगोत्रं खचरगणनुतं सुव्रतं सौख्यराशिं
देवेंद्राच्यं नमीशं हरिकुल तिलकं नेमिचंद्रं भवांतं
पार्श्वं नागेंद्रवंद्यं शरणमहमितो वर्द्धमानं च भक्त्या॥५

इच्छामि भंते चउवीसतित्थयर भत्ति काउसग्गो कउ तस्सालोचेउ पंचमहाकल्लाणसंपण्णाणं अट्ठ महापाडिहेरसहियाणं चउतीसअइसय विसेस संजुत्ताणं बत्तीसदेवींदमणिमउडमत्थयमहियाणं बलदेव वासुदेव चक्कहर रिसि मुणिजइ अणा गारोव गूढाणं थुइसयसहस्सनिलयाणं उसहाइ वीर पछिम मंगल महापुरिसाणं भत्तिए णिच्चकालं अंचेमि पुज्जेमि बंदामि णमंसामि दुक्खक्खउ कम्मक्खउ बोहिलाहो सुगइगमणं समाहिमरणं जिण गुणसंपत्ति होउ मज्झं दंसणवये त्यादि

अथदेवसियपडिक्कमणाएसव्वाइचारविसोहिणि

मित्तंपुव्वायरियकमेण आलोयणासिद्धभत्तिपडिक्कमणभत्ति निष्ठिद करणवीरभत्ति चउवीसतित्थयरभत्ति कृत्वातद्धीनाधि कत्वादि दोषपरिहारार्थं सकलदोषनिराकरणार्थंसर्वमलातिचारविशुद्ध्यार्थं आत्म पवित्रीकरणार्थं समाधिभक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहं णमोअरहंताणं जाप्प ९ उछास २७

अथेष्ट प्रार्थना प्रथमं करणं चरणं द्रव्यं नमः ॥ शास्त्राभ्यासो जिनपतिनुतिः संगति सर्व्वदार्यैः सद्वृत्तानां गुणगणकथा दोषवादे च मौनं ॥सर्वस्यापि प्रियहितवचो भावना चात्मतत्वे। संपद्यंतांममभवभवे यावदेते पवर्गः ॥१॥ तव पादौ मम हृदये मम हृदयं तव पदद्वये लीनं॥ तिष्ठतुजिनेंद्रतावद्यावन्निर्वाणसंप्राप्तिः २ अखर पयत्थहीणं मात्ताहीणंच हुं मए भणियं। तं खमउणाणदेवय मज्झय दुक्खक्खयं दिंतु ३ दुक्खक्खउ कम्मक्खउ सुग्गइगमणं च वोहिलोहोय मम होउति जगबंधव तव जिणवर चरण सरणेण ४

इति श्रावकप्रतिक्रमणं समाप्तम् ।

॥ श्रीजिनायनमः ॥

॥ जीवाजीवादितत्वस्वरूपं ॥

त्रिभुवनने विषे दीपक समान एवा वीरस्वामीने नमस्कारकरीने अज्ञानी जीवने बोध थवाने अर्थे पूर्वाचार्ये जे प्रमाणे कहेलछे तेज प्रमाणे जीवाजिवादि स्वरूप किंचित् मात्र कहुंछुं. ॥ १ ॥

सूत्र—जीवाजीवाश्रवबंधसंवरनिर्जरामोक्षास्तत्वं ॥ १ ॥ अर्थ (१) चेतना सहित ते **जीव** कहीयें.

(२) चेतना रहित ते **अजीव** कहीयें (३) अशुभ तथा शुभकर्म आववानो जे द्वार तेने **आश्रव** कहीयें.

(४) आत्माना प्रदेश तथा कर्मना प्रदेश साथे मळवुं तेने **बंध** कहीयें.(५)आवता कर्म रोकाय तेने **संवर** कहीये.

(६) एक देशथी कर्मनो क्षय करवो ते **निर्जरा** कहेवायछे.

(७) सर्व कर्मोनो क्षय तेने **मोक्ष** कहीये.

ए उपर लखेला ते सप्ततत्व जाणवा. (८) अने तेमना मध्ये **पुण्य** तथा **पाप** मेळवता ९ पदार्थ कहेवायछे.

प्रथम जीवना भेद कहेछे.

जीवना बे भेद छे. १ संसारी जीव २ मुक्तिनोजीव. १ संसार मां परिभ्रमण करे ते संसारी कहेवाय छे.

२ जेने कोइ दिवसे संसारमां परिभ्रमण करवुं पडतुं नथी ते मोक्षना जीव कहेवायछे.

॥ सूत्र ॥ संसारिणस्त्रसस्थावराः ॥ २ ॥

अर्थ १ पृथ्वी, अप, तेज, वायु, वनस्पति आ पांच स्थावर कहेवायछे. २ भूमिउपर चाले ते त्रस कहेवायछे. १ **पृथ्वीकाय**

जीवनो भेद कहेछे. स्फटीक रत्नानि जाति, चंद्रकांतादिक, हिंगको हडताल, मनसील, पारो.

सप्तप्रकारनी धातुः--सोनुं, रुपुं, तांबु, पितळ, कथिर, सिसु, लोढुं, खडि, खारि, तुरी, धोळी, काळी, विगेरे माटी, पाषाण, सुरमा, पांचप्रकारनुं मीठुं इत्यादिक पृथ्वीकायना जीव जाणवा. ॥ १ ॥

२ अपकाय जीवोनुं स्वरूप अपकेता पाणी समजवुं तेथी भूमीने विषे रहेलुं पाणि तळावने विषे रहेलुं पाणी, बरफने विषे रहेलुं पाणी, आकाशमांथी पडेल जे कराओ तेनुं पाणी अने वनस्पतिने विषे रहेला बिंदु विगेरे अपकायना भेद जाणवा.

३ तेजकायना जीवनुं स्वरूप तेज केतां अग्नि ते संबंधी जे जीव तेना वीजळी प्रमुख केटलाएक भेद थायछे.

४ वायुकायना जीवनुं स्वरूप मंदमंद आवेते, एक दम आवेते, मुखमांथी नीकळे ते घनोदधि, तनोदधि केतां जेने आधारे पृथ्वी तथा देवलोक रह्यां ते इत्यादिक वायुकायना भेद जाणवा.

वनस्पतिकायना जीवनुं स्वरूप

वनस्पतिकायना जीव बे प्रकारनाछे १ साधारण २ प्रत्येक. साधारण वनस्पतिकाय ते अनंतकाय कहेवायछे. सर्वप्रकारना कंदोनीजाति कुमळाअंकुर, कुमळापान तथा लीलि, कालि, पिळी, धोळी, राती ए पांचप्रकारनी सेवाल. तथा लीलिहल्दर, आदु, गाजर सर्व कोमळफळ, थोर, कुंवार, गुगुलनुंझाड, अमृतवेल, पिळोवेल, बटाटा जे छेद्या, छोल्या उगे विगेरे साधारण वनस्पतिकाय कहेवायछे.

प्रत्येक वनस्पतिकायना भेद.

एक शरीरनेविषे एक जीव होय ते प्रत्येक कहेवायछे. फळने विषे छालने विषे मूळने विषे मोटापांदडाने विषे दरेकबीजने विषे एक जीवहोय ते प्रत्येक जाणवो.

त्रसकायना भेद.

त्रसकेता—बेरिंद्रि, तेरिंद्रि, चतुरिंद्रिय पंचेंद्रिय एटलाने त्रसस-मजवा. बेरिंद्रियना भेद। संखनाजीव, पेटमांकरमथायछे ते, जळो, पाणीना पूरा, सिदोड—जमीनमांलांबाथायते, विगेरे.

तेरिंद्रिजीवनुं स्वरूप.

माकड, कानखजुरा, माथामांजूथायते, परसेवामां जीव थायते उधई, मंकोडा, येळ, घिमेल, छाणनोकीडो, धान्यनो कीडो, कुंथुंवा-आकाशमांथी रातारंगना वरसाद वखते पडेछे ते जे प्रभुनीगायक-हेवायछेते, इत्यादिक जाणवा.

चतुरिंद्रियजीवनुं स्वरूप.

बगा, भ्रमर, माखि, डांस, मछर, विंछी, विगेरे.

पंचेंद्रियजीवनुं स्वरूप.

१ देवता, २ मनुष्य, ३ तिर्यंच, ४ नारकी. ए चारप्रकारनाछे.

नारकीनुं स्वरूप.

ते सप्तप्रकारनी छे तेनां नाम—

१ रत्नप्रभा, २ शर्कराप्रभा, ३ वालुकाप्रभा, ४ पंकप्रभा, ५ धूमप्रभा, ६ तमःप्रभा, ७ तमस्तमप्रभा.

तिर्यंचना भेद.

१ जळचर, २ स्थलचर, ३ खेचर ए त्रणप्रकारे तिर्यंच जाणवा.

तेनी ओळखाण.

पाणीमांरहेनारां मछ, काचबा, मछनीजाति मगराविगेरे ते जळचरजीव जाणवा.

स्थलचरजीवोनुं स्वरूप.

तेत्रणप्रकारेछे. १ भुजपरिसर्प, २ उरपरिसर्प, ३ चारपगवाळा जमावरो.

१ जे भुजावडे करीने चाले ते भुजपरिसर्प जाणवा. २ उरकेता उदरथी चाले ते उरपरिसर्प जाणवा. गाय, भेंस, घोडा, उंट, बळद वगेरे चतुष्पद.

खेचरनुं स्वरूप.

जे आकाशमार्गे गतिकरे तेने खेचर जाणवा. मेना, पोपट, हंस, बगला, पारेवा, चकला वगेरे खेचर समजवा. तेमांखेचरनाबेभेदछे. १ रोमपांखवाला, २ चर्मपांखवाला.

मनुष्यना भेद.

१५ कर्मभूमि ३० अकर्मभूमि ५६ अंतरद्वीपविषे उत्पन्नथाय ते संज्ञीपंचेंद्रिय कहेवायछे.

देवताना भेद.

१० भुवनपति ८ व्यंतर ८ वाणव्यंतर ५ जोतिषि तथा २ वैमानिक.

तेमां भुवनपतिनां नाम.

१ असुरकुमार, २ नागकुमार, ३ विद्युतकुमार, ४ सुवर्णकुमार, ५ अग्निकुमार, ६ वायुकुमार, ७ स्तनितकुमार, ८ उदधिकुमार, ९ द्वीपकुमार, १० दिककुमार.

व्यंतरना आठ प्रकार.

१ किन्नर, २ किंपुरुष, ३ महोरग, ४ गंधर्व, ५ यक्ष, ६ राक्षस, ७ भूत, ८ पिशाच.

वाणव्यंतरना भेद.

१ अणपन्नि, २ पणपन्नि, ३ रुषिवादी, ४ भूतवादि, ५ कंदित, ६ महाकंदित, ७ कोहंड, ८ पयंग.

जोतिषिना भेद.

१ चंद्र, २ सूर्य, ३ ग्रह, ४ नक्षत्र, ५ तारा. तेना बे प्रकार. १ स्थिर तथा २ चर.

जेना विमान फरे तेचरकहीयें. जेना विमानफरतानथी ते स्थिर कहीयें.

वैमानिकदेवताना प्रकार.

१ कल्पोपन्न तथा २ कल्पातीत. तेमांकल्पोपन्नना नाम. १ सौधर्म, २ ईशान, ३ सनत्कुमार, ४ माहेंद्र, ५ ब्रह्म, ६ ब्रह्मोत्तर, ७ लांतव, ८ कापिष्ट, ९ शुक्र, १० महाशुक्र, ११ शतार, १२ सहस्रार १३ आणत, १४ प्राणत, १५ आरण, १६ अच्युत ए सोळ स्वर्ग कहेवायछे

कल्पातीतना नाम.

१ नवग्रैवेयक तथा २ अनुत्तरविमान.

नवग्रैवेकना नाम.

१ सुदर्शन, २ सुप्रतिबद्ध, ३ मनोरम, ४ सर्वतोभद्र ५ सुविशाल, ६ सुमनस, ७ सौमनस, ८ प्रीतिकर, ९ आदित्य.

अनुत्तरविमानना भेद.

१ विजय, २ विजयंत, ३ अपराजित, ४ जयंत, ५ सर्वार्थसिद्ध, आप्रकारे सर्वदेवतानाभेदजाणवा ते जीवसंबंधी वर्णन समाप्तथयुं.

अजीव संबंधि वर्णन.

१ धर्मास्तिकाय, २ अधर्मास्तिकाय, ३ आकाशास्तिकाय, ४

पुद्गलास्तिकाय, ५ जीव, ६ काल ए षड्भेद अजीवना जाणवा. तेमां पुद्गलछे ते रूपीछे तेओ द्रव्य नामथी पण केहेवायछे जेम—धर्मद्रव्य, अधर्मद्रव्य, आकाशद्रव्य, जीवद्रव्य, कालद्रव्य ते अविनाशी अने अरूपीछे.

धर्मास्तिकायनुं स्वरूप.

१ चलनस्वभाववाळो होयते ते धर्मास्तिकाय. २ प्रदेशनो समूह ते अधर्मास्तिकाय. ३ एक ठेकाणेथी बीजे ठेकाणे जवाने अवकाशआपे ते आकाशास्तिकाय. ४ जेमांजीवरहेलोछे, हालेचालेछे ते पुद्गलास्तिकाय. ५ उपयोग अने ज्ञान सहित होय ते जीव. ६ कालद्रव्यते प्रख्यात छे.

१ तेमां धर्मास्तिकायनो जे प्रदेश तेना त्रण भेदछे.

१ आखो पदार्थ ते स्कंध २ आखानो कांइकभाग ओछो ते देश कहीए ३ जे वस्तुनो कांइभाग नथाय तेप्रदेश.

२ अधर्मास्तिकायना पण त्रण भेदछे. १ स्कंध २ देश ३ प्रदेश.
३ आकाशास्तिकायना पण त्रण भेदछे.

१ स्कंध २ देश ३ प्रदेश. ४ सर्वेमळी ९ थया तेमां काळद्रव्यमेळवतां १० थाय ते अजीवतत्वनांअरूपीभेदसमजवो.

रूपिअजीववच्चे ४ भेदछे.

१ पुद्गलस्कंध २ देश ३ प्रदेश ४ परमाणु. धर्मास्तिकाय तथा अधर्मास्तिकाय आ बेइने वर्ण, गंध, रस, स्पर्श, शब्द, रूपरहित असंख्यात प्रदेश चौद राजलोके व्यापेलोछे. अने आकाशास्तिकाय तो लोकालोके व्यापीने वर्ण, गंध, रस, शब्द, रूप रहित अनंत प्रदेशी छे, पण पुद्गलास्तिकायनो वर्ण, गंध, रस, स्पर्श, शब्द, रूप, सहित, सचित, अचित अने मिश्र जोईए तेवो शब्द अंधकार, प्रकाश, चंद्रमानीजोत, छाया, सूर्यनुंतेज ईत्यादिक गुणवाळो च-

तुर्दश राजलोक व्यापक संख्यात तथा असंख्यात ने अनंतप्रदेशी पुरणगलन छे. विशेष प्रकार अन्यसूत्रथी जाणवो ए अजीवतत्व-नुंस्वरूप संपूर्ण थयुं.

आश्रवना भेद.

१ मन, वचन अने कायानी जे क्रिया तेने योग कहीयें अने तेज आश्रव पण कहेवाय छे.

सूत्र. शुभः पुण्यस्याशुभः पापस्य. ।

१ शुभयोगथी पुन्यनो आश्रव होय अने २ अशुभथी पापनो आश्रव होयछे.

अशुभयोगना लक्षण.

जीवनोघात, चोरी, परस्त्री साथे मैथुनसेवन, कर्कश वचन, कठोर चिंतववुं अथवा कहेतुं अने ईर्षा करवी ईत्यादिक अशुभयोगनां कारण छे.

शुभयोगना लक्षण.

१ हिंसादिक पापरहित कायानी जे प्रवृत्ति ते शुभ काययोग कहेवायछे. २ जे प्रमाणे शास्त्रमां छे तेवा सत्यवचन अने स्वपरना उपकारने अर्थे जे वचन बोलवा ते शुभवचनयोग समजवो ३ अर्हतादिक पंचपरमेष्टिना गुणनुं चिंतवन करवुं धर्मध्यान करवुं अने शास्त्रनुं चिंतवन करवुं ते शुभमनोयोग समजवो.

सूत्र. सकषायाकषाययोःसांपरायिकेर्यापथयोः।

कषायसहित जीवने संसारनो कारण एवो सांपरायिक आश्रव होयछे अने कषायरहितजीवने ईर्यापथ आश्रव होयछे.

सूत्र--इंद्रियकषाया व्रतक्रियाः पंच चतुः
पंचपंचविंशतिसंख्याः पूर्वस्य भेदाः

अर्थ-(१) इंद्रिय-५ (स्पर्शन, रसन, घ्राण, चक्षु, कर्ण.)(२) कषाय-४ (क्रोध, मान, माया, लोभ.) (३) अव्रत-५ (हिंसा, मृखावाद, अदत्तादान, मैथुन, परिग्रह ए पांच अव्रत कहेवायछे. (४) अने २५ पचवीश क्रिया, ए सर्व आश्रव आववाना कारणछे. तेमनी ओळखाण.

प्रथम पांच इंद्रियोना २४ विकार कहेछे.

१ हलकुं, भारि, मृदु, खर, शीत, उष्ण, स्निग्ध, भक्ष, ए आठ स्पर्शेंद्रियना विकार छे.

२ खारो, तीखो, मीठो, कडवो, खाटो, तूरो, ए छ रसनेंद्रियना विकार छे.

३ सुरभीकेता सारीगंध, दुरभीकेता खराबगंध, ए बे घ्राणें-द्रियना विकारछे.

४ काळो, धोळो, पिळो, लाल, हरो ए पांचरंग चक्षुइंद्रियना विकारछे.

३ सचिततेमनुष्यनोशब्द, बीजोअचिततेसारंगीप्रमुखनोशब्द, बे भेमळीथायतेमिश्र, एत्रणविकार कर्णेंद्रियनाछे. केटलाकनोमत छे के तेमांथीहरोरंगबादकरेतो २३ विकारपण थायछे. तेबीजाग्रंथथी जाणीलेवा. ए सर्व आश्रव आववाना कारणो छे.

कषाय कहेछे.

२ ते चारप्रकारना छे तेना १६ भेद थायछे. ते घणे ठेकाणे प्रख्यात छे. माटे लख्या नथी.

पंच महाव्रतोनुं स्वरूप.

१ नानी तथा मोटी कोईपणजीवनी हिंसा न करवी, बीजा पासे न करावयी, करतांप्रत्यें, अनुमोदना नकरवी मन, वचन, कायावडे करी ते प्रथम (प्राणातिपात महाव्रत कहेवाय छे)

२ क्रोध, लोभ, भय, तथा हास्यादिकथी द्रव्य, क्षेत्र भावथी मृषा बोले नहि बोलावे नहीं तथा अनुमोदना करे नहिं ते बीजुं (मृषावादमहाव्रत समजवुं.)

३ पारकुंअदत्त केता दीधाविनालेवुं तेने अदत्तकहीयें तेलेए नहि अने लेवरावे नहि अने लेनारने अनुमोदना करेनहिं ते चार प्रकारनुं छे.

१ तीर्थंकर अदत्त, २ गुरु अदत्त ३ स्वामी अदत्त ४ जीव अदत्त, तेमां जीवअदत्तना अनेक भेदछे. ते बीजाशास्त्रथीजाणवा (ए त्रीजुं अदत्तादानमहाव्रत कहेवाय छे.)

४ मिथुन केता स्त्रीसंगतछोडीने ब्रह्मचर्यपाळवुं, ते बेप्रकारनुं छे. (एचोथुंमहाव्रत कहेवाय छे.)

२८ गुणने धारण करनार पुलाकादि ५ निर्ग्रंथ मुनियो सर्वं विरतिपणे सर्वस्त्रीनो त्यागकरे ते सर्व विरति ब्रह्मचर्य कहेवाय छे ते मुनींद्रनेज होयछे अन्यनेनहि अने श्रावकादि जे स्वस्त्रीमां संतोष राखीने मन, वचन, कायावडे करीने जे पाळे ते अणुव्रत देशविरति ब्रह्मचर्य कहेवायछे. ते श्रावकाश्रये समजवुं. ते नवप्रकारे पाळवानी रीति.

श्लोक.॥

स्त्रीपंढपशुमद्वेश्मासनकुड्यान्तरोज्झनात्
सरागस्त्रीकथात्यागात् प्राग्वत्त्र स्मृतिवर्जनात्
॥१॥ स्त्रीरंम्यांगेक्षणस्वांगसंस्कारोपरिवर्जनात्।
प्रणित्यात्यशनत्यागात् ब्रह्मचर्यं तु भावयेत्॥२॥

भावार्थः—ब्रह्मचर्यवंत सर्व विरति प्राणी नवप्रकारे पाळे ते कहेछे. (१) जेठेकाणे स्त्रीतथागाय, घोडी, उंटडी, बकरी, विगेरे

पशु अथवा पंडक (नपुंसक) वगेरे वसता होय ते ठेकाणे ब्रह्मचर्य वालासाधु न वसे. (२) जे आसने स्त्री बेठी होय ते आसनथी ते उठी गयापछी बे घडिसुधी जे जग्याउपर तथा स्त्री बेठीहोय ते ठेकाणे न बेसे. (३) जे ठेकाणे ब्रह्मचर्यवंत प्राणी बेसेछे, ते ठेकाणानी भींतनी पछवाडे पण स्त्रीना आलाप संलाप विगेरे सराग शब्द संभलाय तेमहोय अथवा ए काले स्त्री होय तो ते जग्यानो त्याग करे. (४) मार्गेथी जातां आवतां कुमारी कीशोरी जाया के वृद्ध स्त्री विगेरेनां अंग उपांग जे नेत्र, वदन, स्तन, उदर तथा उरु विगेरे जोवा दृष्टि पहोचाडे नही. (५) स्त्रीनी उत्तम के नठारी राग सहित कथा न करे. (६) संसारिकपणामां करेली जे पोतानी तथा पारकी स्त्रीयोनी संगाते क्रीडा तेमज मश्करी, हास्य, विलास, मोहकारी आलाप संलापादि जे कृत्य ते ब्रह्मचर्य लिधा पछी स्मरण न करे. (७) नीरस आहार पण अति मात्राये वजन उपरांत न लहे. (८) शीरो, लापसी, पूरि, श्रीखंड, मीठाई, घेबर विगेरे, चीकणाशवाळापदार्थ अतिशय न वापरे कारणके तेनाथी शरीर रुष्टपुष्टथई इंद्रियनो विषय थायछे माटेतेवर्जवो. (९) नहावुं तथा हजामत करावर्वी तेमज सुगंधि प्रमुख (अत्तर)थी मनोहर अंगनी शोभा न करवी कारणके जो शोभा करी होयतो कोई दिवसे भोगनीवांछा थयाविना रहेतीनथी माटे ते नकरवुं. आ प्रकारे नवभेद ते चोथुं महाव्रत जाणवुं.

पांचमुं परिग्रह महाव्रत ते २४ प्रकारनुंछे तेना लक्षणो कहेछे.

तेमां १० बाह्य अने १४ अंतरपरिग्रहछे.

१ खेतर २ घर ३ धन ४ धान्य ५ शय्या ६ भांड ७ पशु ८ वस्त्र ९ नोकर १० सुवर्ण ए दश प्रकारे बाह्यपरिग्रह. तथा १ स्त्रीवेद २ नपुंसकवेद ३ पुरुषवेद ४ मिथ्यात्व ५ क्रोध ६ मान ७

माया ८ लोभ ९ हास्य १० रति ११ अरति १२ भय १३ शोक १४ जुगुप्सा ए चौदप्रकारे अंतरपरिग्रह. ए पांच महाव्रतनो देश-विरति त्याग तेअनु व्रत अथवा तेमनो त्याग ते अव्रत कहेछे.

पचविश (२५) क्रियानुं वर्णन.

(१) (कायिकीक्रिया) कायानोदोष. (२) (अधिकारणिकी क्रिया) विशेषे काम करतां जे जीवोनी विराधना थाय ते. (३) (प्रद्वेषिकीक्रिया) जीव तथा अजीव उपरद्वेषभावराखवो ते. (४) (पारितापनिकीक्रिया) पारका जिवने ताप देतां जे क्रिया लागेते. (५) (प्राणातिपातिक्रिया) नाना तथा मोटा जीवनी विरोधना करे ते. (६) (आरंभकि क्रिया) खेति प्रमुख तथा पृथ्वी अप तेज वायु वनस्पति एमनेमारवुं ठोकवुं बाळवुं धोवुं विगेरे. (७) (परिग्रहिकि क्रिया) उपरकहेला परिग्रहथी जेक्रिया आवेते. (८) (मिथ्या दर्शन प्रत्येकीक्रिया) स्वधर्मछोडी, हनुमान देवदेवीने मानवा पिपले पाणीरेडवुं अन्यमतना धर्मसंबंधीकार्यकरवा तथा शीतलामातापूजवी वगेरे जे जिनशासनथी विरोध करवो ते. (९) (मायाप्रत्ययकिक्रि-या) कपट करीने बीजाने ठगवा ते. (१०) (अप्रत्याख्यानिकिक्रिया) क्रोध मान माया लोभ करतां जे क्रिया लागे ते. (११) (द्रष्टिकि क्रिया) कौतुक करी अश्वप्रमुखने दोडावे ते. (१२) (पृष्ठनिकिक्रि-या) रागनेवशकरी पुरुष, स्त्री, तिर्यच वस्त्र प्रमुख कोमळवस्तुने अडकतां जे क्रिया लागे ते. (१३) (प्रातित्यकि क्रिया) बीजाने घरे वस्तु जोतां द्वेष करावे ते. (१४) (सामंतोपनिपातिकि क्रिया) पोताना घरनी वस्तु माटे जे लोक देखवा आव्या तेने प्रसंशा करी मनमां आनंद करे ते. (१५) (नैसृष्टिकीक्रिया) स्वहस्तेकाम करता जे क्रिया लागे ते. (१६) (आज्ञापणिकिक्रिया) तिर्थंकरोनी आज्ञा उथापी स्वबुद्धिथी जे गुण प्रगटकरे अने कहेके हुं करुंछुं ते खरुंछे

बीजा खोटाछे. (१७) (वैदारिणिकिक्रिया) बीजानो खोटो आचार देखीनें तेना कार्यनो नाश करवो ते. (१८) (अनाभोगिकीक्रिया) उपयोगथी जे विपरीत थाय ते. (१९) (अनवकांक्षप्रत्ययकिक्रिया) पोतानी तथा बीजानी अपेक्षा करवी तेने अवकांक्षा कहीये तेथी विपरीत आवे ते. (२०) (प्रयोगकिक्रिया) दोडता दोडता चालता चालता काया संबंधी व्यापार करता अथवा हिंसाकारी कठोर वचन बोलता जे क्रिया लागे ते. (२१) (समुदानकिक्रिया) भाडादिकनो व्यपार करवोते (२२) (प्रेमप्रत्यकिक्रिया) माया तथा लोभथी जे विपरित थाय ते (२३) (देशप्रत्योकिक्रिया) क्रोध मान करता जे क्रिया लागे ते. (२४) (ईर्यापथिकिक्रिया) चालता जे क्रिया लागे ते. (२५) (स्वहस्तिकिक्रिया) पोताना हाथथी थाय ते.

सूत्र--तीव्रमंदज्ञाताज्ञातभावाधिकरणवीर्य विशेषेभ्यः तद्विशेषः

अर्थ–१ (तीव्र) कषायनी उत्कंठाथी जे परिणाम होयछे ते. (२) (मन्द) कषायना मन्दतानो जे परिणाम ते. (३) (ज्ञातभाव) हुं आ प्राणीने मारुं एवुं जाणीने मारवानि प्रवृत्ति करे ते. (४) (अज्ञातभाव) जाण्याविना प्रमादथी प्रवृति करे ते. ५ (अधिकरण) पुरुषनुं प्रयोजन जेने आधारे होय ते. ६ (वीर्य) द्रव्यनि शक्ति ते. ७ (स्थिति) जेवाजेवा परिणाम थाय तेवातेवा कर्ममां रस पडे ते. इत्यादिक सर्व आश्रवतत्वना अशुभ कर्मना द्वारछे. अन्य घणाछे पण आहिं ग्रंथ वधी जवाना भयथी लख्या नथी. ते अन्य ग्रंथथी जाणी लेवा. इतिश्री आश्रवतत्व संपूर्ण.

बंधतत्वना भेद.

सूत्र--मिथ्यादर्शनाविरतिप्रमादकषाययोगा बंधहेतवः

अर्थ—मिथ्यादर्शन अविरति प्रमाद कषाय योग ए पांचकारण बंधना लक्षण समजवां. १ तत्वार्थनी अश्रद्धा ते मिथ्यात्व. २ पांच इंद्रीयो छठो मन तथा छकायना दयानो अभाव ए बार अविरतए कर्मबंधना कारण छे. अने विकथादिक प्रमादथी पोताना स्वरुपनुं भूलवुं तेपण बंधना कारण छे क्रोध मान माया लोभ चार कषाय तेपण बंधनाकारण छे. मन वचन कायाना योग तेपण बंधना कारणछे. ए प्रमाणे थोडामां बंधना लक्षण कह्याछे अने विशेपजाणवुं होय तो अन्य ग्रंथथी जाणो लेवुं अहिं ग्रंथ वधी जवाना भयथी लख्यां नथी.

केटलाक ग्रंथमां जुदे भेद कहेछे.

१ प्रकृतिबंध २ स्थितिबंध ३ अनुभागबंध ४ प्रदेशबंध.

तेना लक्षण.

१ कर्मनो स्वभाव परिणमनरुपछे माटे प्रकृतिबंध कहेवायछे. २ कर्मनो काळ परिणामरुपछे माटे स्थितिबंध कहेवायछे. ३ कर्मना तीव्रमंदादिरसपरिणामरुपछे माटे अनुभागबंध कहेछे ४ कर्मप्रदेश पुद्गलनो परिणामरुपछे माटे प्रदेशबंध कहेछे. इति बंधतत्व संपूर्ण.

संवरतत्वना भेद कहेछे.

३ गुप्ति. ५ समिति. २२ परिसह १० धर्म. १२ भावना. ५ चारित्र. एटला प्रकारे संवर थायछे तेमना लक्षणो कहेछे. १ (मनगुप्ति) मनने धर्म करणीमां लगाडी पाप रस्ते न लगाडता गोपन करी राखवुं ते. २ (वचनगुप्ति) वचनने एवुं राखे के प्राण जाय तो पण गुप्ति न छांडे ते. ३ (कायगुप्ति) कायाथी सत्य धैर्य न छांडे ते

५ समिति कहेछे.

१ (ईर्यासमिति) भूमी उपर साडात्रण हस्त जागा जोईने चाले ते. २ (भाषासमिति) कर्कशवचननो त्याग करी मनोहर अने प्रिय

बोले ते. ३ (एषणासमिति) दोष दुष्ट आहार पाणीनो त्याग करी निर्दोष आहार करे ते. ४ (आदाननिक्षेपणसमिति) बेसतां उठतां उपाडतां भूमि शुद्ध जोईने वर्ते ते. ५ (पारिष्ठापनिकासमिति) मळ मूत्रादिकने माटे शुद्ध भूमि जोइने बेसे ते.

२२ परिषह कहेछे.

१ (क्षुधापरिषह) भूख लागे तेनी वेदना सहन करवी ते. २ (पिपासा) पाणीनी धख लागे ते सहन करवी ते. ३ (शीत) थंड पडतां जे वेदना सहन करवी ते. ४ (उष्ण) उष्ण पडतां जे वेदना थाय तेने सहन करवी ते. ५ [डंस] जु, गुमासी, डांस, मछर वगेरे जीवो शरीरने मुखथी वेदना करे ते सहन करवी ते. ६ (अचेलक) वस्त्ररहित रहीयें ते. ७ (अरति) शीतादीकथी उत्पन्न थयेली वेदनाने सहन करवी ते. ८ (स्त्री) स्त्रीना अंग उपांग केतां आंगळी प्रमुख स्तन जंघा कमर छाति आलाप संलाप मुखश्रृंगार वगेरे जोतां मन चलायमान न करवुं ते. ९ (चर्या) प्रमाद रहित ग्रामानुग्राम विहार करे ते. १० (निषेधिकी) शून्यघर स्मशान अथवा उद्यान तथा गिरी गुफादिकने विषे कायोत्सर्ग करतां भय उत्पन्न थाय ते सहन करवो ते. ११ (शय्या) उष्ण शीत उंचनींच उपर आसन प्रमुख करतां उद्वेग नकरे ते. १२ (आक्रोश) अन्य माणसना क्रोधना वचन सांभळतां सहन करवुं ते. १३ (वध) चाबक लाकडी खडग तमाचा विगेरेथी मार सहन करवो ते. १४ (याचना) श्रीमंत छतां दिक्षा लइ पछी भिक्षा मागवानी लज्जा न राखे ते. १५ (अलाभ) भीक्षा मागतां संसारीए विराध्यो होय तोपण तेना उपर द्वेष न करे ते. १६ (रोग) दिक्षा लीधापछी जे रोग उत्पन्न थाय तेने सहन करवो ते. १७ (तृणफास) तृण उपर संथारो करतां वेदना सहन करवी ते. १८ (मळ) उष्णना योगथी जे मेल थाय तेने सहन करवो ते. १९ (सत्कार) सन्मान थयोतो

हर्ष न पामवो अने असन्मान थायतो दुःख न पामवुं ते. २० (प्र ज्ञा) कोइए प्रश्न पूछयो तेनो जवाप न अपानो तो तेनाथी दुःख न पामवुं ते २१ (अज्ञान) कर्मसंजोगथी वस्तुने न पामे एटले ज्ञा- नज्ञानने न पामतां तेनाथी क्रोध न करवो ते. २२ (सम्यक्त्व) अज्ञानथी देवगुरूधर्म तत्व खरुं छे के खोटुं छे एवो विचार न क- रे अन्य वादीनी तपश्चर्या जोतां पोतानो धर्म न छांडवो ते.

१०दश लाक्षणिक धर्म. १ क्षमा कठोर क्रुर तथा आक्रोश संबंधी वचन सांभळतां स्थिर परिणाम राखवो ते. (२) मार्दव मा- नरहित रहेवुं ते. (३) आर्जव–कपट रहित रहेवुं ते. (४) सत्यव्रत नीरंतर खरुं बोलवुं ते. (५) शौच=छेंताळीस दोषरहित आहार क- रवो ते. (६) संयम मुनिव्रत धारण करवुं ते (७) तप=द्वादश प्रका- रे तपश्चर्या करवी ते. (८) त्याग=सर्वत्रप्रकारे वस्तुपर लोभ न रा- खवो ते. (९) अकिंचन=द्रव्य संबंधी परिग्रहनो त्याग करवो ते. (१०) ब्रह्मचर्य स्त्री संबंधी विषय सुख भोगववानी जे वांछा तेनो त्याग करवो ते.

द्वादशअनुपेक्षा (१) (अनित्य भावना) काया छे ते पाणीना परपोटा सरखी छे तेमां काळ निरंतर फरी रह्यो छे. द्रव्य ते पताकानी पेठे चपळ छे सगां संबंधी द्रव्य छे त्यां सूधी छे, मृत्यु नजीकज रहे छे आ संसारमां कोई कोईनो नथी माटे संसार सर्वत्र अनित्य छे आवी भावना भाववी ते (२) (अशरणभावना) जन्म, जरा अने मरणनो जे भय तेमने अटकाव करवाने माटे धर्म सिवाय कोई शरण नथी. एवुं चिंतवन करवुं ते. (३) (संसारभा- वना) कर्मना वशथी संसारमां अनादि काळथी जीव परिभ्रमण करेछे अने माता मरीने बेहेन थायछे, भगनी मरीने स्त्री थायछे, स्त्री मरीने माता थायछे, माता मरीने स्त्री थायछे, शत्रुनो मित्र थायछे, मित्रनो शत्रु थायछे, राजानो रंक थायछे, रंकनो राजा

थायछे, पुत्रनो पिता, अने पितानो पुत्र थायछे, एवी अनंत काळथी उलट पालट चाली जायछे अने अनेक दुःख भोगवेछे, एवुं संसारनुं स्वरुप चिंतववुं तेने संसारभावना कहीयें. (४) (एकत्व भावना) आ जीव संसारमां एकलो आव्योछे अने एकलो जवानो छे अने दुःख भोगववामां पण हुं एकलोज छुं मारा सज्जन, कुटुंब, परिवार कोईपण आवता नथी आ जीव जन्म ग्रहण करवामां एकजछे, बीजोकोई मारीसाथेआववावाळोनथी.अनेजेजीवमाणसने घणोज वहालो होय तेज जीव गया पछी तेने एक कलाक पण घरमां राखता नथी. अने तरत लई जाओ लई जाओ एवा शब्द कहेछे लाखो रुपियानी मिलकत कमायेली होय तोपण कोइ साथे देता नथी, अने एमां एवोज सार नीकले छे के स्वार्थनी सगाई छे माटे मारुं कोई नथी एवुं चिंतवन करवुं ते. (५) (अन्यत्व भावना) आत्माज्ञान स्वरूप छे अने शरीर जड छे तेमां आत्मा नित्य छे अने शरीर विनाशी छे शरीर इंद्रियथी मळेलुं छे अने आत्मा इंद्रियोथी जुदो छे एवुं चिंतवन करवुं ते. (६) (अशुचिभावना) आशरीर अत्यंत अशुचि छे अने घणुं दुर्गंधिवाळुछे अंदरना पुरूष संबंधि ९ द्वार तथा स्त्री संबंधी १२ द्वारो मळ मूत्र विष्टा पसीनो श्लेष्म थुंक कर्णमेल तथा शरीर संबंधी रस रूधिर हाड मांस वीर्य परु विगेरेथी भरेलुं छे चर्मथी ढांकेलुं छे अने अंदर सर्व दुर्गंधि अने अशुचि छे ते कोई दिवसे पण स्नान सुगंध पुष्प अत्तर वगेरेथी तथा वस्त्र पात्र अलंकारनी शोभायी शुद्ध थतुं नथी. ज्यारे ज्ञान दर्शन चारित्ररूपि सत्ता प्रगट थाय त्यारे अंतरंग आत्मा शुद्ध थाय छे अने पाणीथी तो फकत शरीर साफ थाय छे तेथी कांई आत्मा शुद्ध थतो नथी आत्मा रत्नत्रयथीज शुद्ध थाय छे माटे आ शरीर निरंतर अशुचि छे अने विनासी छे ए भावना भाववी ते. स्त्री संबंधी १२ द्वार तेमां ९ पुरुषना जेवा अने योनिमां पिशाब करवानुं

जूदुं अने विषयनुं जूदुं अने स्तन बे एम वार, केटलेक ठेकाणे ?? पण कहेछे ते संक्षेपथी जाणवुं. (७) (आश्रवभावना) स्पर्शन रसन घ्राण चक्षु अने श्रोत्र-कान क्रोध मान माया लोभ (५) महाव्रतनो देश विरति नियम कहीयें ते) ५ अनुव्रत ३ योग अने २५ क्रिया एनाथी जे कर्मनो बंध थाय छे तथा दया दान न करतां जे कर्म बंधाय छे एवी भावना भाववी ते. (८) (संवरभावना) इंद्रियो तथा कषायादि करी संकुचित थयेलो जे आत्मा तेना समस्त दोष गुणनो मार्ग काढी अने आश्रव आवनाना द्वार मटाडे ते. (उदाहरण) जेमके पाणीमां कमळ रहे छे पण अनुरेणु पाणीथी लिप्त थतुं नथी, तम आत्मा पण पापरूपी तिमिर जे अंधकार तेने आववा दे नहि. (बीजु उदाहरण) एक पाणीनो होज छे तेने ४ नळ छे ३ मांथी पाणी आवे छे अने एकमांथी पाणी जाय छे तेतेनो संभव एवो छे के ते कोई काळे खाली थवानो संभव नथी तेम त्रण तरफथी पाप आवे अने एक तरफ थोडुं पुन्य थायतां कोई दिवसे पण आ आत्मा संसारमांथी छूटतो नथी तेथी संसारमां भ्रमण कर्याज करे छे अने त्रणमांथी पाणी जाय छे अने एकमांथी आवे छे एवो नळ तो तरत खाली थाय छे. ते प्रमाणे आत्मामां त्रण ठेकाणेथी कर्म आववाना द्वार बंध थाय अने एक तरफथी आवे तो आत्मा तरत निर्मळ थई प्रकाशने करता अनत वीर्य अनंत बळ अनंत शक्ति अने त्रण लोकने प्रकाशकारक छे जेम अरिसामां प्रतिबिंब देखाय छे ते प्रमाणे पोतानी शक्तिने पोते जोवे छे अने तरत मोक्ष लक्ष्मीने पामे छे एवो विचार करी आश्रवना द्वार बंध करवा ते संवर भावना समजवी.

(९) (निर्जराभावना) निर्जरा बे प्रकारनी छे, १ सविपाकनिर्जरा २ अविपाक निर्जरा. पोतानो रस देवाथी जे निर्जरा थायते (सविपाक निर्जरा) समजवी. २२ परिषसह तथा १२ प्रकारनी तप-

च्या करतां जे निर्जरा थायछे ते. (अविपाकनिर्जरा) तेमां (सावि-पाकनिर्जरा) समस्त संसारी जीवने थायछे अने ते अगामि बंधनुं कारण छे माटे तेनो त्याग करवो ते योग्यछे अने (अविपाकनिर्जरा) तो मोक्षनुं कारण छे तेथी ते ग्रहण करवी योग्य छे ए भावना भाववी ते निर्जराभावना. तेमां द्वादश प्रकारनां तपनां नाम. १ अनशन–उपवासादिक करवुं ते. २ उणोदर–अर्धाहार करवो ते– ३ वृत्तिपरिसंख्या–प्रतिज्ञारूप आहार करवो ते. ४ रसत्याग–छ रसमांथी एकरस त्याग. ५ विविक्तशय्यासन–एकठेकाणे सुवुं बेसवुं ते. ६ कायक्लेश–लोचादिक क्रिया करवी ते. एबाह्यतपना छभेदछे १ प्रायश्चित–पोतानो अपराध गुरूने कही दंड लेवो ते. २ विनय–देवगुरु शास्त्रनो विनय करवो ते. ३ वैयावच्च–वैयावच्च करवी ते. ४ स्वाध्याय–शास्त्र भणवुं ते. व्युत्सर्ग–शरीरनी ममता छोडीने ध्यान धरवुंते. ६ ध्यान–मननो संबंध ज्ञानवस्तुमां लगाडी अंतर्मुहुर्त ध्यानकरवुंते. ए अंतरतपनाछभेदछे तेमांछप्रकारना रसनानाम आगलकहेलाछेतेथी लख्या नथी. तेमां प्रायश्चितना ९ भेद कहेछे. १ आलोचना–प्रमादथी दोष लाग्या होय ते गुरुपासे निवेदन करवा ते. २ प्रतिक्रमण मने जे दोष लाग्या होय ते मिथ्या थावो एम वचने प्रगट करवुं ते. ३ तदुभय–आलोचना अने प्रतिक्रमण करवुं ते. ४ विवेक–दोषसहित अन्नपान तथा उपकरणादिकनो संशय थयो होय तेनो त्याग करवो ते. ५ व्युत्सर्ग–कायोत्सर्गादि करवुं ते. ६ तप–अनशनादिक द्वादश प्रकारनुं अंगीकार करवुं ते. ७ भेद–दिवस पक्ष मासादिकनी दीक्षा घटाडवाने करवुं ते. ८ परिहार–पक्षमास आदि विभागथी संघनी बहार राखवो ते. ९ उपस्थापना–पहेली दीक्षा छोडावीने नवी दीक्षा देवी ते. विनयना चार प्रकार. १ ज्ञान विनय–सन्मान सहित शास्त्रनो विनय करवो ते. २ दर्शनविनय–शंकादि दोषरहित तत्वार्थनी श्रद्धा करवी ते. ३ चारित्र विनय–

ज्ञानदर्शनसहित चारित्रमां, समाधान करवुं ते. ४ उपचार–आचा र्यगुरु निग्रंथादिक आवता देखी उभुं थवुं, आघा होयतो त्यांसुधी सन्मुख जवुं, अंजलिथी नमस्कार करवो अने सेवा करवी ते. द- शप्रकारे वैयावच्च कहेछे. १ आचार्य, २ उपाध्याय, ३ तपस्वी, ४ शैक्ष्य, ५ ग्लान, ६ त्रणगण, ७ चारकुळ, ८ संघ, ९ साधु, अने १० मनोज्ञ ए प्रकारे दशनी वैयावच्च करवी ते. विवेचन– शिक्षाना अधिकारी ते शैक्ष्य २ रोगादिकथी पिडेला ते ग्लान. ३ वृद्ध मुनीश्वरनी परिपाटिना होय ते त्रणगण. ४ दिक्षा देवावाळा जे आचार्यना शिष्य होयते चारकुल. ५ साधु साध्वी, श्रावक, श्रा विका ते संघ. ६ लोकमां मान्य होय ते साधु अने मनोज्ञ. ५ प- कारे स्वाध्याय. १ वांचना–दोषादि रहित ग्रंथ तथा अर्थनुं भणवुं भणाववुं ते २ पृछना–शंका होयतो पूछवुं ते. ३ अनुप्रेक्षा–जा णी लीधेल अर्थनुं वारंवार चिंतवन करवुं ते. ४ आम्नाय–शब्दनो स्पृष्ट उच्चार करवो ते. ५ धर्मकथा–धर्मनुं कथन करवुं ते. ध्यानना चारलक्षण. १ आर्त, २ रौद्र, ३ धर्म, ४ शुक्ल. एमना प्रकारो त त्वार्थ सूत्रथी, संघयण प्रकरणथी अने अन्यशास्त्रथी जाणीलेवां. ए प्रमाणे धारि मनमां चिंतवन करवुं के, हे जीव! आ कर्मनी निर्जराना लक्षणनोते अंगिकार कर, एवी भावना भाववी ते नि- र्जरा भावना(१०)(लोकभावना) लोकसंस्थादिकनुं चिंतवन तेमज– पुण्यपापनुं फळ तथा नरकस्वर्गादिकनुं चिंतवन तथा धर्म, अधर्म आ काश, पुद्गल, जीव अने काल तेमना गुण पर्यायना स्वरूपनुं चिंतवन करवुं ते. ११ (बोधिदुर्लभभावना) एक निगोदराशीमां सिद्धरासी- थी अनंतगुणे जीव छे अने निगोद जीवथी समस्तलोक अंतर र- हित भर्यो छे–पृथ्वी, अप, तेज, वायु, अने वनस्पति जिवथी नि- रंतर भर्यो छे तेमां त्रसपणुं पामवुं कठण छे कदापि त्रसपणुं पामे तेमांथी विकलेंद्रियपणुं पामवुं कठण छे कदापि विकलेंद्रियपणुं पा-

मे तेनाथी पंचेंद्रिय–तिर्यंचपणुं पामवुं कठण छे. कदापि ते पुण्य संजोगे पामे तो मनुष्यपणुं पामवुं कठण छे. कदापि ते पामेतो आर्यदेश तथा ऊंचुकुल पामवुं कठण छे. कदापि ते पामेतो देवगुरुनी जोगवाई मळवी बहु अशक्य छे कदी ते पण पुण्यथी मळे तो श्रद्धा बेसवी कठण छे, कदी पुण्यथी ते थायतो समाधि मरण पामवुं मुश्केल छे–एवा अनेक जातना विचार करी बोध पामवो ते 'बोधि दुर्लभ' भावना समजवी. १२ (धर्मानुपेक्षा तेज धर्म भावना) तीर्थंकर भगवाने मूळ धर्म अहिंसा कहेलो छे ते अंगिकार करी क्षमा, मार्दव, आर्जव–सत्यव्रत–शौच, तप, त्याग–आकिंचनत्व अने ब्रह्मचर्य के जे धर्मना, मूळ विनय–क्षमा तेनुं बळ. ब्रह्मचर्य तेनी रक्षा अने कषाय रहित जे परिणाम ते प्रधान, अने ममतानो त्याग ते तेनुं आलंबन वगेरे धर्मनी चिंता करवी ते धर्मभावना– पांच प्रकारे चारित्र (१) (सामायिकचारित्र)सावद्य व्यापारनो त्याग करी निरवद्यपणुं अंगिकार करवुं ते. (२) (छेदोपस्थापनीय) प्रमादथी उत्पन्न थयेलो जे दोष तेनाथी गयेलुं जे चारित्र तेने प्रायश्चितादि करी स्थापन करवुं ते. (३) (परिहारविशुद्धि) जेनाथी विशुद्धता विशेष होयतो तेने अंगिकार करवावाळो पुरुष नव पूर्वभणेलाहोयतोज अंगीकार करे त्रण संध्याविना बाकीना काळमां बे कोश विहार करे. (४) (सुक्ष्मसंपराय) सुक्ष्म जे कषायते छे जेमना मध्ये ते उपशमश्रेणिथी कर्म उपशमावतां अने क्षपक श्रेणीथी कर्म खपावतां होयतो नवमा गुणठाणामां लोभना असंख्याता खंड करीने उपशम श्रेणिवाळो जे होय ते उपशमावे अने क्षपक श्रेणीवाळो होयते खपावे त्यारे असंख्याता खंड माहेलो एक खंड बाकी रहे तेना पण असंख्याता सुक्ष्म खंड करी १० गुणठाणे उपशमावे अथवा क्षपकवाळो होयतो खपावे माटे सूक्ष्म संपराय कहीयें अने दशमा गुणठाणानु नाम पण सूक्ष्म संपराय छे. (५) (यथाख्यात) मोहनी कर्मना क्षयथी

तथा उपशमथी जेवो आत्मानो स्वभाव तथा विकार रहित शुद्ध स्वभावनुं प्रगट थवुं ते यथाख्यात चारित्र समजवुं, एटला प्रकारथी संवर थायछे आ प्रमाणे संवर तत्व संपूर्ण थयुं.

निर्जरा तत्वना भेद कहे छे. आ चोपडीना संवर तत्वना भेदमां जे द्वादशानुप्रेक्षानुं वर्णन छे तेमां नवमी निर्जरा भावना लखी छे तेमां निर्जरा तत्वनुं स्वरुप आवी गयुं छे तेनाथी जाणी लेवुं. इति निर्जरा तत्व संपूर्ण.

मोक्ष तत्वनुं स्वरुप. १ अष्टकर्म्मना प्रकार ज्ञानावरणी १ दर्शनावरणी २ वेदनी ३ मोहनी ४ आयु ५ नाम ६ गोत्र ७ अंतरायकर्म्म ८ ज्ञानावरणीकर्म्मभेद—मतिज्ञानावर्णी १ श्रुतज्ञानावर्णी २ अवधिज्ञानावर्णी ३ मनपर्ययज्ञानावर्णी ४ केवलज्ञानावर्णी ५ तेमनी ओलख मतिज्ञानावर्णी—मतिहोवानदे १ श्रुतज्ञानावरणी श्रुतहोवानदे २ अवधिज्ञानावरणीकर्म्म अवधिहोवानदे ३ मनपर्ययज्ञानावरणी मनपर्ययउपजवानदे ४ केवलज्ञानावरणीकर्म्म केवलउपजवानदे ५ उत्कृष्टि स्थितिसागर कोडाकोडी ३० जघन्य अंतर्मुहुर्तनी

द्वितीयदर्शनावरणी कर्म्मप्रकृति ९. चक्षुदर्शनावरणीकर्म्म चक्षुनदेखवानदे १ अचक्षुदर्शनावरनीप्रकृतिः स्पर्शनरसनघ्राणश्रोत्र देखवानदे २ अवधिदर्शनावरणी अवधिएकरि देखवानदे ३ केवल दर्शनावरणी केवलदेखवानदे ४ निद्रा दर्शनावरणी एकवचन सूतो जागे ५ निद्रा निद्रा दर्शनावरणी सूतोबहुवचनजागे ६प्रचलादर्शनावरणी उघतसोवेबोलाव्युवचनदे पणजानेनही ७ प्रचला प्रचलादर्शनावरणी मुखलालगले अंगसिथलथाय चलथाय सून्यताहोय ८ स्त्यानगृद्धिप्रकृति सूतोकर्म्मकरे एवंदर्शनावरणीप्रकृति ९ उत्कृष्टस्थितिकोडाकोडि ३० सागर जघन्य अंतरमुहुर्त

वेदनी प्रकृति २ सातावेदनी प्रकृति सुख होय १ असातावे

दनी उदयथी दुखी होय २ तेमनी उत्कृष्टस्थिति ३० कोडाकोडी सागरोपमनी छे. जघन्य द्वादशमुहुर्तनी छे.

मोहनीमकृति २८ अनुतानुबंधी चोकडी अनंतानुबंधी क्रोधपाषाणरेखावत् १ अनंतानुबंधी मानप्रकृतिपाषाणस्थंभवत् २ अनंतानुबंधी मायावंशजालवत् ३ अनंतानुबंधी लोभलाखरंगवत् ४ **अप्रत्याख्यानचतुष्कलिख्यते** अप्रत्याख्यानक्रोधप्रकृति हलरेखावत् १ अप्रत्याख्यानमान अस्थिवत् २ अप्रत्याख्यानमाया मेषशृंगवत् ३ अप्रत्याख्यानलोभचक्रमृत्तिकावत् ४ **प्रत्याख्यान प्रकृतिभेद ४ लिख्यते** प्रत्याख्यानक्रोधप्रकृति धूलिरेखावत् १ प्रत्याख्यानमान शुष्ककाष्टवत् २ प्रत्याख्यानमायागोमुत्राकारवत् ३ प्रत्याख्यानलोभप्रकृतिकुसंभरंगवत् ४ **संज्वलनचतुष्क लिख्यते** संज्वलनक्रोधप्रकृतिजलरेखावत् १ संज्वलनमाननाग वल्लीवत् २ संज्वलनमायाचमरीकेशवत ३ संज्वलनलोभप्रकृतिहरिद्रा रंगवत् ४ **हास्यादिषट्प्रकृति** हास्यप्रकृति हास्यउपजे १ रतिकर्म्मउदयेथीसर्व्वत्ररतिउपजे २ अरतिकर्म्मउदयथीकांइचित्तन लागे ३ शोकप्रकृतिउदयथीशोकघणोउपजे ४ भयकर्म्मउदयागते भयबहुउपजे ५ जुगुप्साकर्म्मउदयागतशोकउपजे ६ **वेदत्रिक ३** स्त्रीवेदउदयागत स्त्रीभावउपजे १ पुंवेदउदयागत पुरुषभावउपजे २ नपुंसकवेदथीउभयाभिलाषभावउपजे तथास्वकीयस्वकीयकर्म्मउदयागतस्त्रीपुंनपुंसकलिंगहोय ३ **दर्शनमोहनात्रणभेद १** मिथ्या कर्म्मउदयागतजिनधर्म्मपराङ्मुखहोयतवरुचिनबेठे १ समयमिथ्याकर्मसमयमात्रमिथ्याहोय २ सम्यक्प्रकृतिमिथ्यासर्व्वधर्म्मसर्व्वदेवरुचिहोय एवंमोहनीकर्म्मप्रकृति २८ एमनीउत्कृष्टस्थिति सत्तर कोडाकोडी सागरोपमनीछे अने जघन्यअंतरमुहुर्तनी छे

आयु प्रकृति कर्म्म ४ नरकायु प्रकृति उद्यागत नरकायुहोय १ तिर्यंचायुप्रकृति उद्यागततिर्यंचउपजे २ देवायुप्रकृतिउद्यागत देवायुहोय ३ मनुष्यायुप्रकृतिउद्यागत मनुष्यायुउपजे एमनि स्थिति उत्कृष्ट ३३ सागरोपमनी छे अने जघन्य अंतर मुहुर्त छे.

नाम कर्म्म प्रकृति ए३ तेमां प्रथम **गति ४** नरक १ तिर्यंच २ मनुष्य ३ देव ४ जेवारे जे गति कर्म्मउदय आवे तेवारे ते गति जाय **जाति ५** एकेंद्री १ बेंद्री २ त्रेंद्री ३ चउरींद्री ४ पंचेंद्री ५ **शरीर जाति प्रकृतिभेद ५** ऊदारिक शरीर १ वैक्रियशरीर २ आहारकशरीर ३ तेजसशरीर ४ कर्म्मणशरीर ५ एवं शरीरकर्म्म जेवारे जे शरीरकर्म्म उदय होय ते वारे ते शरीर ले, **आंगोपांग भेद ३** उदारिकांगोपांग १ वैक्रियांगोपांग २ आहारकांगोपांग ३ जेवारे अंगोपांगकर्म्मनुउदय आवे तेवारे ते शरीरले, **निर्म्माण कर्म्मभेद २** स्थाननिर्माण १ प्रमाणनिर्माण २ जेवारे जे नीर्माण उदय होये तेवारे ते निर्माण ले, **बंधनकर्म्मभेद ५** ऊदारिकबंधनप्रकृति १ वैक्रियबंधन २ आहारकबंधन ३ तेजसबंधन ४ कार्म्मणबंधन एवं प्रकृति ५ जेवारेजे बंधनप्रकृतिने उदय होय तेवारे बंधनप्रकृतिले **संघात कर्म्मभेद ५** उदारिकसंघात १ वैक्रिय २ आहारक ३ तेजस ४ कार्म्मणसंघात ५ जेवारेजे संघातकर्म्मनो उदय होय ते ले **संस्थान कर्म्मभेद** समचउरसंस्थान कर्म्मउदयहोय समचउरससरीर होय १ निग्रोधसंस्थानकर्म्मउदयऊपराजे हेठलसंकिर्ण वड वृक्षनी पेठे सरीर होय २ वाल्मीकसंस्थान कर्म्मउदयागत हेठलि विस्तीर्ण उपरसंकीर्णसरीरले राफडाने आकारे ते जाणवो ३

वामनसंस्थानप्रकृतिउदयागत वामन होय ४ हुंडकसंस्थानप्रकृति उदयसरीरमान प्रमाण प्रमाणे तथा कूबडुं होय ५ हुंडक संस्थान प्रकृति उदय शरीरमान प्रमाण तथा कोथलानी पेठे विवधप्रकार ६ एवं ६ संस्थानकर्म्मभेद ६ होय संहननकर्म्मभेद ६ वज्रवृषभनाराचसंहन वज्रमयअंग १ रिषभनाराचसंहनन २ नाराचसंहनन ३ अर्द्धनाराचसंहनन ४ कीलिकासंहनन ५ असंप्राप्ताटिकसंहनन ६ एवंसंहननकर्म्मजेसंहननकर्म्मउदयहोये ते ले स्पर्शप्रकृति कठिनकर्म्मउदयकठिनजाणे १ कोमलिप्रकृतिउदयकोमलजाणे २ स्निग्धप्रकृतिउदयास्निग्धजाणे ३ लुक्ष प्रकृतिउदयलूक्षजाणे ४ भारीप्रकृतिउदयथीभारीजाणे ५ हलकुप्रकृतिउदयथीहलकोजाणे ६ शीतप्रकृतिनाउदयथीशीतजाणे ७ उदयप्रकृतिनाउदयथीउदयजाणे ८ रसप्रकृति ९ तिक्त १ कटुक २ क्षार ३ मधुर ४ अंबिळ ५ कर्म्मलेयेतेवोथाय गंध प्रकृति २ सुगंध प्रकृति उदयथीसुगंधहोय कर्पूरकस्तुरीना सरखी सुगंध होये १ दुर्गंधउदयथी दुर्गंधहोये कुथितमृत्तिकावत् २ वर्ण प्रकृति ५ श्वेत १ पीत २ रक्त ३ हरित ४ कृष्ण ५ जेप्रकृति उदयहोय तेनो वर्णले अनुपूर्वी ४ नरकगत्यानुपूर्व्वी १ तिर्यंचगत्यनुपूर्व्वी २ मनुष्यगत्यानुपूर्व्वी ३ देवगत्यानुपूर्व्वी ४ जेअनुपूर्व्वीकर्म्मुनोबंध तेनि गतिमा जाय गुरुप्रकृति ३ लघुप्रकृति १ गुरु प्रकृतिउदयभारी होय पारानीपेठे लघुप्रकृतिउदय आकडानी पेठे होय उपघात प्रकृति उपघात करे १ परघात उदय अनेरातेहने करे २ आताप प्रकृतिउदयआतापउपजे अग्नीवत् उद्योतप्रकृति कांतिहोय मणिवत् ३ स्वासनिस्वासहोय विहायोगति प्रकृति २ प्रशस्तविहायोगतिउदयहंसवत् रुडीगतिहोय अप्रशस्तविहायोगतिउदयउंटनीपेरेगति होय खोडोपांगुलो होय प्रत्येक प्रकृतिउदयसरीरमांएक

जीवहोय १ साधारण प्रकृतिउदय एकशरीरमां अनंतजीवहोय २ त्रसप्रकृतिउदयबेंद्री १ तेंद्री २ चउरेंद्री ३ पंचेंद्री ४ होय थावर प्रकृतिउदयथावरहोय एकेंद्री सुभगप्रकृतिउदयसौभाग्यहोय १ दुर्भगप्रकृतिउदयदुर्भाग्यहोय २ शुभप्रकृतिउदयशुभहोय ३ अशुभ प्रकृतिउदयअशुभहोय ४ सुस्वरप्रकृतिउदयसुस्वरहोय ५ दुस्वरप्रकृतिउदयदुस्वरहोय ६ सुक्ष्म प्रकृति उदयसुक्ष्महोय कुथुंआदि ७ बादरप्रकृतिउदयमोटोमहामछवत् पर्याप्तिकर्म्मउदयषट्पर्याप्ति केवल पुरे अपर्याप्तिकर्म्मउदयपर्याप्ति उरछिले १० थिरप्रकृतिउदयथिरथाय ११ अस्थिरप्रकृतिना उदयथी अस्थिर थाय १२ आदेयप्रकृतिनाउदयथीसर्वत्रमानताहोय १३ अनादेयप्रकृतिनाउदयथीअमान्यताहोय १४ जसप्रकृतिनाउदयथीजसवंतोहोय १५ अजसप्रकृतिनाउदयथी अजसनहोय १६ तीर्थंकरप्रकृतिनाउदयथीतीर्थंकरहोय १७ एवंभेद ९३ नामप्रकृतिसंपुर्ण एनिस्थिति २० कोडाकोडी सागरोपमनी छे जघन्यास्थिति अष्ट मुहर्तनि छे.

गोत्रकर्म्मभेद २ तेमनी ओलख १ उंचगोत्र २ नीचगोत्र उंचगोत्र बांधनारना गुण देवशास्त्र तथा गुरू तेमनी भक्ति तथा वैयावच्चकरतां निरंतर संवेगदान तप भाव प्रमुख धर्मकार्यकरता उंचगोत्र बंधाय छे एनाथी जेवीप्रीतक्रिया करतां नीचगोत्र बंधाय छे तेमनी उत्कृष्ट स्थिती २० कोडाकोडी सागरोपमनी छे अने जघन्यमुहुर्त आठनी छे उंचप्रकृतिउदयथीउंचगोत्रले नीचकर्म्मनाउदयथीनीचगोत्रले अंतरायकर्म्मनाभेद ५ तेमनीओलख दानांतराय १ लाभांतराय २ भोगांतराय ३ उपभोगांतराय ४ वीर्यांतराय ५ तेमनीउत्कृष्टस्थिती ३० कोडाकोडीसागरोपमनीछे जगन्यअंतर्मुहुर्तेनी दानांतरायनाउदयथी दानदेवानपामे लाभांतरायनाउदयथीलाभनपामे भोगांतरायनाउदयथीभोगकरवानपामे उपभोगांतरायकर्म्मनाउदयथीउपभोगकरवानदे ४ वीर्यांतरायनाउदयथीबलनहोय ५ एवंकर्म्मप्रकृति

१४८ विवरणं समाप्तं पुन्यनीप्रकृति ४२ अनेपापनीप्रकृति ८२ छे पणतेआंहीविस्तारनाभयथीलखेलनथी तत्वार्थनीमोटीटीकाथीजाणीलेवी सप्ततत्व अनेपाप अनेपुन्यमेलवतांनवपदार्थथयाछे आरीतेजीवादीपदार्थनुंस्वरुपसंपूर्णथयुंछे.

मालिनीवृत्तम्.

रचयतु निजधर्मं सर्वदिग्वस्त्रवर्गो
भवतु सुजिनपूजा जैनसन्मंदिरेषु ।
कथयतु मुनिवृंदं शुद्धधर्मोपदेशं
इति चिरमभिलापं हर्षकीर्त्तिर्विधत्ते ॥१॥

श्रीसिद्धभगवाननी अष्टप्रकारनी पूजा.

प्रथमजलपूजा. १

(राग मालकोसी)

जिनवर परमदयाल, भविया जिनवर परमदयाल (ए आंकणी.)
मागधवरदा आनंदकारी,प्रभासवरमनोहारा,होभविया. जिन० ॥१॥
अष्टोत्तरशतकुंभभरके, प्रक्षालकरोजिनचंदा,हो भविया. जिन० ॥२॥
पंचामृतवरपावोधारा, जिनमुद्रामनोहारा, हो भविया. जिन० ॥३॥
कांचनपात्रमांउत्तमवस्त्रथी,चरणपुंछोधरिरंगा,होभविया. जिन० ॥४॥
एवाविधिथी न्हावणकरतां,झरसेपापनीधारा,होभविया. जिन० ॥५॥
तेथी परमानंदप्रगटशे, आनंदवरपेअपारा, हो भविया. जिन० ॥६॥
हर्षकीर्त्ति एम उपदेशे, पामशो सुखभंडारा, हो भविया. जिन० ॥७॥

काव्यं "द्रुतविलंबितवृत्तम्"

निजमनोमणिभाजनभारया, शमरसैकसुधारसुधारया ।
सकलबोधकलारमणीयकं, सहजसिद्धमहं परिपूजये. ॥१॥

ॐ-ह्रीँ अर्हं श्रीपरमेष्ठिने परमपुरुषाय सर्वदोषनिवारणाय जलम् ।

अथ गंधपूजा. २

(राग वसंतनी देशी.)

सुंदरपूर्णविलासहो प्रभु तेरे मंदिरमे, तेरे मंदिर० ।
बावनचंदनकुंकुममिश्रित, लावोसुगंधअपार,हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥१॥
निर्मलप्रभुसें कछुंहुंमनसे, चितमांलेजोलगार,हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥२॥
सर्वप्रकारे सुगंधिलेकर, चरणपूजुं मनोहार, हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥३॥
मनउल्लासेस्तुतिकरतो, जिन वंदु वारंवार, हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥४॥
एवाठाठथी पूजनकरिने, वांछितसाधोकाज,हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥५॥
हर्षकीर्त्तिमुनि एम भणेछे, अंतरभाक्ति अपार,हो प्रभुतेरे. सुंदर० ॥६॥

काव्यम् ।

सहजकर्मकलंकविनाशनैः, रमलभावविभावितचंदनैः ।
अनुपमानगुणावलिनायकं, सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥२॥

ॐ-ह्रीं, परमेष्ठिने परम० गन्धम् ।

अथ अक्षतपूजा. ३

(राग श्रीराग)

जिनगुण ध्यावत मन मोहनी, मन मोहनी० (ए आंकणी)
कांचन पात्र हस्तमां लेकर, मुक्ताफलनो चोक भरी. जिनगुण. ॥१॥
सर्व देवोनुं वृंद मलीने, अग्रे नाचत सुर सुंदरी. जिनगुण. ॥२॥
अनेक प्रकारथी भक्ति करतां, मृदंग किंकिणी उठे ध्वनि. जिनगुण. ॥३॥
उज्वलअखंडित तंदुल लेकर, प्रभुचरणाग्रे पूंज करी. जिनगुण. ॥४॥
हस्त जोडके ध्यान धरतहैं, मागतहैं मुगती रमणी. जिनगुण. ॥५॥
तेम तमे सौ पूजन करके, प्रेमना अश्रु नयन धरी. जिनगुण. ॥६॥
तेथी परमानंद प्रगटशे, हर्ष कीर्त्तिनी तृषा हरी. जिनगुण. ॥७॥

काव्यम्.

सहजभाव सुनिर्मल तंदुलैः, सकल दोष विशाल विशोधनैः।
अनुप रोध सुबोध विधायकं, सहज सिद्ध महं परिपूजये ॥

ॐ ह्रीँ परमेष्ठिने परम० अक्षतान् ।

अथ पुष्पपूजा ४

राग इंग्रेजी वाजानी चाल.

आनंद कंद श्री जिनेंद ध्यानमां धरो, उमंग रंगथी जिनेश
अर्चना करो. (ए आंकणी.)
कल्याण पंच उत्सवे सुरेन्द्र आविया, जानु प्रमाण पुष्पथी
प्रभु वधाविया. ॥ आनंद कंद. ॥१॥
मंदार पारिजात कुंद मालती अति, सेवंतिने गुलाब जाइ
जूइ बहेकती. आनंद कंद. ॥२॥

बकुल केतकी सुगंधी पुष्प सज करो, विकाशी पुष्पमाल
जगतपालने धरो.।। आनंद कंद.।।३।।

उत्कर्ष भावहर्षथी स्व अंतरे धरो. श्री हर्ष कान्ति सरस वाक्य
चित्तमां करो. आनंद कंद. ।।४।।

काव्यम्.

समयसार सुपुष्प सुमालया, सहज कर्म करेण विशोधया ।
परम योग बलेन वशीकृतं, सहज सिद्ध महं परिपूजये ।।४।।

ॐ ह्रीं परमेष्ठिने परम० पुष्पम् ।

अथ चरूपूजा. ५

(राग जिल्हानी ठुमरी.)

चलो सखे जिनमंदिरकुं, मनवांछितहो सब होवनहै. (ए आंकणी)
खाजा खूरमा पिस्ता बदाम, द्राक्ष दाडीम गुलाबनहै. चलो सखे. ।।१।।
तिनछत्र उपमंगलिकमाला, कंमरीथालभरावतहै, चलो सखे. ।।२।।
फेनी घेवर मोदक पेंडा, क्षीर खांड घृत छोडतहै. चलो सखे. ।।३।।
स्वादिष्ट साटा सुंदरलाडु, उत्तमथाल चढावनहै. चलो सखे. ।।४।।
नानाविध पकवान बनावीं, जिनपुर थाळधरावतहै. चलो सखे. ।।५।।
विविध हर्षसें पूजनकरके, जन्मक्षुधाकुं हरावतहै. चलो सखे. ।।६।।

काव्यम्.

अकृतबोधसुदीव्य निवेदकैः, विहितजाति जरामरणांतिकैः ।
निरवधिप्रवरात्मगुणालयं, सहजसिद्धमहं परिपूजये ।।५।।

ॐ-ह्रीं परमेष्ठिनेपरम० चरु ।

अथ दीपपूजा. ६

(राग श्रीरागवा कालिंगडो.)

दीपक पूजा धरो तमे वृंद, दीपक० (ए आंकणी.)
इंद्र इंद्राणी हस्तमां लेकर, बाजत हां संया ताल मृदंग ।। दीपक०।।१।।

किंकणी नाद बांसुरिमंडल, गावतहा संया देवनोहंद. दीपक० ॥२॥
एवा ठाटथीदीपक ग्रहके, छोडत हा संया प्रभुजिकेअंग. दीपक० ॥३॥
तेदीपककी ज्योत प्रकाशे, अज्ञानतमकानाशे फंद. दीपक० ॥४॥
तेम तुम शुद्धभाव प्रकाशो, भवका सत्वर जाशे जंद. दीपक० ॥५॥
हर्षकीर्त्तिमुनि एम भणेछे, प्रभु सेवामां मागत फंद. दीपक० ॥६॥

काव्यम्.

सहजरत्नरुचिप्रविदीपकैः रुचिनिभतिमः प्रविनाशनैः ।
निरवधिप्रविकाशविकाशनं, सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥६॥

ॐ ह्रीं, परमेष्टिने, परम० अक्षत्. । ६ ॥

अथ फलपूजा. ७

(राग खमाचर्न, ठुमरी.)

दर्शनबिन प्रभुजी आनंद नहीं, आनंद नहीं. दर्श० (ए आंकणी.)
अनंतकाल भव सुख दुःख लीनो, प्रभुजीको मुखहरी. दर्शन- ॥१॥
द्राक्ष दाडीम आम्र कांत्रज, नानाविधिमें पात्र भरी. दर्शन० ॥२॥
परम भावसें आनंद देखो, थाल प्रभुजीके आगधरी. दर्शन० ॥३॥
आनंदमयी हो मूर्त्ति जिनकी, सर्व पाप छेदनहारी. दर्शन० ॥४॥
मुक्ताफलथी पूजन करतां, वरो प्रेमे मुक्ति सुंदरी. दर्शन० ॥५॥
हर्षकीर्त्ति गुणरूपथी जाणे, प्रभु ध्यानसें ज्योतमली. दर्शन० ॥६॥

काव्यम्

परम भावफलावलिसारया, सहज भाव कुभाव विशोधया ।
निजगुणस्फुरदात्मनिरंजनं, सहजसिद्धमहंपरिपूजये ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीं परमेष्ठिने परम० फलं ।

अथ अष्टमः अर्घः । ८

(राग रेखता.)

चंद्रप्रभु हो पुनमचंदा, अपुनरावृत्ति आवी गंगा, (एआंकणी.)
सुजलगंधअक्षतोधारी, वरछोडा पुष्प मनोहारी,
चरुदीप धूप प्रगटावी, ग्रहोफल हस्तमां लावी. चंद्रप्रभु० ॥१॥
धरी उपचार ए हर्षे, जिनेश्वर पास जे तर्षे,
पूजाकरीअष्टविधरीते, वरो मुक्ति सुंदरी प्रीते. चंद्रप्रभु० ॥२॥
भावनगरे उत्तमकाजा, चंद्रप्रभु शोभे महाराजा,
श्रावकशुद्धभक्तिमांजाग्या, धर्मप्रीतिजाणवालाग्या.चंद्रप्रभु० ॥३॥
महाव्रतनी क्रियाकारी, अट्ठाविश मूल गुणधारी,
हिंदमध्ये नागपुरवासी, दिगंबरमतबालब्रह्मचारी. चंद्रप्रभु० ॥४॥
चौमासे हर्ष महाराजा, करी रचना पूजाकाजा,
सेवकनीपूर्णकरोआशा, देओप्रभुमुक्तिना वासा. चंद्रप्रभु० ॥५॥
संवतओगणीशत्रेपनमे, भाद्रपद शुक्लतिथि नोमे,
मुनिहर्षकीर्त्तिएम भाषे, चिदानंद रूपनी आशे. चंद्रप्रभु० ॥६॥

शार्दूलविक्रीडितवृत्तम्.

नेत्रोन्मीलविकाशभावनिवहैरत्यंतबोधाय वै
वार्गन्धाक्षतपुष्पदामचरुकैः दीपैः सधूपैः फलैः ।
यश्चिन्तामणिशुद्धभावपरमज्ञान।त्मकैरर्चये
सिद्धस्वादमगाधबोधमचलंसंचर्चयामोवयम् ॥८॥

ॐ ह्रीं परमेष्टिने परम० अर्घम् ।

॥ समाप्तेयं पूजा ॥

——<*-※-*>——

आ पूजा भूलथी रही गयेली छे, ते पाने ९७ में दीपपूजा थया पछी वांचवी पछी फलपूजा लेवी.

अथ धूपपूजा. ७

राग पीलू.

माराप्रभूजिनी धूपनीपूजा कर्म दुर्गंध मिटावनहारी. (ए आंकणी.)
अगर सिलारस उत्तम लावो, कांचन पात्रके थाल भरावो,
नंदनवनथी, चंदनमिश्रित, अत्यंत सुगंध करोहो भविका. मारा ॥१॥
तेम पूजाहो जिननी करता, आनद मन उल्लासे भजतां,
तेथी समकित रंगथी अंकित, गोत्र अशंकित थायोरे भविका. मारा.॥२॥
रजतपात्रमां अग्नि धरावो, उपर सुगंधी द्रव्य मुकावो,
विणशी दुर्गंध थाशे सुगंधी, आत्मशुद्धि तेम करोरे भविका. मारा.॥३॥
मन वच कायाथी आनंद धरता, अंतर दीपने परगट करता,
कर्मना इंधन करी बहु रंधन, हर्षकीर्त्ति एम भणेरे भविका. मारा.॥४॥

काव्यम्.।

निजगुणाक्षयरूपसुधूपनैः स्वगुणघातिमल प्रविनाशनैः ।
विशदबोधसुदीर्घसुखात्मकं, सहजसिद्धमहंपरिपूजये. ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीँ परमेष्टिने परम० धूपम् ।